

হেম চন্দ্র দেবগোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কৈশালী ঐ জয়ন্তা

দশম সংখ্যা
১৯৯৪-৯৫ বর্ষ

সম্পাদক - নবীন চন্দ্র গগৈ

হেমচন্দ্র দেবগোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বছৰেকীয়া প্ৰকাশ

১৯৯৪-৯৫ চন (দশম সংখ্যা)

আন্তৰিক শুভেচ্ছাবে

হাতত

আন্তৰিকভাবে অৰ্পন কৰিলোঁ।

শ্ৰীনবীন চন্দ্ৰ গগৈ

সম্পাদক

সম্পাদক

শ্ৰীনবীন চন্দ্ৰ গগৈ।

উছর্গা

বুবঞ্জীয়ে ঢুকি পোরা কালবে পবা
যিসকল কণজয়া ব্যক্তিয়ে স্বদেশ - স্বজাতিব
মুক্তিব হকে আশ্রবনিদান দি আহিছে,
সেইসকল জীবন - মহান স্বহীদব পূণ্য স্মৃতিত
ভক্তি - পুষ্প স্বরূপে এই সংখ্যাব হেমচন্দ্র দেবগোস্বামী
মহাবিদ্যালয় আলোচনী উছর্গা কবা হ'ল ।

— সম্পাদক ।

Ananta Kumar Borgohain
President, Governing Body
H. C. D. G College, Nitaipukhuri.

ALLOON NOGAR

P. O. Demow

Date 8/12/95

হেম চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ
একতা সভাৰ মুখপত্ৰ বছেবেকীয়া আলোচনীখন প্ৰকাশৰ
পথত বুলি জানিবলৈ পাই অত্যন্ত সুখী । ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
সকলৰ অভিজ্ঞতাবে পুষ্ট হৈ চুটি গল্প, কবিতা, প্ৰবন্ধ
নাটক আদি যোগান ধৰি নিজৰ নিজৰ প্ৰতিভাক
বিকাশ কৰিবলৈ সুবিধাৰ এক সুন্দৰ মাধ্যম । আশা
বাখিছো, বুৰঞ্জীপ্ৰসিদ্ধ 'নিতাই পৃথৱী' নামটো সাহিত্য
সাধনাৰ দলিলত আৰু অধিক স্থায়ী হৈ উঠক ।
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজৰ পৰাই নতুন যুগৰ নতুন
লেখক-লেখিকা সৃষ্টি হৈ 'নিতাই পৃথৱী' নজহা
নপমা কৰি তুলিবলৈ সমৰ্থ হওক । মহাবিদ্যালয়খন
সকল হলেও বিৰাট আশা দেখা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে
গঢ়ি তুলক যন্ত্ৰ যুগৰ বিপুল সমল ।

শুভেচ্ছাবে —

শ্ৰী অনন্ত বৰগোঁহাই,

ডিমো ।

৮/১২/৯৫

বিশেষ কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী
কৰ্মশ্ৰী শ্ৰীযুত হিতেশ্বৰ শইকীয়া দেৱলৈ আলোচনী
প্ৰকাশৰ বাবে আৰ্থিক সাহায্য আগবঢ়োৱাৰ কাৰণে
নিতাইপুখুৰী হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ
একতা সভা তৰফৰ পৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো ।

হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰ একতা সভাৰ হৈ
আলোচনী সম্পাদক
শ্ৰী নবীন চন্দ্ৰ গগৈ

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনীৰ ১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষ প্ৰকাশৰ বিভিন্ন দিশত নানাভাৱে দিহা-পৰামৰ্শ দি সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বাবে কৃতজ্ঞতা এইসকললৈ

শ্ৰীযুত ডিব্ৰুগড়ৰ নেওগ, অধ্যক্ষ।

শ্ৰীযুত বাণীকান্ত গগৈ, অধ্যাপক।

শ্ৰীযুত দিগন্ত গগৈ, অধ্যাপক।

শ্ৰীযুত শিববৰ্জেন শৰ্মা, অধ্যাপক।

শ্ৰীযুত ফণি শইকীয়া, অধ্যাপক।

শ্ৰীযুক্তা মানসী গগৈ, অধ্যাপিকা।

শ্ৰীযুক্তা ক্ষীৰপ্ৰভা লাহন, অধ্যাপিকা।

শ্ৰীযুক্তা ভদ্ৰাবতী গগৈ, অধ্যাপিকা।

বন্ধু : সৰ্বশ্ৰী হেমন্ত খনিকৰ, মিণ্টো বুঢ়াগোহাঁই, বিনোদ সন্দিকৈ, জিতেন শইকীয়া, ছল'ভ গগৈ, মুকুল সন্দিকৈ, বাবুলাল শইকীয়া কবুল বৰুৱা, তুতু বড়া, বৰ্জেন সন্দিকৈ, ক্ষিৰদ বৰুৱা, বিকাশ গগৈ, শ্ৰামন্ত গগৈ, বাতুল চেতিয়া, শীবা শৰ্মা, খগেন গগৈ, মাধুৰ্য খনিকৰ, গোপাল গগৈ, অতুল গগৈ, তৰুণ গগৈ, যত্ন দত্ত, অনিল দত্ত, প্ৰবীৰ চেতিয়া, প্ৰবীৰ গগৈ, জৌৱন গগৈ, নবীন গগৈ, জয়ন্ত গগৈ, উৎপল কোঁৱৰ, জয়প্ৰকাশ শৰ্মা, শৈলেন চাংমাই আৰু মুকুল সন্দিকৈ।

বান্ধৱী : সৰ্ব শ্ৰীমতী নিবেদিতা গগৈ, দিল্পী চাংমাই, সোৱন শইকীয়া, মিনাক্ষী বড়া, কৰবী শইকীয়া, নিকপ্ৰভা গগৈ, গৌৰীকা গগৈ, নিৰ্মলা সন্দিকৈ, ৰূপা বৰুৱা, বিতু বৰুৱা মিৰা গগৈ, বেখা গগৈ, মিহু বৰুৱা, জিহু গগৈ, নিহাৰিকা ৰাজখনিকৰ আৰু জিতুমণি বৰগোহাঁই।

অসম চৰকাৰৰ 'ছাত্ৰ যুৱকল্যাণ'ৰ সহযোগত মাননীয় অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীযুত হিতেশ্বৰ শইকীয়াদেৱে আমাৰ মহাবিদ্যালয় ১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষ আলোচনীখন প্ৰকাশৰ বাবে ২০,০০০ টকা অনুদান আগবঢ়োৱাত আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰফৰ পৰা তেখেতলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

—সম্পাদক।

হেমচন্দ্র দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনী

১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষ

সম্পাদনাৰ মজিয়াত :

- উপদেষ্টা : শ্ৰীযুত ডম্বকধৰ নেওগ, অধ্যক্ষ।
- সভাপতি : শ্ৰীযুত বাণীকান্ত গগৈ, অধ্যাপক।
- ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক : শ্ৰীযুত দিগন্ত গগৈ,
অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ।
শ্ৰীযুত হুধিৰ কুমাৰ দাস,
অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ।
- সম্পাদক : শ্ৰী নবীন চন্দ্ৰ গগৈ।
- সদস্য/সদস্যা : শ্ৰী মুকুল সন্দিকৈ।
,, মিন্টো বুঢ়াগোহাঁই।
,, ছলভ গগৈ।
,, বাবুলাল শইকীয়া।
,, বশ্মিৰেখা গগৈ।
- বেটুপাত পৰিকল্পনা আৰু অংকন :
শ্ৰী ভৰুণ গগৈ, উদয়পুৰ।
- ছপাশাল : বৰুৱা প্ৰিন্টাৰ্চ, শিৱসাগৰ।

সূচীপত্ৰ

প্ৰবন্ধ :

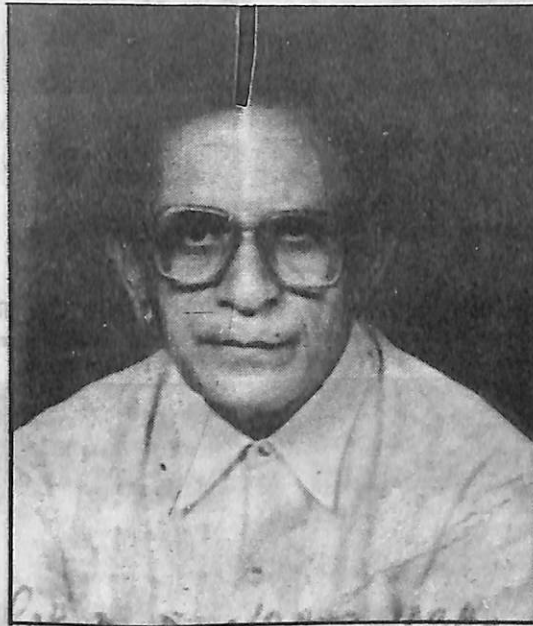
- ★ আমাৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থা, শিক্ষক আৰু শিক্ষক-নিযুক্তি — দুৰ্লভ গগৈ, স্নাতক ৩য় বৰ্ষ
- ★ যুৱ-সমাজৰ উচ্ছৃংখলতা — বাণীকান্ত গগৈ, প্ৰবন্ধা, বাৰ্জনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
- ★ সংস্কৃতি, নৈতিকতা আৰু গণচেনতা — গোপাল গগৈ, প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
- ★ কাৰবিসকলৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক জীৱনৰ চমু আভাস — অঞ্জুমণি ফুলকোঁৱৰ, প্ৰাক্তন ছাত্ৰী
- ★ বহুশ্ৰবাদী কবি নলিনীবালা দেৱী : এটা চমু টোকা — মিনাক্ষী বড়া, স্নাতক ১ম বৰ্ষ
- ★ ফুটবল খেল আৰু খেলপথাৰৰ ছোখ-মাখ — নবীন গগৈ (শ্ৰবীন) স্নাতক ২য় বৰ্ষ

গল্প :

- ★ তিতাফুলৰ গোক — দিগন্ত গগৈ, অধ্যাপক অসমীয়া বিভাগ
- ★ বহুশ্ৰময় অন্ধকাৰত পৰীক্ষা — বিকাশ গগৈ, উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ
- ★ হেৰা দিনৰ সপোন — দুৰ্লভ গগৈ, স্নাতক ৩য় বৰ্ষ
- ★ অৱ্যক্ত শ্ৰেয় — তুলুমণি গগৈ, উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ
- ★ দুৰ্ভপলীয়া — দেৱানন্দ বৰুৱা, স্নাতক ৩য় বৰ্ষ
- ★ এক মিনিট সময়তে — মিন্টু বুঢ়াগোঁহাই
- ★ বিভাগীয় সম্পাদকীয় চ'ৰা

কবিতা :

- * সংবাদ মোৰ মনৰ — অনিল দত্ত
- * এনিশাৰ সপোন — দুৰ্লভ গগৈ
- * এই নদীয়েদি — পপী ছুৱৰাগগৈ
- * স্মৃতি — বিজু দত্ত
- * প্ৰশ্নবোধক — জিতুমণি বৰগোঁহাই

শ্রীযুত ডম্বকধৰ নেওঁগ (অধ্যক্ষ) হেম চন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়

মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

আন্ত: মহাবিদ্যালয়ৰ ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত একে লেখাবিয়ে ১৯৯৩-৯৪-৯৫ বৰ্ষৰ বানাচুআপ হেম চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ খেলুৱৈ সকল সোফালৰ পৰা
 ঠিকৰে ক্ৰমে শ্ৰী থানেশ্বৰ ভৰালী, ভাস্কৰ চেতিয়া, মেঘ নাথ ভূমজ, শ্ৰীযুত ললিত তামূলি (মেনেজাৰ ও উপদেষ্টা) অনিল বড়া, বুবুল আহমেদ, ভীম ভট্ট, বাজেশ
 ভৰালী, বিবেক হাজৰিকা, অক্ষয় দলে,

বাই বাওফালৰ পৰা: নবীন গগৈ (ক্ৰীড়া / খেল বিভাগৰ সম্পাদক) লক্ষী ভূমজ, বিনোদ কোঁৱৰ, তৰুণ গগৈ, মৃদুল সন্ধিকৈ, অজিত হাজৰিকা, টিংকু সন্ধিকৈ
 আৰু নোৰ্ব আহমেদ। তেওঁৰ ফটো পোৱা নহল।

উল্লেখ যোগ্য যে, বিবেক আৰু মৃদুলে কলিকতাত অনুষ্ঠিত হোৱা ১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষৰ আন্ত: বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত ভাগ লবলৈ সক্ষম হৈছিল।

১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয় ববায়ী

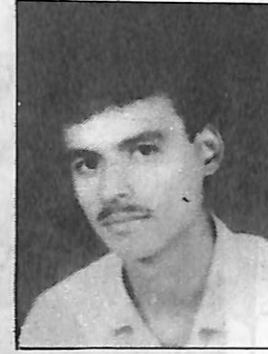
খিৰুই বাওফালৰ পৰা

শ্ৰী নবীন গগৈ, শ্ৰী নেশি আহমেদ/ ক্ৰীড়া সম্পাদক, শ্ৰী বঞ্জিত বড়া/ সাংস্কৃতিক সম্পাদক, নবীন চন্দ্ৰ গগৈ/ আলোচনী সম্পাদক, বিশ্বজিত বড়া/
 সমাজসেৱক, কল্যান বড়া/ ছাত্ৰ জিৰণি চৰা, মিষ্টা বুঢ়াগোহাঁই/ আলোচনী সদস্য।

বাই বাওফালৰ পৰা

শ্ৰী দিগন্ত গগৈ (অধ্যাপক) আলোচনী উপদেষ্টা, শ্ৰী বাণিকান্ত গগৈ/ সভাপতি, শ্ৰী সুধিৰ কুমাৰ দাস/ আলোচনী উপদেষ্টা।
 ফটোত অনুপস্থিত: সাধাৰণ সম্পাদক/ শ্ৰী বাবুলাল শইকীয়া, পূৰ্ণলিমা চাংমাই, ছাত্ৰী জিৰণীচৰা, শ্ৰীযুত ফণী শইকীয়া / উপদেষ্টা, মালৱীকা দিহিঙিয়া বৰুৱা/
 উপদেষ্টা, শিৱৰঞ্জন শৰ্মা / উপদেষ্টা।

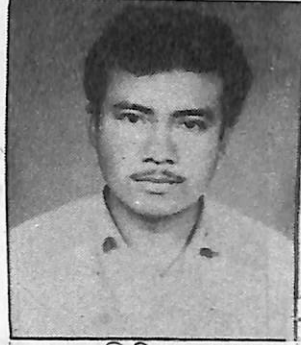
মহাবিদ্যালয়ৰ কৃতিত্ব

শ্ৰী খগেন গগৈ।
 বছৰ শ্ৰেষ্ঠ মেলুৱৈ
 ১৯৯৮-৯৫ বৰ্ষ

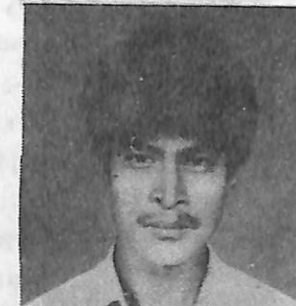
শ্ৰী দুৰ্ভৈ গগৈ
 হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়
 স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক। নিতাই পুখুৰী
 আলোচনী সদস্য ও বছৰ শ্ৰেষ্ঠ লেখক

শ্ৰী থিকদ বৰুৱা।
 শ্ৰেষ্ঠ কেবম খেলুৱৈ
 কলেজ সপ্তাহ ১৯৯৪-৯৫

শ্ৰী বিংকুমণি টায়ে
 শ্ৰেষ্ঠ এথলেটিক (ছোৱালী)
 ১৯৯৪-৯৫

শ্ৰী অজন্তা গগৈ
 শ্ৰেষ্ঠ মাৰাঠান দৌৰ বীৰ
 ১৯৯৪-৯৫

শ্ৰী প্ৰাঞ্জল শৰ্মা
 শ্ৰেষ্ঠ গায়ক
 কলেজ সপ্তাহ ১৯৯৪-৯৫

শ্ৰী বিনুদ কোঁৱৰ
 শ্ৰেষ্ঠ বেদমিষ্ট খেলুৱৈ
 ১৯৯৪-৯৫

কল্যান গগৈ

হেমচন্দ্র দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনী ৯৪-৯৫ বৰ্ষ

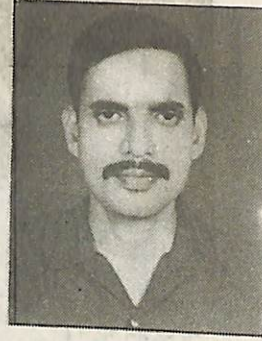
সম্পাদনা সমিতি

অধ্যাপক বণীকান্ত গগৈ
সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰী মিণ্টো বুঢ়াগোহাঁই
আলোচনী সদস্য ৯৪-৯৫

অধ্যাপক সুধিব কুমাৰ দাস
ভাৰপাপ্ত অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ

শ্ৰী নবীন চন্দ্ৰ গগৈ
আলোচনী সম্পাদক

দিগন্ত গগৈ
আলোচনী উপদেষ্টা

শ্ৰী নবীন গগৈ (প্ৰবিন)
ক্ৰীড়া সম্পাদক ৯৪-৯৫

শ্ৰীমতী বশ্মীবেথা গগৈ
আলোচনী সদস্য ৯৪-৯৫

শ্ৰী মুকুল সঙ্কিকৈ
আলোচনী সদস্য ও ছাত্ৰ একতা সভাৰ
সভাপতি

শ্ৰী দুৰ্লভ গগৈ
হেমচন্দ্র দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক। নিতাই পুখুৰী
আলোচনী সদস্য ও বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ লেখক

সম্পাদকীয়

কুৰি শতিকাৰ পৃথিৱীবাসীয়ে বিদায় দিবলৈ আৰু মাত্ৰ কেইটামান বছৰহে বাকী। তাৰ পাছতেই আমি খোজ দিম একবিংশ শতিকাত। মানবজাতিৰ উত্তৰণৰ এটা অধ্যায় অন্ত পৰাৰ লগে লগেই ইতিহাসে পৰ্যালোচনাৰ বাট মুকলি কৰিব উত্তৰপুৰুষৰ কাৰণ। জোখ-মাখ হব বিত্তীয়িকায় বিশ্বযুদ্ধ, উত্থান-পতনৰ ৰাজনীতি, ঈশ্বৰ-আত্মাৰ নামত হোৱা অমানুষিক হত্যাগোবোৰৰ। প্ৰশ্ন হয়-এয়া জানো সচাই মানব সভ্যতাৰ উত্তৰণ। হত্যা যেন এই শতিকাৰ এটা সৰল শব্দ। হত্যাৰ কাৰণেই কোটি কোটি টকাৰ মূল্যৰ সম্বাস্ত্ৰৰ উদ্ভাৱনত মনোনিবেশ কৰা মানেই যুদ্ধৰ প্ৰস্তুতি নহয় জানো? মুঠৰ ওপৰত কুৰি শতিকাৰ মানবীয় অগ্ৰগতিত যেনে ধৰণৰ অবিহণা যোগালে, ঠিক তেনেদৰে মানবীয় প্ৰশ্নল্যাবোধৰ অৱক্ষয়ো আনি দিলে।

বৰ্তমান ছাত্ৰসমাজক লৈ আলোচনাৰ সমালোচনাৰ অন্ত নাই। ৰাজনীতি আৰু ছাত্ৰ-জীৱন বৰ্তমানৰ এটা আলোচ্য বিষয়। মানুহ হিচাপে প্ৰাপ্য অধিকাৰ আদায় কৰি এখন নিকা সমাজৰ অংশীদাৰ হিচাপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ উদ্দেশ্যত শোষণ, নিস্পেষণ, অৰ্থসৰ্বস্ব ৰাজনীতিতন্ত্ৰ আৰু ইয়াৰ বহুতীয়া ন্যায়তন্ত্ৰৰ বিৰুদ্ধে পৃথিৱীৰ প্ৰান্তৰে প্ৰান্তৰে ছাত্ৰসমাজ বিদ্ৰোহী হৈ উঠিছে। ই ছাত্ৰসমাজৰ নৈতিক দায়িত্ব। কিন্তু অনেক ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে, যি যুক্তি আৰু প্ৰজ্ঞাৰ ভেটিত ছাত্ৰসমাজ সংগঠিত হয়, সেই ভেটি দৃঢ় নীতিৰ অভাৱত থৰক-বৰক হৈ পৰে। এনেবোৰ দুৰ্বলতাৰ বাবেই অৱশেষত চতুৰ ৰাজনৈতিক নেতাসকলে ছাত্ৰক ৰাজনীতিৰ ডবাখেলৰ গুটি হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰে। যুক্তি আৰু আদৰ্শৰ ভেটিত ছাত্ৰসমাজ সুসংগঠিত হৈ অনায়াস অবিচাৰৰ বিৰুদ্ধে জেহাদ ঘোষণা কৰিবলৈ হলে ছাত্ৰসমাজ বৌদ্ধিকভাবে শিক্ষিত হবই লাগিব।

বৰ্তমান ছাত্ৰসমাজখনক একেবাৰেই কলুষিত কৰিছে পৰীক্ষাত অৱলম্বন কৰা অসৎ কাৰ্যই। কুৰি শতিকাৰ শেষৰ দুই দশক এই মহামাৰীৰ দ্বাৰা ভয়ানকভাৱে আক্ৰান্ত। পৰীক্ষাত কৰা ব্যাপক নকল কাৰ্যই ছাত্ৰসমাজক ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰিলে সমগ্ৰ সমাজখনৰ ভৱিষ্যৎ অন্ধকাৰ গহুৰত নিমজ্জিত হব।

ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষা-পদ্ধতিৰ ওপৰত বহুতো আলোচনা হৈ আছে। ইয়াৰ কোনো উল্লেখ নকৰাকৈয়ে আমাৰ নিজস্ব উপলব্ধিৰেই কব পৰা যায় যে এই শিক্ষা-পদ্ধতিয়ে ছাত্ৰসমাজৰ এক বৃদ্ধি অংশক অনিশ্চিত ভৱিষ্যতৰ কৰাল গ্ৰাসলৈহে ঠেলি পঠাইছে। প্ৰতিভাৰ পূৰ্ণবিকাশ আৰু উচিত বিচাৰৰ পৰা আমাৰ ছাত্ৰসমাজ বাককৈয়ে বঞ্চিত হৈ পৰিছে। নিয়োগ, নামভৰ্তিকৰণ আদিৰ ক্ষেত্ৰত যি সংৰক্ষণ-ব্যৱস্থা, তাতে আৰ্হোঁৱাহে দেখা দিছে। গতিকে এনেবোৰ স্পৰ্শকাতৰ সমস্যা আবেগবৰ্জিত আলোচনা বিলোচনাৰ জৰিয়তে সমাধান নকৰিলে সামাজিক সম্প্ৰীতি ৰক্ষা কৰাটো টান হৈ পৰিব।

সাহিত্যৰ ভৱিষ্যত:

সম্প্ৰতি অসমীয়া সাহিত্যই অন্যান্য ভাৰতীয় আঞ্চলিক ভাষা-সাহিত্যৰ সমানে আগুৱাই যাব পৰাটো শুভ লক্ষণ। সৃষ্টিশীল সকলো দিশতে এটা কথা সত্য হলেও কেতিয়াবা থমকি ৰব লগা হয় আমাৰ সাহিত্যই জানো সঁচাকৈয়ে জনতাৰ আশা আকাংক্ষাক প্ৰতিফলিত কৰিব পাৰিছে। সত্যৰ খাতিৰতে কব লগীয়া হয় যে, বহুসময়ত সমাজখন বহু আতঁৰতে পৰি থাকে। সাহিত্য সৃষ্টি হয় অন্য এখন সমাজত।

সাহিত্য সৃষ্টিৰ উৎস হল বাস্তৱ-অভিজ্ঞতা। অভিজ্ঞতাক চেতনাৰ অংগীভূত কৰিব নোৱাৰিলে সাৰ্থক সৃষ্টি সম্ভৱ নহয়। মানবীয় চেতনাৰ অংগীভূত বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ ভেটিত সাৰ্থক সৃষ্টি কৰিবলৈ হলে সাহিত্যক বা শিল্পীসকল সমাজ-সচেতন আৰু সামাজিক ভাৱে দায়বদ্ধ হব লাগিব।

বৰ্তমান আমাৰ সন্মুখত দেখা দিয়া আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যাটো হৈছে - সমন্বয়ৰ সমস্যা। আমাৰ সাত বাই - ভনীৰ এনাৰ্জীৰে বান্ধখাই থকা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলক দুৰ্ভাগ্যবশত আজি ৰাজনীতিৰ কিছূমান দালালে নিজৰ গাদী লাভৰ আশাত সকলোৰে মাজত বিভেদৰ বীজ সোমোৱাই সমগ্ৰ পূৰ্বাঞ্চলকে খণ্ড-বিখণ্ড কৰিলে। বৰ্তমান তেনে শ্ৰেণীৰ সমাজবিবেচীলোক পুনৰ সক্ৰিয় হৈ উঠা দেখা গৈছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত লেখক-সাহিত্যক-শিল্পী সকলৰ দায়িত্ব হব - সমন্বয় সাধন কৰা। এই ক্ষেত্ৰত অসম সাহিত্য সভায়ো কেৱল প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিলেই নহব বাস্তৱমুখী আৰু উদ্দেশ্যৰ্মী আঁচনি যুগুত কৰি আগভাগ নোৱাৰোঁ নিতান্ত প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

বিভাগীয় কাম-কাজৰ খতিয়ান :

১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষৰ আলোচনী সম্পাদক হিচাপে যেতিয়াৰ পৰা মোক মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ-বন্ধুসকলে এই দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিলে, তেতিয়াৰ পৰাই মই মোৰ কৰ্তব্যত নানান সমস্যাৰ মাজেদি আগবাঢ়ি যাবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। বহুতো কাম সময়ত কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে মই দুঃখিত।

১৯৯৪ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ ১৫ তাৰিখৰ পৰা ২১ তাৰিখলৈকে সপ্তাহ জোৰা কাৰ্যসূচীৰে “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” অনুষ্ঠিত হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে আলোচনী বিভাগৰ উদ্যোগত কবিতা আবৃত্তি, তৰ্ক, কুইজ, স্বৰচিত গল্প-কবিতা আদি নানান বিষয়ক সাহিত্য প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়। সাহিত্য প্ৰতিযোগিতাত বহুতো প্ৰতিযোগীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰি বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

১৭ জানুৱাৰী ৯৫ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী বিভাগ, নিতাইপুখুৰী শাখা সাহিত্য সভা আৰু স্বৰগম সংগীতালয়ৰ উমৈহতীয়া উদ্যোগত প্ৰথম বাৰৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ত “শিল্পী দিৱস” অনুষ্ঠিত হয়। আশাকৰো ভাবীকালৰ সম্পাদকসকলেও মহাবিদ্যালয়ত এনেবোৰ অনুষ্ঠান উদযাপন কৰি যাব।

ৰূপালী জয়ন্তী :

মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা হোৱা পাঁচশ বছৰ পাৰ হৈ যোৱাত আমাৰ কাৰ্যকাল বৰ্ষতে ১৭/১৮ এপ্ৰিল '৯৫ তাৰিখে বৰ্ণাঢ় কাৰ্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয়ত ৰূপালী জয়ন্তী উদযাপন কৰা হয়। শিক্ষক, ছাত্ৰ, অভিভাৱকৰ সমন্বিত প্ৰচেষ্টাত অনুষ্ঠিত হোৱা ৰূপালী জয়ন্তী উপলক্ষে শিক্ষামূলক আলোচনা চক্ৰ, ন-পুৰণি ছাত্ৰ-শিক্ষকৰ প্ৰীতি-সন্মিলন, শোভাযাত্ৰা, সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান আদি অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ‘ৰূপতীৰ্থ’ নামৰ স্মৃতিগ্ৰন্থ এখনো প্ৰকাশ কৰা হয়।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধুবৰ্গৰ প্ৰতি :

আলোচনী সম্পাদক হোৱাটো সহজ। কিন্তু আলোচনী সম্পাদকৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য কাৰ্যত পৰিণত কৰা বৰ সহজ নহয়। কিয়নো আজি আমাৰ মাজত কেইজন লেখক-লেখিকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছে? উপযুক্ত প্ৰৱন্ধ-পাতিৰ অভাৱত এখন সৰ্বাংগসুন্দৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰা সম্ভৱ নহয়। মোৰ কাৰ্যকালত - আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত সাহিত্যানুৰাগী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ যথেষ্ট অভাৱ অনুভৱ কৰিছোঁ। আশা ৰাখিছোঁ ভৱিষ্যতে আমি সকলোৱেই এই ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি যাব পাৰিম।

সদৌ শেষত হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়খনি আৰু ইয়াৰ মুখপত্ৰখনিৰ ভৱিষ্যত উন্নতি কামনা কৰিলোঁ।

শ্ৰী নবীন চন্দ্ৰ গগৈ

সম্পাদক

হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনী।

প্ৰবন্ধ

আমাৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থা, শিক্ষক আৰু শিক্ষক-নিযুক্তি

দুৰ্ভাগ্য গগৈ

স্নাতক, ওয় বাৰ্ষিক।

বিশ্বৰ প্ৰতিখন দেশৰ আৰু প্ৰতিখন সমাজৰ ভৱিষ্যৎ সদায় নিৰ্ভৰ কৰে সেই সমাজ বা দেশৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থা প্ৰকৃতিৰ ওপৰত। এখন সমাজৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থাত সেই সমাজখনৰ প্ৰতিকলন ঘটে। গতিকে শিক্ষা ব্যৱস্থাটোক ই প্ৰতিনিধিত্ব কৰা সমাজখনৰ ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কীয় ধাৰণাৰ মূল উৎস বুলিব পাৰি। জীৱক জীয়াই থাকিবলৈ যিদৰে বায়ু, পানীৰ প্ৰয়োজন, ঠিক সেইদৰে মানুহক জীৱৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন। তাৰোপৰি মানুহ পৰিবৰ্তনশীল জীৱ, গতানুগতিকতা মানুহৰ কাহানিও কাম্য নহয়। বেলেগ মাৰ গলে যিদৰে আমি এটি কোমল পুৰাৰ প্ৰতীক্ষা কৰো, ঠিক সেইদৰে শিক্ষাৰ মাজেদিও আমি এটা অল্পকূল পৰিবৰ্তন বিচাৰো যি পৰিবৰ্তনে আমাক নতুনৰ সন্ধান দি যুগান্তৰৰ সূচনা আনে।

শিক্ষা ব্যৱস্থাটো প্ৰতিখন সমাজৰ সভ্যতাৰ উচ্চ শিখৰলৈ আগুৱাই যোৱাৰ খটখটি স্বৰূপ। গতিকে যিখন সমাজে এই জখলা স্তম্ভৰ আৰু নিপুণতাবে তৈয়াৰী কৰি লয় সেইখন সমাজে আনবিলাকতকৈ এথোপ সোনকালে আৰু সহজে আগুৱাই যাব পাৰে। খহি পৰাৰ ভয়ও সিমান নাথাকে। আছিল যদি আমাৰ মাজত নিহিত হৈ থকা সকলো শিক্ষা লোপ পাই যায় তেন্তে আমি পুনৰ উভতি যাব লাগিব কোটি কোটি বছৰৰ পিছলৈ। বিশ্বৰ প্ৰতিটো জাতিয়েই পৰিণত হব একোটা বৰ্ষৰ জাতিলৈ; যিটো জাতিৰ মাজত বহু জীৱনৰ সকলো বৈশিষ্ট্যই পোৱা যাব।

এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা শিক্ষাব্যৱস্থাটো মানৱ

জাতিৰ বাবে সঞ্জীৱনী স্বৰূপ। ই মানৱত্বৰ মূল আধাৰ। এখন সমাজৰ ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক আদি এনে এটা দিশ নাই যি দিশৰ বিকাশৰ বাবে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন নাই। সমাজৰ এই প্ৰতিটো দিশৰ বিকাশৰ কেন্দ্ৰ হৈছে শিক্ষা। ছাৰোপৰি বৰ্তমান প্ৰতিখন সমাজেই সভ্যতাৰ জখলাত প্ৰতিযোগিতামূলক দৃষ্টিভংগীৰে আগবাঢ়িছে। আৰু এনে প্ৰতিযোগিতাত শিক্ষাই একমাত্ৰ আহিলা হৈ পৰিছে।

কিন্তু এই পৰিপেক্ষিতত আমাৰ দেশৰ বৰ্তমান শিক্ষাব্যৱস্থালৈ লক্ষ্য কৰিলে আমি কি দেখা পাওঁ। সভ্যতাৰ উচ্চ শিখৰলৈ আগুৱাই যাবলৈ আমি শিক্ষাক কিদৰে ব্যৱহাৰ কৰিছো বা ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ সুবিধা পাইছো। চাৰিওফালৰ প্ৰতিযোগিতামূলক আৱেগীত আমি কি কৰিছো? আমিও প্ৰতিযোগীনে স্থবিৰ?

এই প্ৰশ্নবোৰৰ পৰিপেক্ষিতত আমি যদি নিজকে বিচাৰ কৰি চাওঁ, তেন্তে আমাৰ চকুৰ আগত নিজৰেই পুতৌ লগা অৱস্থা এটা দেখা পাম। সভ্যতাৰ জখলাত দিনে দিনে স্থগন ঘটিছে। আনবিলাক দেশ আমাৰ দেশৰ তুলনাত বহুদূৰ আগুৱাই গৈছে আৰু সিহঁত আৰু আমাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যখিনি প্ৰতিদিনেই বৃদ্ধি পাই আহিছে। আমাৰ শিক্ষানুষ্ঠানবোৰ তাৰ উজলতম নিদৰ্শন। এখন দেশৰ প্ৰতিখন শিক্ষানুষ্ঠানেই সভ্যতাৰ জখলাত এটা এটা খলপা বুলিব পাৰি। ইয়াৰ মাধ্যমতেই দেশৰ প্ৰতিজন নাগৰিকক শিক্ষিত আৰু সংস্কৃতিবান কৰি গঢ়ি তোলা হয়। প্ৰকৃতভাৱত দেশৰ শিক্ষানুষ্ঠানবোৰ প্ৰতিখন

সমাজৰ এটা এটা উদ্যোগ, য'ত মানুহ স্থিৰ জৰিয়তে দেশৰ ভৱিষ্যতটোক গঢ়িবলৈ যত্ন কৰা হয়।

কিন্তু আমাৰ দেশত শিক্ষানুষ্ঠানবোৰক তেনে গুৰুত্ব দিয়া হৈছে জানো? আমি যদি আমি পঢ়ি থকা মহাবিদ্যালয়বোৰলৈকে চাওঁ তেন্তে দেখা পাম যে শিক্ষাৰ নামত এইবোৰ ভেকোভাওনাহে পতা হৈছে। এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হৈছে তাৰ জৰিয়তে ছাত্র-ছাত্রীক শিক্ষা-সংস্কৃতি দান কৰি অন্তৰ্নিহিত প্ৰতিভাৰ বিকাশ সাধন কৰা। ইয়াক বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিবলৈ হলে শিক্ষক আৰু শিক্ষা-প্ৰশাসনীয় ব্যক্তিসকলে ছাত্র-ছাত্রীক মনোদৈহিক ভাৱে প্ৰেৰণা দান কৰিব লাগিব।

কিন্তু প্ৰকৃতভাৱে ইয়াৰ বিপৰীতটোহে দেখা যায়। মহাবিদ্যালয়বোৰৰ আভ্যন্তৰীণ স্বৰূপটো দেখি ছাত্র-ছাত্রীৰ মনত জন্ম হোৱা আশা-আকাঙ্ক্ষা নৰহি যাবলৈ বাধ্য হয়। বোধহয় অসমৰ প্ৰায়বিলাক মহাবিদ্যালয় এই বোগত আক্ৰান্ত। অকল সেয়াই নহয়, শেহতীয়াকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ মাজত দেখা দিয়া নৈতিক স্থলনে তীব্ৰ ৰূপ ধৰিছে। ইয়াৰ কাৰণ হিচাপে অভিভাৱক, শিক্ষক আৰু প্ৰশাসক সকলো কম দায়ী নহয়। শিক্ষক-সকল কৰ্তব্যনিষ্ঠ আৰু দায়িত্বশীল নোহোৱা বাবে ছাত্র-ছাত্রীৰ উচ্ছৃঙ্খলতাক পৰাভূত কৰাৰ সুস্থ মানসিকতা নাইকিয়া হৈছে। শিক্ষাৰ্থী আৰু শিক্ষকসকলৰ মাজত যি আন্তৰিকতাপূৰ্ণ পাৰস্পৰিক সম্পৰ্ক থাকিব লাগে সেই সম্পৰ্ক দিনে দিনে অস্পষ্ট হৈ আহিছে। এইবোৰৰ উপৰিও ৰাজনৈতিক বিপৰ্যয়ে ছাত্র-ছাত্রীৰ শিক্ষা আহৰণত প্ৰতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

কলেজবোৰৰ দৰে যদি নিয়ম স্তৰৰ বিদ্যালয়বোৰো বিপ্লৱণ কৰো তেন্তে ইয়াতকৈ পুৰ্তো লগা অৱস্থা এটাই দেখা পাম। শেহতীয়াকৈ চৰকাৰী প্ৰচেষ্টাত এই শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত শিক্ষক নিযুক্তিৰ যি জোৰাৰ উমিছে সেই জোৰাৰে শিক্ষাৰ মানদণ্ড বেপেকৰা কৰি তোলাটো ধুকপ কথা। বিশেষকৈ শিক্ষাৰ প্ৰাথমিক স্তৰটো ছাত্র-ছাত্রীৰ ভৱিষ্যৎ জীৱনৰ ভেটি স্থাপনৰ সময়। গতিকে এনে ভেটি স্থাপন কৰোতা সকলো প্ৰতিজনেই একোজন দক্ষ শিল্পী হোৱাটো বাঞ্ছনীয়। এই সময়ছোৱা ছাত্র-ছাত্রীৰ চৰিত্ৰ গঠন, নৈতিক মূল্যবোধৰ বিকাশ সাধন আৰু যুক্তিৰ আধাৰ স্থাপনৰ সময়। এজন শিক্ষকে

শিক্ষানুষ্ঠানত কেৱল শিক্ষাদান কৰিলেই যথেষ্ট নহয়। তেওঁৰ ব্যক্তিত্বই শিক্ষাৰ্থীসকলক প্ৰভাৱান্বিত কৰিব পাৰিব লাগিব। শিক্ষকজনৰ ব্যক্তিত্বৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ্থীৰ প্ৰত্যাশা জন্মিব পৰাকৈ তেওঁৰ গাত প্ৰয়োজনীয় গুণসমূহৰ প্ৰাচুৰ্য থাকিব লাগিব। বিশেষকৈ এই স্তৰৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ জীৱনৰ ওপৰত শিক্ষকৰ ব্যক্তিত্বই সুদূৰপ্ৰসাৰী প্ৰভাৱ পেলায়। ইয়াৰ বাবে প্ৰতিজন শিক্ষকেই সং, শ্ৰায়িক, কৰ্তব্যনিষ্ঠ আৰু সহানুভূতিশীল হোৱাটো কাম্য। গতিকে শিক্ষক নিযুক্তিৰ যিবিলাক অভীক্ষা বা পৰীক্ষা লোৱা হয় সেই বিলাক তেওঁলোকৰ শৈক্ষিক যোগ্যতাৰ উপৰিও উপৰোক্ত সংলক্ষণবোৰো পৰিমাণ কৰিব পৰা বিধৰ হ'ব লাগে।

কিন্তু বাস্তৱক্ষেত্ৰত দেখা যায় শিক্ষক নিযুক্তিৰ পৰীক্ষা বিলাকত অন্য কথা বাদ দি ব্যক্তিজনৰ শৈক্ষিক যোগ্যতাখিনিও ভালদৰে পৰিমাণ কৰা নহয়। প্ৰশাসনীয় ব্যক্তি আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত হোৱা দৰাৰিয়ে এই পবিত্ৰ বৃত্তিকো পণ্য সামগ্ৰীত পৰিণত কৰিছে। ৰাজনৈতিক নেতাসকলে তেওঁলোকৰ ব্যক্তিত্বৰ খাতিৰত সমাজৰ বৃহত্তৰ স্বার্থত কুঠাৰাঘাত কৰিছে। কাৰণ যিবিলাক ব্যক্তিৰ গাত এই গুণবিলাক নাই সেইবিলাক ব্যক্তিয়ে শিক্ষকতাৰ দৰে পবিত্ৰ সেৱা এটাক প্ৰবঞ্চনা কৰাহে হ'ব। যিবিলাক ব্যক্তি সং, কৰ্তব্যপৰায়ণ নহয় সেইবিলাক ব্যক্তিয়ে কিদৰে ছাত্র-ছাত্রীৰ ব্যক্তিত্বত এই বোৰৰ প্ৰভাৱ পেলাব? শিক্ষাদান এটা কলা, ইয়াক বাস্তৱত ৰূপদান কৰিবলৈ অৰ্থাৎ ইয়াত সফলতা লাভ কৰিবলৈ হলে শিল্পীসুলভ মন এটাৰ প্ৰয়োজন। ইয়াৰ অৰ্থাৎই শিশুসকলৰ ভৱিষ্যতৰ লগতে দেশৰো ভৱিষ্যৎ বিপথগামী হৈ পৰাৰ সম্ভাৱনাই বেছি, কাৰণ আজি শিশুসকলেই ভৱিষ্যতৰ নাগৰিক।

বৰ্তমান চৰকাৰে প্ৰতিটো বৃত্তিকেই বৰশীৰ্ষ টোপ হিচাপে ব্যবহাৰ কৰিছে। আৰু আমিও এইবোৰত প্ৰতিবাদ কৰাৰ পৰিৱৰ্তে আওপকীয়াকৈ চৰকাৰৰ লগত হাত উজান দিছোঁ। কিন্তু বৰশীৰ্ষ টোপ দেখি বিপদৰ কথা পাহৰি যোৱাটো মংস্যবহে প্ৰবৃত্তি, মানুহৰ নহয়। আমাৰ যুৱ সমাজ আজি এই বিষয়ে সচেতন হ'ব হ'ল। ইয়াৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰাৰ সুস্থ মানসিকতা আৰু গঢ়ি তুলিব লাগিব। বাধাৰ প্ৰাচীৰ ভাঙি হলেও আশা হ'ব লাগিব, অন্যথাই আমাৰ পতন অনিবাৰ্য।

যুৱসমাজৰ উচ্ছৃঙ্খলতা

বাণীকান্ত গগৈ,
প্ৰবক্তা, ৰাজনীতি বিভাগ।

যুৱক বুলি কওঁতে ১৫ বছৰৰ পৰা ৪০ বছৰ মাজৰ মানুহখিনিকে সাধাৰণতে বুজোৱা হয়। বিশ্বৰ প্ৰায় ৩০% ভাগৰ ওপৰলোক এই সমাজৰ অন্তৰ্ভুক্ত। লেচলী পাউলে এওঁলোকক খঙাল ডেকামানুহ (Angry young men) আখ্যা দিছে। যুৱকসকল সমাজৰ আটাইতকৈ গতিশীল আৰু প্ৰগতিশীল অংশ। তেওঁলোকৰ সৃষ্টিকল্পনা, ত্যাগ আৰু দুঃসাহসীকতা অতুলনীয়। ষাতিপুৰা ৮/৯ বজাৰ সূৰ্যৰ দৰেই তেওঁলোকৰ জীৱন জ্যোতিৰ্ময়। সেয়ে অহাকালিৰ স্বপ্ন, আশা বাসনা তেওঁলোকৰ বাবেই।

কিন্তু অত্যন্ত দুখ আৰু পৰিতাপৰ কথা যে, সোণালী ভৱিষ্যত থকা যুৱকসকল আজি দেশে দেশে অশান্ত হৈ পৰিছে। যুৱ-সমাজ আজি বহুপৰিমাণে অস্থিৰ, অশান্ত, বিশৃঙ্খল আৰু বহুলাংশে বিভ্ৰান্ত। এই ক্ষেত্ৰত অসম বা ভাৰতৰ যুৱকসকলো ব্যতিক্ৰম নহয় বিশেষকৈ যোৱা দশকৰ পৰা আমাৰ দেশৰ যুৱকসকল বিশৃঙ্খল হোৱা দেখা গৈছে আৰু বৰ্তমানে ই এটা বিশেষ সমস্যালৈ পৰ্য্যবেশিত হৈছে। নাৰীৰ প্ৰতি কৰা অশালীন ব্যৱহাৰ, চুৰি ডকাইটিত লিপ্ত, বন্ধ-হৰতালৰ সময়ত নীতি বিৰুদ্ধভাৱে মানুহক মাৰপিট কৰা, ড্ৰাগছ, মদ, ভাং আদি সেৱন, লটাৰী, জুৱা আদিত আসক্ত হোৱা, গুৰুজনৰ প্ৰতি অসৎ আচৰণ আদিৰ মাধ্যমেদি যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতা প্ৰকাশ পায়। বেগিঙৰ নামত চলা অপ-সংস্কৃতিও ছাত্র উচ্ছৃঙ্খলতাৰ এক বৰ্হিঃপ্ৰকাশ মাত্ৰ। যুৱকসকলৰ এই সমস্ত উচ্ছৃঙ্খলতাই তেওঁলোকৰ নৈতিক

অধঃপতনকেই সূচায়। এই নৈতিক অধঃপতনৰ বাবে যুৱক-সকলৰ প্ৰতি বয়স্কসকলৰ মনোভাৱ সলনি হোৱা দেখা গৈছে। ইয়াৰ কাৰণে বয়স্ক সকলৰ কোনো কোনোৱে যুৱকসকলৰ প্ৰতি নিন্দাসূচক বাণীও নিক্ষেপ কৰে। এইখিনিতেই উল্লেখযোগ্য, সুদূৰ অতীতত গ্ৰীক-দাৰ্শনিক চক্ৰেটিছৰ দৰে জ্ঞানী ব্যক্তিয়েও সমকালীন যুৱকসকলৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ উচ্ছৃঙ্খলতাৰ বাবে নিন্দাসূচক দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিছিল। তেওঁ যুৱকসকলক 'অসৎ আচৰণ' 'কৰ্তৃত্বৰ প্ৰতি ঘৃণা', 'ক্ষেপ্ত সকলৰ প্ৰতি কৰা অৱমাননা'ৰ বাবে নিন্দা কৰিছিল। আৱশ্যে ককণ পৰিহাসৰ কথা যে, চক্ৰেটিছে নিজেই বক্ষণশীল ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ বিৰুদ্ধে আত্ম বলিদান দিবলগা হ'ল।

যুৱকসকলৰ নৈতিক অধঃপতন আৰু উচ্ছৃঙ্খলতাৰ বাবে সমাজত নানান প্ৰতিক্ৰিয়াই দেখা দিছে। এই প্ৰতিক্ৰিয়া জটিল আৰু সুদূৰপ্ৰসাৰিত। অৰ্থনৈতিক, সামাজিক, ৰাজনৈতিক, শৈক্ষিক, সাংস্কৃতিক আদি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰলৈ এই প্ৰতিক্ৰিয়া সম্প্ৰসাৰিত হৈছে। যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতাৰ বাবে কেতিয়াবা আইন শৃঙ্খলাহীন পৰিস্থিতিবো উদ্ভৱ হৈছে — যাৰ কাৰণে চৰকাৰে পুলিচ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লগা হৈছে — যাৰ কাৰণে কেতিয়াবা জনসাধাৰণৰ কষ্টবো ওপৰ কষ্ট হৈছে। উচ্ছৃঙ্খল যুৱকে কপ্ত-সংস্কৃতিৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা দেখা নেযায়। যুৱকৰ কৰ্মহীন আচৰণে দেশত অৰ্থনৈতিক উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত বাধাৰ সৃষ্টি কৰে আৰু অৱশেষত কৰ্মহীন যুৱক সমাজৰ বোজা স্বৰূপ হৈ পৰে। ছাত্র-যুৱকৰ উচ্ছৃঙ্খলতাই

শিক্ষাৰ মানদণ্ড নিয়গামী ৰখি তুলিছে। উচ্ছৃঙ্খল যুৱকে ভালদৰে পঢ়াশুনা কৰি পৰীক্ষাত সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হোৱা বা মৌলিক জ্ঞান আহৰণ কৰাতকৈ দুই-চাৰিখন বক্তৱা নোটবুক পঢ়ি, পৰীক্ষা গৃহত নকল কৰি কোনোমতে পৰীক্ষা-বৈত্তৰণী পাৰ হ'বলৈ যত্ন কৰা দেখা যায় — যাৰ ফলস্বৰূপে পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণৰ হাৰ হ্রাস পাইছে আৰু শিক্ষাৰ মানদণ্ড নিয়গামী হ'ব ধৰিছে। যুৱ-ছাত্ৰসকলৰ বে'ছ একাংশই আজিকালি ভোট দিয়াৰ অধিকাৰ লাভ কৰিছে। উচ্ছৃঙ্খল যুৱকে প্ৰলোভনৰ বশৱৰ্তী হৈ বা বিচাৰ বিবেচনাহীন ভাৱে অল্পযুক্ত শ্ৰাৰ্থীক ভোট দি জয়যুক্ত কৰিলেও আচৰিত হ'বলগীয়া একো নাই সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰতো যুৱ-উচ্ছৃঙ্খলতাই প্ৰভাৱ নেপেলোৱাকৈ থকা নাই। সংস্কৃতিৰ চৰ্চা টুকুৰা চৰায়ে বাহ সজাব দৰে জন্মগত নহয়। সংস্কৃতি সমাজৰ এটা পীৰিষ পৰা আন এটা পীৰিলৈ চৰ্চাৰ ফলস্বৰূপেহে হস্তান্তৰ হয়। উচ্ছৃঙ্খল যুৱকে সংস্কৃতি চৰ্চা কৰাতকৈ দুষ্কৃতিৰে জন্ম দিয়ে। আজি আমাৰ দেশত বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত সেয়ে হৈছে। আধুনিক জীৱন যাত্ৰাত পৰম্পৰাগত ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ কিছুমান উপাদান অপ্ৰয়োজনীয় বুলি কোৱা হলেও ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ বহল পথাৰখনত এনে কিছুমান মানৱীয় প্ৰমূল্য জীয়াই আছে যি সমসাময়িক বিশ্বত প্ৰায় দূৰ্ভাৱ। মহান ভাৰতীয় সংস্কৃতিয়ে নৈতিকতা, সততা, উদাৰতা, পৰোপকাৰিতা, সহিষ্ণুতা, অহিংসা, সহানুভৱতা, কষ্টনিষ্ঠাৰ শিক্ষা দিয়ে। কিন্তু পশ্চিমীয়া মহলে প্ৰধানকৈ দূৰদৰ্শনৰ যোগেদি প্ৰচাৰ কৰা সম্ভোগবাদী দৰ্শন কিংবা যৌনকেন্দ্ৰিক সংস্কৃতিৰ (যাক সাংস্কৃতিক সাম্ৰাজ্যবাদ আখ্যা দিব পৰা যায়) বাবেই হওক বা অন্য যিকোনো কাৰণতে হওক, যুৱকসকলৰ চিন্তা-চেতনাৰ পৰা সততা ত্যাগ, নৈতিকতা আদি মাননীয় প্ৰমূল্য সমূহ নিৰ্বাপিত হোৱা দেখা গৈছে আৰু ইয়াৰ ঠাইত এক ধৰণৰ তবল আৰু স্থূলকচিৰ আত্মকেন্দ্ৰিক ভোগলিপ্সাই বাহ লৈছে। ফলস্বৰূপে দুষ্কৃতি বাঢ়িছে।

যুৱকৰ উচ্ছৃঙ্খলতা আজি বহু অভিভাৱকৰ বাবেও সমস্যা হৈ পৰিছে। বহু সময়ত উচ্ছৃঙ্খল পুত্ৰই মাক-দেউতাকক দম দি মদ খাবলৈ পইচা বিচাৰে আৰু মাজ-

ৰাতি মদ খাই চলং-পলংকৈ ঘৰলৈ উভতে। সু-সাহিত্যিক হোমেন বৰগোহাঁইৰ 'পিতা-পুত্ৰ' উপন্যাসৰ লক্ষ্মীকান্তৰ চৰিত্ৰটো এই পৰ্যায়ৰে। স্বৰ্গেশ্ব লক্ষ্মীকান্তৰ চৰিত্ৰটো লক্ষ্মীকান্তৰ জীৱনৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহ বুলিও আখ্যা দিব পৰা যায়।

সকলো কথা বা সকলো পৰিঘটনাৰ অন্তৰালত যদি বিজ্ঞানসন্মত কাৰণ আছে বা কাৰণৰ পৰাই কাৰ্য সংঘটিত হয় বুলি ধৰা হয় তেন্তে নিশ্চয় কব লাগিব যে যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতানো বিজ্ঞানসন্মত কাৰণ আছে। এই দিশৰ পৰা বিচাৰ কৰিলে আৰু যুৱকসকল সমাজৰে সৃষ্টি বুলি ধৰি ললে যুৱ-উচ্ছৃঙ্খলতাৰ বাবে তেওঁলোকক ব্যক্তিগত ভাবে জগৰীয়া কৰিব নোৱাৰি। আমাৰ বোধৰে যুৱকসকল উচ্ছৃঙ্খল হোৱাৰ এশ-এবি কাৰণ আছে। অন্যহাতেদি কাৰণবোৰ জটিল আৰু বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ। ভি, কে, আৰ, ভি, বাৰে ছাত্ৰসকল উচ্ছৃঙ্খল হোৱাৰ ৪টা কাৰণ বিচাৰি পাইছে। তেওঁৰ 'Student Indiscipline Under Study' নামৰ গ্ৰন্থত উল্লেখ কৰা উক্ত কাৰণসমূহ হ'ল — (১) যথোপযুক্ত শৈক্ষিক বতাবৰণৰ অভাৱ (২) পিতৃ মাতৃ, শিক্ষানুষ্ঠান আৰু চৰকাৰী বৰ্ত্ত্বৰ প্ৰতি কৰা অৱমাননা (৩) ৰাজনৈতিক হস্তক্ষেপ (৪) আদৰ্শগত ব্যৰ্থতা। লগতে নিশ্চয় শোষণ, অত্যাগ, দুৰ্নীতি, নিবহুৱা সমস্যা, মধ্যযুগীয় কু-সংস্কাৰপূৰ্ণ ধ্যান-ধাৰণাকো জগৰীয়া কৰিব পাৰি। বৰ্ত্তমান ছাত্ৰ সমাজত দেখা দিয়া হতাশা, অসহায়তা, নিৰাপত্তাহীনতা অদিয়েও তেওঁলোকৰ মাজত নৈতিক স্থলন অৰ্থাৎ তাৰ পৰিণামত উচ্ছৃঙ্খল মানসিকতাৰ সৃষ্টি কৰিছে। অন্ধকাৰাছন্ন ভৱিষ্ণু জীৱনৰ কথা ভাবি আজিৰ ছাত্ৰসমাজ গভীৰ হতাশাত নিমজ্জিত। আজি ছাত্ৰ এজনৰ কাৰণে কোনো গোলাপী ভৱিষ্ণুতে অপেক্ষা কৰি থকা নাই। তেওঁৰ জীৱনটো আজি অনিশ্চয়তাৰ কঢ়াল প্ৰাসত নিমজ্জমান।

আগতে কৈ অহা পশ্চিমীয়া অপসংস্কৃতিৰ প্ৰবেশ, মদ, জুৱা, লটাৰীৰ প্ৰচলন, মাৰপিট খুন-জখমেৰে ভৰা সন্তীয়া হিন্দী চিনেমাৰ প্ৰদৰ্শন, ৰূপালী পৰ্দাত নগ্ন নাৰীৰ দেহৰ প্ৰদৰ্শন, বজাৰত অশ্লীল কিতাপৰ প্ৰয়োভৰ — এই বোবো যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতাৰ বাবে কম দায়ী নহয়। বয়স্ক-

সকলৰ একাংশও যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতাৰ বাবে দায়ী। মদখাই মাতলামী কৰা বয়স্ক লোকৰ সংখ্যা বৰ কম নহয়। ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিসকলে যেতিয়া আইন সভাত বিতৰ্ক প্ৰসঙ্গত চকি, মেজ, জোতা, মাইক্ৰফোন দলিয়ায়ালি কৰে সিও উচ্ছৃঙ্খলতাই।

এতিয়া কথা হল যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতা দূৰ কৰা যায় কেনেকৈ? আমাৰ বোধৰে যিবোৰ কাৰণত যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতাৰ সৃষ্টি হৈছে সেই কাৰণবোৰ নিৰ্মূল কৰাৰ বাদে যুৱ উচ্ছৃঙ্খলতা দূৰ কৰাৰ বিকল্প উপায় নাই। এই ক্ষেত্ৰত উপদেশেই নিশ্চয় কাম নকৰে। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ "যুগে যুগে মহাপুৰুষসকলে মানুহৰ হৃদয়লৈ আবেদন জনাই ব্যৰ্থ হোৱা" বুলি কোৱা কথাষাৰ এইখিনিতে প্ৰণিধানযোগ্য। যুৱ-ছাত্ৰসকলৰ যদি উচ্ছৃঙ্খলতা দূৰ হ'ব লাগেই তেন্তে প্ৰথমেই তেওঁলোকৰ অৰ্থনৈতিক নিৰাপত্তা সুনিশ্চিত হ'ব লাগিব। অসমীয়াত এষাৰ কথা আছে "আগেয়ে চাউলকথা তাৰ পাচতহে হৰি কথা"। হাশ্বজনক ভাৱে "ধনেই ধৰ্মৰ মূল" বুলিও কোৱা হয়। অৰ্থনৈতিক নিৰাপত্তা কিন্তু আকাশত ওলমি থকা বস্তু নহয়। ইয়াৰ বাবে দেশত উপযুক্ত অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থা গঢ়ি তুলিব লাগিব। উপযুক্ত অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা অধিক উৎপাদনমুখী, শোষণ-বিহীন অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৰ কথাকেই বুজোৱা হৈছে — যি ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা মানুহৰ মাজত থকা অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক বৈষম্য দূৰ কৰি দ্ৰুত উন্নোদীকৰণ আৰু কৃষি আধুনিকীকৰণৰ যোগেদি এখন সমতাভিত্তিক সমাজ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা হয়। সেইদৰে ৰাজনৈতিক পদ্ধতি হ'ব লাগিব গণতান্ত্ৰিক আৰু ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিসকল হ'ব লাগিব ৰাইজ, ৰাইজৰ ভাষা, ৰাইজৰ আশা বুজি পোৱা ধৰণৰ। ৰাইজৰ আশা আকাঙ্ক্ষা বাস্তৱায়িত কৰিবৰ বাবে তেওঁলোকৰ থাকিব লাগিব দুৰ্বাৰ মানসিকতা। শিক্ষা ব্যৱস্থা হ'ব লাগিব সমাজবাদী চৰিত্ৰৰ। জটিল, দীঘলীয়া, ধৰ্মাঙ্কতাৰ জন্ম দিয়া, মানুহক বিজ্ঞানবিমুগ্ধ কৰা, শ্ৰমৰ লগত, কামৰ লগত সম্পৰ্ক নথকা চাকৰিমুখী শিক্ষাই মানুহক প্ৰকৃত জ্ঞানৰ সন্ধান নিদিয়ে বা সমস্যা সমাধানতো সহায় নকৰে। সমাজবাদী চৰিত্ৰৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থাৰ অধীনৰ পাঠ্যপুথিত "ধান যাৰ মান তাৰ", "ছথিয়াক পুতৌ কৰিবা" — আদি অসমাজবাদী শিক্ষাবোৰ নোথাকে।

যুৱ-উচ্ছৃঙ্খলা দূৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কেৱল উপযুক্ত অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক বা শিক্ষা ব্যৱস্থা গঢ়ি তুলিলেই নহ'ব ইয়াৰোপৰি গোটেই দেশখনত এটাহন্দৰ সাংস্কৃতিক বাতাবৰণ গঢ়ি তুলিব লাগিব। ইয়াৰ বাবে মদ, জুৱা লটাৰীৰ প্ৰচলন আইন যোগে নিষিদ্ধ কৰিব লাগিব; ব্যাপক প্ৰচাৰ যোগে চৰকাৰে মানুহক ড্ৰাগছ সেৱনৰ বিপদ সম্পৰ্কে সজাগ কৰিব লাগিব; সাংস্কৃতিক সাম্ৰাজ্যবাদৰ প্ৰসাৰতাত ইন্ধন যোগোৱা দেশীয় তথা চেটেলাইট টি. ভি. নিয়ন্ত্ৰিত হ'ব লাগিব; দেশৰ যুৱচামৰ ভাৱ, অহুভূতি আৰু কচিক বোগাপ্ৰস্ত কৰা সন্তীয়া হিন্দী চিনেমাৰ প্ৰচলন আৰু প্ৰদৰ্শন বন্ধ কৰিব লাগিব।

যুৱ উচ্ছৃঙ্খল দূৰ কৰিবৰ বাবে উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব লাগিব। ইতিমধ্যেই এচাম যুৱকক অপসংস্কৃতিয়ে বেয়া কৈ প্ৰাস কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে আৰু তেওঁলোকে বাস্তৱতাৰ পৰা আঁতৰি গৈ কল্পনাৰ প্ৰাণে ৰাজ্য প্ৰবেশ কৰিছে; য'ৰ পৰা তেওঁলোকক ঘূৰাই অনা অসম্ভৱ। যি 'সকলৰ' বয়স ইতিমধ্যে ত্ৰিশৰ দেওনা পৰি হ'ল তেওঁলোক তুলনামূলকভাৱে ভাগ্যবান। আধুনিক প্ৰচাৰ মাধ্যমসমূহে সমাজখন দূষিত কৰাৰ আগেয়েই তেওঁলোকৰ ব্যক্তিত্বই গঢ়ি লৈছিল। কিন্তু তেওঁলোকৰ মানসিক অৱস্থা বেদনাদায়ক; কাৰণ আগৰ আৰু এতিয়াৰ পাৰ্থক্যটো উপলব্ধি কৰাটো তেওঁলোকৰ বাবেহে সম্ভৱ। এওঁলোকে বুজিব পাৰিছে আজিৰ সংস্কৃতিৰ নামত চলা কাণ্ড-কাৰ-খানা বিলাক কিমান ক্ষতিকাৰক আৰু আত্মভাৱিক। দেশৰ ধৰণীস্বৰূপ যুৱকসকল উচ্ছৃঙ্খল হোৱাটো বৰ বেদনাদায়ক হৈছে। উচ্ছৃঙ্খল হৈ বাস্তৱতাৰ পৰা তেওঁলোক পিচলি পৰিলে সামাজিক অত্যাগ, অনীতিৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰিব কোনে?

পৰিশেষত এটা কথা ক'ব বিচাৰিছো যে যুৱকসকল অস্থিৰ, অশান্ত, উচ্ছৃঙ্খল বুলি কলেও সকলো যুৱকক এই পৰ্যায়ৰ নহয়। সৎ, আদৰ্শ বিশিষ্ট, নিষ্ঠাবান, কৰ্মঠ যুৱক সমাজত আছে। সেয়েহে বৰ্ত্তমান সমাজৰ যুৱ - উচ্ছৃঙ্খলতাক আমি সাময়িক বুলিহে ভাবো। উপযুক্ত সামাজিক, ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক আৰু শৈক্ষিক পৰিবেশ সৃষ্টি কৰি এই সমস্যা নিশ্চয় দূৰীভূত কৰিব পৰা হ'ব। গণতান্ত্ৰিক তত্ত্বইও এনে কথাকেই বিশ্বাস কৰে।

সংস্কৃতি, নৈতিকতা আৰু গণ-চেতনা

গোপাল গগৈ।

প্রাক্তন ছাত্ৰ।

‘ধৰ্ম কল্পপুত্ৰৰ ওপৰত এখন দলং দিয়াৰ বাবে দহ কোটি টকা দিয়া হ’ল। সেই টকাৰে ঠিক হিচাপমতে কৰিলে দলংখন মজবুত হ’ব, ভাল হ’ব। যদি অন্তৰ সংস্কৃতি ভেঙে হোৱা ছুন্নীতিপৰায়ণ ঠিকাদাৰ আৰু চৰকাৰ ব্যৱস্থাৰ সেই দায়িত্বত থকা মানুহজনে পাঁচকোটি টকা খাই বাকী পাঁচ কোটি টকাৰে দলংখন নিশ্চকতীয়াকৈ তৈয়াৰ কৰে, তেন্তে বেলেখন বা গাড়ীখন যাওঁতেই সকলো ভাগি পৰিব। আৰু তেতিয়াই দলংখন বেয়া হৈ গৈ লোকচান হোৱাত অন্তৰ সংস্কৃতিৰ বিকৃতিৰ ফলত জাতীয় অৰ্থনীতিত আঘাত পৰিল।’

উক্তাংশ উকাকৈ পঢ়িলে ঠিকাদাৰৰ হিচাপ-পত্ৰৰ ওপৰত কোনোবা সাংবাদিকে দিয়া মন্তব্য অথবা কোনোবা স্বল্পস্থৰ সভাত দিয়া বিৰোধী পক্ষৰ বিধায়ক, নেতা, পালিনেতা অথবা তেনেজাতীয় কোনোবা তথ্য-কথিত সমাজ সেৱকৰ বক্তৃতাৰ একাংশ যেন লাগে। কিন্তু আধুনিক অসমীয়া সংস্কৃতিৰ জনক চিন্তানায়ক জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাদেৱৰ ৰচনাৱলীৰ “ভাৰীকালৰ সংস্কৃতি” নামৰ প্ৰৱন্ধটো পঢ়ি গৈ থাকোতে হঠাৎতে এই কথাখিনি পঢ়াৰ পিছত যিকোনো পাঠকেই এবাৰ থমকি বৰ লাগিব। এবাৰ কথা চিন্তা কৰি — “জ্ঞান আৰু গুণৰ মন্দিৰৰ আজীৱন ছাত্ৰ জ্যোতিপ্ৰসাদে ভৱিষ্যতৰ সমাজ-সংস্কৃতিৰ বিষয়ে তত্ত্ব গধুৰ প্ৰবন্ধ লিখি যাওঁতে হঠাৎ এই কথাখিনি তেওঁৰ মানোজ্ঞগতৰ পৰা আপোনা-আপুনি নিগৰি আহিল কিয়? অথচ এই কথাংশৰ বহল প্ৰচাৰ কাকতে পত্ৰই, সভাই-সমিতিয়ে, দেৱালে-ওৱালে দেখা

পোৱা নাই। ভাব হয় — জ্যোতিপ্ৰসাদক যেন “কপকোঁৱৰ” হৈ সাজি ধূপ-ধূনাৰ গোকত বিলীন হৈ যোৱাৰ পথ বাচি দিয়া হৈছে — সেই সভা সমিতিবোৰ অথবা প্ৰচাৰ পত্ৰিকা আদিৰ মাৰুত।

কিন্তু আমি ভাবো ওপৰত উদ্ধৃত কৰা বাক্য-সমূহৰ দৰে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ প্ৰাণৰো প্ৰাণৰ, মনৰো মনৰ বাস্তৱ-জগতৰ কথাসমূহ চৰকাৰী, বেচৰকাৰী প্ৰচাৰ পত্ৰিকা, ওৱাল-দেৱাল আদিৰ গাত বহলভাৱে প্ৰচাৰ হ’লে ছুন্নীতিপৰায়ণ ঠিকাদাৰ বা সেই বিষয়ৰ সংশ্লিষ্ট চৰকাৰী বিষয়াৰ মতি-গতিৰ কোনো পৰিবৰ্তন নহলেও অন্তত অসমৰ ৰাষ্ট্ৰপত্নী সমস্যা সামাধান অথবা “ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদ” আৰু ইয়াৰ উপনদীসমূহ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ ভৱিষ্যতে যদি কোনে বা বাইবৰ পৰা গৱেষক পণ্ডিত আহে তেওঁ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ এই কথাংশৰ প্ৰতি নৈতিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিব আৰু আমাকো চাগে শিৱকাৰ দিব জনতাৰ প্ৰাণৰো প্ৰাণত মনৰো মনত লুকাই থকা এই শিল্পীগৰাকীৰ এই হেন Practical কথাষাৰৰ প্ৰতি কৰ্পণাত নকৰা বুলি সন্দেহ কৰিব।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ মতে এই সকলোবোৰেই সংস্কৃতিৰ কথা। অথচ আমি সংস্কৃতি বুলি কলে গান-বাজনা, নাচ-বাগ আদিকেই বুজি আহিছো। জ্যোতিয়ে লিখিছে “সাধাৰণতে সংস্কৃতি বুলিলে সুকুমাৰ কলাক বুজায় আৰু বিশেষভাৱে তাকে বুজাবলৈ - “সংস্কৃতি” শব্দৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। কিন্তু দৰাচলতে সংস্কৃতিয়ে মানুহৰ সমস্ত চিন্তা আৰু কৰ্মক সামৰি ধৰিছে। প্রশ্ন হয়, আমি এই

সংস্কৃতি ওৰফে সুকুমাৰ কলাৰ প্ৰতি কিমানখিনি সজাগ নৈতিকভাৱে। জ্যোতিৰ চিন্তা চৰ্চাৰে আমি এটা জাতিক গঢ় দিব পাৰিছো নে নাই? তেওঁৰ চিন্তাৰ সৃষ্টিৰে অসমীয়া সাহিত্য-সংস্কৃতি অথবা সমাজ জীৱনত এটা যুগৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰিছো নে নাই অথবা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছো নে নাই? কিন্তু আমাৰ জাতীয় জীৱনৰ অথবা সাহিত্য জীৱনৰ কিছু বছৰৰ আগলৈ উজাই আহিলে আমাৰ চকুত এনেকুৱা প্ৰচেষ্টা সন্দৰ্ভে ধৰা পৰে। পূৰ্বপক্ষসকলে এনেকুৱা প্ৰচেষ্টাৰ দৃষ্টান্ত ৰাখি থৈ গৈছে — ৰাজভয়, সমাজভয়, খেলুৱাৰ ভয় আদিকো নেওচি, সৌ ভাহানিৰ পঞ্চদশ শতাব্দীত অসমীয়া সমাজত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰ, মাধৱক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ়ি উঠা বৈষ্ণৱ সমাজ, সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ বুকুত। বৈষ্ণৱ যুগৰ সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন কাৰ্যপন্থাক আজিও আমি শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰি আহিছো জীৱনৰ প্ৰতিটো খোজতে। স্বয়ং জ্যোতিপ্ৰসাদে শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছিল এই সংস্কৃতিৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ কৃষ্ণ সংস্কৃতিৰ ওচৰত; মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱকেই গুৰুমানি লৈছিল বুলি নিসন্দেহে ক’ব লাগিব। বৈষ্ণৱ গুৰুসকলৰ পৰি-পুষ্টিয়েই এই যুগৰ চৰম সাফল্যৰ কাৰণ। তেৰাসবৰ গুৰুবাক্য-পালনৰ বাবে আগবঢ়োৱা নৈতিক সাহস, ত্যাগ যুগৰ আকাশত বিস্ময়-সংস্কৃতি বন্ধাৰ্থে এনেকুৱা ত্যাগ জগতত বিৰল। সংগঠন, ত্যাগ, সংস্কৃতি একেহাতে চলে। কিন্তু আজি আমি শংকৰ-মাধৱ বা জ্যোতি, বিষ্ণুৰ আদৰ্শ প্ৰচাৰৰ বাবে কিমান ত্যাগ শীকাৰ কৰিব পাৰিছো। জ্যোতিপ্ৰসাদে মানুহৰ গোটেই জীৱনটোৱেই এটা সংস্কৃতিৰ অভিযান বুলি উপলব্ধি কৰি তাৰ বৈপ্লৱিক ৰূপান্তৰৰ কথা ব্যাখ্যা কৰি থৈ গৈছে। মানুহৰ অন্তঃসংস্কৃতিৰ প্ৰকাশ হয় “আধ্যাত্মিক উপলব্ধিত, মানসিক উৎকৰ্ষণত, মনৰ গুণবোৰৰ বিকাশ আৰু তাৰ পূৰ্ণতাশ্ৰান্ত হয় এই সকলোবোৰৰ মননত পোৱা জ্ঞানত” বুলি লিখি থৈ গৈছে। আকৌ বৰিঃ সংস্কৃতিৰ প্ৰকাশ পায় বাস্তৱ জীৱনৰ চিন্তা আৰু কৰ্মৰ মাগেদি বুলি ছয়োটা সংস্কৃতিৰ গুৰিতে যে “অৰ্থনীতি” এই কথাষাৰ তেওঁ স্পষ্টভাৱে লিখি থৈ গৈছে।

অৰ্থনীতিৰ বিপৰ্যয় হ’লে যে সংস্কৃতিৰ বৰ ঘৰটোৰ বিপৰ্যয় হ’ব — এই কথাষাৰো তেওঁ সঁকিয়াই থৈ গৈছে। পূজিবাৰী সমাজব্যৱস্থাত অৰ্থনৈতিক বিপৰ্যয় হোৱাটোৱেই স্বাভাৱিক কথা। ৰাজনৈতিক স্বাধীনতাৰ লগে লগে অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতা অথবা অৰ্থনৈতিক স্বাৱলম্বন নাহিলে জাতিৰ মেকদণ্ডই পোন হৈ খোজ কাঢ়িব নোৱাৰে। সকলো ধৰণৰ অন্ধবিশ্বাস, হাতাশা, ভয়গ্ৰস্ততাৰ বল হৈ পৰা লক্ষ্যভ্ৰষ্ট যুৱকক লক্ষ্যপথলৈ ঘূৰাই আনিবলৈ পূজি-বাৰী সমাজ ব্যৱস্থাত কেইজন ব্যক্তিৰ বাক মানসিক প্ৰস্তুতি আছে? অথচ আমাৰ সমাজত লক্ষ্মীৰ বৰপুত্ৰবোৰ অভাৱ নাই। কুব্ৰবৰ ধনৰ উৰালবো অভাৱ নাই। গুণ আৰু কৰ্ম অমুসাৰে মানুহৰ স্বৰূপ নিৰ্ণয় কৰাও নহয়। আজি মানুহে কান্দিব নোৱাৰে। থকা, খোৱা, পিন্ধাৰ কাৰণে কান্দিলে চৰকাৰে, পুলিচ মিনিটাৰীহঁতক আনি কন্দা মানুহজনক ধৰি নি কোবায়। ফাটেকত দিয়ে। এনে আইনৰ পৰাই ধনতন্ত্ৰবাদী সমাজ ব্যৱস্থা চলি আছে। এই আইনেই হৈছে ধনীক শ্ৰেণীটোৰ চলনাৰ কৌশল। এনেকৈয়ে ধনতন্ত্ৰবাদ আইনৰ কায়দা-কৌশলৰ দা-ৰে কাটিকুটি ৰাইজৰ দেহা ডোখৰ ডোখৰ কৰে। আমাৰ অৱস্থা বেয়া হ’লে এবাৰ কপালক এবাৰ চম্বৰক দেখি-দিওঁ। দৰাচলতে কপালৰ দোষ নহয়, চম্বৰৰো দোষ নহয়; আচলতে ধনতন্ত্ৰবাদী ব্যৱস্থাৰে দোষ। বিধাতাই মানুহৰেই সৃষ্টি কৰিছে, ধনী-দুখীয়া সৃষ্টি কৰা নাই। ত্ৰইবোৰ কথাকে চিন্তা কৰি, এইবোৰ সমস্তাৰ মৌলিক সমাধান বিচাৰি প্ৰকৃত শিল্পীয়ে পদে পদে বিপদত পৰাৰো দৃষ্টান্তৰ অভাৱ নাই। সেয়ে বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাদেৱে লিখিছে — “শিল্পী জীৱন সঁচাই এটা জেলখানা। শিল্পী তাৰ কয়দী আৰু দণ্ড-যুগৰ কৰ্তা হ’ল সিহঁত-য়াৰ ধন, আছে সংস্থান আছে আৰু আছে নিঃসহায় শিল্পীক প্ৰৱৰ্ধনা কৰাৰ চতুৰালী”।

জ্যোতিয়ে অন্তৰ সংস্কৃতিৰ জাগৰণৰ কথা বাবে লিখিছে — ‘যদি সঁচাকৈয়ে মানুহে মানুহক ভাল পাবলৈ শিকে, মানুহৰ দুখত মানুহ দুখী হ’বলৈ শিকে, তেতিয়া সংস্কৃতি এপাহ পছম হৈ বোকাৰ মাজতে ফুলে।’

যি সমাজত বা দেশত অন্তৰ সংস্কৃতিৰ পূৰ্ণ-পাঠ আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ সমস্যাৰাজিৰ চৌপাশে বিকাশ হয়, সেই সমাজত এদলে এদলকশোষণ নকৰে, যেতিয়া খনৰ চিন্তা শেষ হ'ব তেতিয়া তেজপিয়া শোষণ-এদলে বিলাসিতাত উটি-বুৰি ফুৰি, আন এদলক খাবলৈ ইহৰ শোষণ নিৰ্পীড়ন নোহোৱা হ'ব, তেতিয়া মানুহে নাপাই শুকাই-খীনাই মৰিবলৈ এৰি দিব নোৱাৰে। এদলে সোণতকৈও এটি উৎকৃষ্ট ৰস্তু বিচাৰিব। সেয়া হৈছে সমাজৰ ওখ আসনত বহি আন দলক বোকাতে পেলাই জ্ঞান। এই সকলোবোৰ ক্ষেত্ৰতে আমি নৈতিকভাৱে ৰং নাচায়।

কিমান দায়ী ভাবি চোৱাৰ সময় সমাগত। অৰ্থনৈতিক য়েতিয়াই মানুহে সাহিত্যিক কৌশল আৱিষ্কাৰ কৰি শোষণেই যে একমাত্র জগৰীয়া ভাৰে ভাৰি সময় এই সমস্যাবোৰ তাৰে সমাধান কৰিব পৰা হ'ব তেতিয়াই কটালেই নহয়। এইবোৰ গুচাবলৈ জনসাধাৰণক অৱগত মানৱ সমাজৰ কপাস্তৰ গুটিব আৰু মানুহৰ সভ্যতা অতিকৰবালৈ আমাৰ সাংস্কৃতিক বাহিনীৰো কম দায়িত্ব নাই। মানৱীয় কৃষ্টি আৰু সভ্যতাৰ স্বৰূপে উঠি যাব। কিন্তু মানুহে যদি আত্মনিৰ্ভৰশীল হবলৈ নিশিকে, চেতনা-স্ৰোত সেই সাহিত্যিক কৌশলৰ আগমণিলৈ, সেই সাহিত্যিক সভ্যতাৰ প্ৰৱাহৰ প্ৰতি সচেতন হবলৈ নিশিকে, তেনেহলে বিশ্ব-অকুৰণলৈ আৰু কিমানদিন ৰাট চাব লাগিব বাক? সম্ভাৰ চকুৰ আগত দাঙি ধৰিলেও সমস্যাৰ সমাধান সেইদিনলৈ আৰু কিমান দূৰ? যদি আমি নিজকে প্ৰশ্ন নহয়। চামুচেৰে আহাৰ তুলি ডিঙিত পেলাই দিয়া ব'ল কৰি চাওঁ বৰ্তমানৰ শাসন ব্যৱস্থাত আমি সচাঁই স্থখীনে? কাৰোবাৰ প্ৰতি বাট চাই থাকিলে নিজৰ হাতৰ বাৰহাৰ আমি বাক। কি উত্তৰ পাম? পাহৰি যাবও পাৰে। জনগণে প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে চেতনাক যুগৰ সন্ধিক্ষণত আমি এই সকলোবোৰ কথা জগাই তুলিব পাৰিব লাগিব। য়েতিয়াই সমাজে নিছৰ মুকলি মনেৰে চালি-জাৰি চাই সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, খোজত স্থিৰ হৈ খোজকাটিবলৈ শিকিব তেতিয়াই সমাজৰ ৰাজনৈতিক কিম্বা আধ্যাত্মিক সমস্যাসমূহৰ সমাধানৰ সামাজিক ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক অভাৱসমূহ এটা নতুন পথ উদ্ভাৱন কৰাৰ অতিকৈ প্ৰয়োজন দেখা আঁতৰি যাব।

—অমৃত বাণী—

মোৰ দেশখন যদি মোৰ আই হৈ যায় আৰু আইয়ে যদি কান্দি কান্দি বাবে বাবে কয়, তই বাৰু মোৰ বাবে কি কৰালি। মই কম কি? — উঃ ভূপেন হাজৰিকা।

নিজৰ মনত উদয় হোৱা প্ৰশ্নবোৰ দৰ্শকৈ ভাবি চোৱা এটা ডাঙৰ গুণ। মনত ভাৱ কোতু-হল বা প্ৰশ্ন উঠিলে তাৰ উত্তৰ নিবিচাৰি নাথাকিব। — আইনস্টাইন।

মতুংওতো এটা শিলপ জীৱনৰ কঠিন শিলত কটা নিভোল ভাস্কৰ্য।

ভঙা কলিজাত কোনে বিনাই, কবিতা মোৰ দুখৰ ঋতুৰ এপাহ খৰিকাজাই। — হাঁৰেন ভট্টাচাৰ্য।

জংগ্ৰাহক : — শ্ৰীঅনিমল দত্ত

কাৰ্বিসকলৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক

জীৱনৰ চমু আভাস

অঞ্জুমণি ফুলকোঁৱৰ
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী।

প্ৰকৃতিৰৰম্য বয়স্ফুলি অসমত ইতিহাসে চুকি নোপোৱা দিনৰ পুৰা বসবাস কৰা মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ ভিতৰত অসমৰ প্ৰাচীনতম অধিবাসী বুলি অনুমান কৰা হয় — মিক্ৰি, বা কাৰ্বিসকলক। কাৰ্বিৰ আংলং জিলাৰ ভৈয়াম আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলত বসবাস কৰা এই জনগোষ্ঠীটো ভাষিক দৃষ্টিৰে চালে তিব্বত-বৰ্মী বা চীন-তিব্বতীয় ভাষাগোষ্ঠীৰ আৰু নৃতাত্ত্বিক দৃষ্টিত মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ। উল্লেখযোগ্য যে, অসমৰ মাজ-মজিয়া কাৰ্বি-আংলং জিলাত অধিক সংখ্যক কাৰ্বিলোক বাস কৰে। ১০, ৩৩২ বৰ্গ কিঃ মিঃ ব্যাপি থকা জিলাখনৰ মুঠ কাৰ্বিলোকৰ সংখ্যা ১, ৭৭, ১৯৪ জনতকৈও বেছি হ'ব।

কাৰ্বিসকলৰ টেবণ, তেৰাং, ভিমুং, ইংহি আৰু ইংজি এই পাঁচোটা বৈদ আছে। প্ৰকৃতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল কৃষিজীৱী কাৰ্বি-সকলৰ সমাজ-ব্যৱস্থা, কৃষ্টি-সংস্কৃতি ঘাইকৈ কৃষিভিত্তিক। এওঁলোকৰ সমাজ-জীৱন নানা সামাজিক নীতিৰে পৰিচালিত হয়।

সাংস্কৃতিক আৰু সামাজিক জীৱন :

কাৰ্বিসকল স্বভাৱত সৰলচিত্তীয়া, ৰঙি-য়াল, সং আৰু অমায়িক। এওঁলোকৰ ধৰ্মীয় বিশ্বাস, নৈতিক ধ্যান-ধাৰণা, গীত মাত, লোক-গাঁথা, কিম্বদন্তী আদি অনুধাবন কৰিলে সাংস্কৃতিক জীৱনৰ আভাস পাব পাৰি। ভাৱ-অনুভূতি আৰু অমায়িক প্ৰত্যয় প্ৰতীয়মান

কাৰ্বি সমাজত পৰম্পৰাগতভাৱে চলিত ধৰ্মীয় আৰু লোক-বিশ্বাসবোৰে তেওঁলোকৰ মনৰ পবিত্ৰতা আৰু সৰলতাৰ ইংগিত দিয়ে। প্ৰকৃতিৰ বহুসময়ত এক শক্তি আছে বুলি তেওঁলোকে বিশ্বাস কৰে আৰু এই বিশ্বাসৰ ভেটিতে তেওঁলোকৰ উৎসৱ-পাৰ্বনবিলাক গঢ়ি উঠিছে। তেওঁলোকে পালন কৰা কেইটামান উৎসৱ হ'ল : চ'জুন পূজা, হেমফুপূজা, হাচ্ছকিকান, ছমাংকান, বলকেভেৰ আদি। কাৰ্বিসকল ভাগ্যবাদী। প্ৰকৃতিৰ পৰিবৰ্তনৰ বেহ-ৰূপ লক্ষ্য কৰি তেওঁলোকে সময় নিৰূপণ কৰে। চৰাই-চিৰিকতিৰ মাত-কথা, সাজ-লতা, ফল-ফুললৈ লক্ষ্য ৰাখিয়ে কৃষি-কৰ্মত তেওঁলোকে মনোনিবেশ কৰে। তেওঁলোকৰ প্ৰিয়-সুখৰ্থেতিৰ বাবে বছৰৰ আৰম্ভণিতে তেওঁলোকে বৈভৱ দেৱীক স্তুতি কৰি 'বৰ্তৰ কিকুৰ' পূজা পাতে। পৃথমফুক পালনকৰ্তা, 'মুক্তাঙ'ক সৃষ্টিকৰ্তা আৰু 'কদিনজা'ক শক্তিৰ দেৱীৰূপে এই পূজাত কাৰ্বিসকলে নিৰ্দিষ্ট বেদীন এই তিনিগৰাকী দেৱীক শ্ৰেষ্ঠৰূপে মানে।

লখিমী চপোৱাৰ পাছত কাৰ্বিসকলে 'চক্কেৰয়' উৎসৱ পাতে। গাঁৱৰ কোনো এঘৰ মুখিয়াল মানুহৰ চোতালত ৰাতি এই উৎসৱ অনুষ্ঠিত হয়। এই উৎসৱত হাচ্ছদ-নৃত্য চলে। সূৰ্য উদয় হোৱাৰ আগতে আগলি-কলপাতৰ ঠাৰিক তিনিটাকৈ ঘাপ দি এই নৃত্য সামৰা হয়। এওঁলোকৰ গীত মাতবোৰত সৰল মনৰ

হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। কাবৰিসকলে মৃতকৰ কপ-শুণ বখানি আত্মৰ সদগুণৰ বাবে পালন কৰা চমাংকান উৎসৱ বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য। তেওঁলোকে বিশ্বাস কৰে যে মাহুহ মৰিলে 'চম-আ-বঙ'ৰ (যমৰ) দেশলৈ উভতি যায়। ক্লাংফাকা, ল্যাংক আৰু হালৈ এই তিনিটা পদ্ধতিৰে চমাংকান উৎসৱ পতা হয়। এই উৎসৱত অবিবাহিত ডেকা-গাভৰুৱে তিনিদিন তিনি-বাতি প্ৰণয়াত্মক গীত-নৃত্যৰে চোপাশ মুখৰ কৰি তুলে। 'চমাংকান'ৰ অৰ্থ হ'ল, সবগীয় মাহুহক মৃত্যু আত্ম-পৰমা আৰু মিলনৰ আনন্দত এই তিনিটা দিন মৰ্তকে স্বৰ্গ বুলি ধৰা হয়। এই উৎসৱত ব্যৱহাৰ কৰা বনজাৰ মনোমোহা কাৰুকাৰী যমপুৰীৰ চিত্ৰ-কল্পনাৰ বৰ্ণনা দিয়ে। বঙা ফুলেৰে সুশোভিত জাম্বীকী গছ এজোপাত শিল্পীসকলে তৈয়াৰ কৰা বিভিন্ন চৰাইৰ শ্ৰেণীক-বোৰ বিভিন্ন ডালত আঁৰি চিত্ৰকাৰ সম্পাদন কৰে। কলা ৰং কাবৰিসকলৰ বৰ প্ৰিয়। কাবৰিসকলৰ সাংস্কৃতিক কৰ্মৰাজিৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ উন্নত ধৰণৰ শিল্প-চৰ্চা আৰু উচ্চ নন্দনতাত্ত্বিক চেতনাৰোধৰ বিষয়ে জানিব পাৰি। কাবৰি আংলং, জিলাৰ ডকমকা নামৰ ঠাইত প্ৰাচীন শাক্ত-মন্দিৰ দেখা যায়। তাৰোপৰি ফুলনি বজাৰৰ ওচৰত ভয় পৰ্বতত দেখিবলৈ পোৱা দুৰ্গাদেৱীৰ দশভূজা ৰূপৰ মূৰ্ত্তিয়ে তেওঁলোকৰ ভাস্কৰ্য পৰিচয় দিয়ে। কাবৰিসকলৰ মাজত বিভিন্ন লোক-গাঁথা, লোক-বিশ্বাসৰ প্ৰচলন আছে। আদিতে তেওঁলোকে মাছ মাখাইছিল। মাছ খাবলৈ শিকাৰ অন্তৰালত এটি সাধুকথাও আছে। বেমাৰ-আজাৰত উপাস্ত দেৱ-দেৱীৰ নিমিত্তে মংগল চাই সকাম পতা নিয়ম তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰচলন আছে। কাবৰিসকলে যাত্ৰাপথিত বা

কোনো শুভকামত আগবাঢ়োতে কাউৰি, শিয়াল দেৱাতো মংগলজনক বুলি বিশ্বাস কৰে। কাবৰিসকলে মৰম আগফালে তেঁতেলিগছ নোবোৱে। কাবৰিসকল অতিথিপৰায়ণ লোক। অসমৰ আন আন জনগোষ্ঠীৰ দৰেই তেওঁলোকে অতিথিক এখন তামোলেৰে প্ৰথমতে আপ্যায়িত কৰে। কোনোবা বিশিষ্ট অতিথিক লাওপানী, কুকুৰা, গাহৰি, শুকানমাছ আদিৰে ভোজ-খোৱাই সোধ-পোছ কৰাটো তেওঁলোকৰ জীৱন-দৰ্শনৰ এটি দিশ। তেওঁলোকৰ প্ৰধান আহাৰ-ভাত। বনৰীয়া শাক-পাচলি তেওঁলোকৰ প্ৰিয় খাদ্য। কাবৰিসকলৰ এটি বুনীয়াদ হ'ল — ডেকাচাং বা জিবছং। তেওঁলোকৰ সামাজিক উন্নতি-অধোগতি জিবছঙৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। গছৰ স্তম্ভটিৰে খেল খেলা, পছিকাই খৰি মাংগালি পাৰ কৰা কাবৰি ডেকাই জীৱনৰ হৃদয়ত ভাল বাখি জিবছঙৰ দায়িত্ববোধ অহৰণ কৰে। বিচেম, পংদিৰ আদিৰ স্তম্ভত সমাজ-জীৱনলৈ লহৰ অনা এই ডেকাইতেই জিবছঙৰ ক্ৰেংছন, ক্ৰেংছাবপহৈ ক্ৰমে দাৰবাদী, বিদবাদী ফেৰাংকে হৈ পৰামৰ্শদাতা হয়। কাবৰি সমাজ-জীৱনত উচ্চস্থলতা নাই বুলিবই পাৰি। এই ক্ষেত্ৰত এওঁলোকৰ নৈতিক ধ্যান-ধাৰণাই সহায় কৰে। দোষীজন বজাই হওক বা প্ৰজাই হওক — তেওঁ ক্ৰমিক দণ্ড ভূগিবই লাগিব। তেওঁলোকৰ সমাজত একে ফৈদৰ বা একে উপাধিৰ পুৰুষ নাৰীৰ মাজত বিবাহ সম্পাদন নহয়। একে ফৈদৰ মাজৰ প্ৰণয়ক 'লাইচেনেম' বা অবৈধ প্ৰণয় বা পাৰ বুলি কয়। বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত দবা-ধৰেই আগভাগ লয়। বিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কাবৰি সমাজত কোনো ধৰণৰ কুসংস্কাৰ দেখা নাযায়।

বহস্যবাদী কবি নলিনীবালা দেৱী

এটি চমু টোকা

মিনাকী বড়া
স্নাতক ১ম বৰ্ষ।

ৰোমাণ্টিক যুগত বহস্যবাদ তথা অধ্যাত্মিক বিষয়ত পৰিপুষ্ট লাভ কৰা সকলোৰে মৰমৰ আইতা নলিনীবালা দেৱী এক বিহং উপন্যাসৰ নায়িকা। ষাট-প্ৰতিষাটপূৰ্ণ তেওঁৰ জীৱন চৰিত্ৰত নাছিল কি? আছিল প্ৰিয়-অপ্ৰিয়, বাস্তৱ-অবাস্তৱ, বহুত কিবা-কিবি। এই কাহিনী-উপন্যাসবোৰ যদিও দিন হৈ আহিছে, তথাপিও এইবিলাকৰ স্মৃতি অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ পৰা মচ খাই যোৱা নাই। 'মেলিলো প্ৰথম চকু তোমাৰ কোলাতে আই জনমৰ আদিম পুৱাত, মুগ্ধিম আকৌ চকু তোমাৰ কোলাতে শুই জীৱনৰ শেষ সন্ধিয়াত।' এই কবিতা ফাঁকি মনলৈ অহাৰ লগে লগে আমাৰ চকুৰ আগত ভাঁহি উঠে চিৰ-হৃন্দৰ অন্বেষণত ব্যাকুল হৈ পৰা পদ্মশ্ৰী নলিনীবালা দেৱীৰ কবিসত্তা। এই গৰাকী কবি-সাহিত্যিকৰ জন্ম হৈছিল, ১৮৯৮ চনৰ ২৩ আগষ্টত গুৱাহাটীত। পিতৃ আছিল, কৰ্মীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ। নলিনীবালা দেৱীয়ে সাংসাৰিক মঞ্চত ভৰি দিয়ে — জীৱনৰ চাংকাকতিৰ লগত। কিন্তু কিযে বিধাতাৰ বিধান! জীৱনৰ আগবেলাতে তেওঁৰ জীৱনলৈ কাৰাগাৰ হাঁ নামি আহিল। ১৯১৭ চনত (উনৈশ বছৰ বয়সত) নিয়তিয়ে

তেওঁৰ শিৰষ সেন্দূৰকণ কাঢ়ি লৈ যায়। পাঁচোটা সন্তান বুকুত বান্ধি নলিনীবালা দেৱী উভতিল — পিতৃ-গৃহলৈ। পিতৃ-গৃহলৈ উভতাব কিছুদিনৰ পাছতেই তেওঁৰ কোলাৰ পৰা দুটি সন্তানো আঁতৰি গ'ল। এফালে বৈধব্যৰ যন্ত্ৰণা, আনফালে নিৰ্মম পুত্ৰশোকে তেওঁৰ জীৱন দখ কৰিলে। স্বামীৰ মৃত্যুৰ পাছত পিতৃ-গৃহলৈ উভতি আহোতে দেউতাকে নলিনীবালা দেৱীক ভগৱৎ গীতা এখন হাতত দি কৈছিল — "আজিৰ পৰা মোৰ আইক মই মহাখেতাকপে চাবলৈ ভাল পাম" সেয়েহে তেওঁ পিতৃ উপদেশ, স্বামী-পুত্ৰৰ মৃত্যুৰ কাৰণ্য বুকুত বান্ধি শোক-ভাপ ভগৱানৰ আৰ্শিস নিৰ্মালী বুলি সান্তনা লভিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাবিলাকত আধ্যাত্মিক ভাৱবাশি অভিব্যক্ত হয়। তেওঁৰ প্ৰথম কবিতা 'পিতা' বচনা কৰিছিল দহ বছৰ বয়সত। তেওঁৰ প্ৰথম কবিতা সংকলন আছিল 'সন্ধিয়াৰ স্তব' (১৯২৮), 'সপোনৰ স্তব', (১৯৪৩), 'পৰশমণি' (১৯৫৪), 'যুগ দেৱতা' (১৯৫৭), 'অলকানন্দা' (১৯৬৭), ইত্যাদি। তাৰোপৰি পিতৃৰ জীৱন-চৰিত্ৰ 'স্মৃতিভীৰ্থ', 'বিশ্বদীপা' আৰু 'বল্লভ ভাই পেটেল' উল্লেখযোগ্য জবনী-গ্ৰন্থ 'পাৰিজাত', 'অভিষেক' আদি কেইবাখনো গীতি-নাটিকাও বচনা কৰিছিল।

নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাৰ ধাৰাৰ সম্বন্ধে আলোচনা কৰি পণ্ডিত-প্ৰবীৰ কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈদেৱে লিখিছিল— “হুখৰ কৰুণ সুখ শুনা নগলেও ‘সপোনৰ সুৰ’ত নিবাসাৰ ভাৱ দেখা নাযায়। মহিলা কবিৰ আধ্যাত্মিক সাহ প্ৰশংসনীয়। ‘সপোনৰ সুৰ’ত তৰুণৰ ক্লমিক উচ্ছাস নাই আৰু তৰুণ-প্ৰেমৰ লয়লাসো ইয়াত নাই। কিন্তু ইয়াৰ অন্ত-বালত এটি অস্তৰ স্পৰ্শই আছে। উল্লেখ্য নৈওগদেৱে লিখিছে— “সন্ধিয়াৰ সুৰেই তেওঁৰ প্ৰকৃত ভাৰতীয় কবি প্ৰাণৰ স্বাক্ষৰ।” প্ৰকৃতিৰ সৌন্দৰ্যত, বিহঙ্গৰ আকুল ভাৱত কবিয়ে সুন্দৰ অৰিন্দৰ আত্মাৰ অনন্ত জীৱন চিন দেখা পাইছে। আনফালে মনুহৰ অসীম সৌন্দৰ্যৰ তৃষ্ণাই অনন্ত সুন্দৰৰ কোনেৰি এজনৰ প্ৰতি মহাকৰ্ণণ সূচনা কৰিছে। কবিৰ আত্মাও যেন সিজ্ঞনৰ মিলনৰ বাবে চিৰ প্ৰতিক্ষামান। কবিয়ে লিখিছে—

জীৱন-নাটৰ ভাও কতনো কবিলো শেখ,
কৰি গ’লো ক’ত অভিনয়,
ক’তজনে ক’তৰূপে জীৱনৰ ভাও দি দি
ভাঙি গ’ল মাথোন হৃদয়।
ভাগিল জীৱন-নাট, পৰি গ’ল যৱনিকা,
পুৰণি তৰাও লুকাল,
শত্ৰু আজি নাটঘৰ, স্মৃতিৰ শক্তি জালি
বহি বহি ৰাতিটো পুৱাল।
পৃথিৱীখন এখন বঙ্গমঞ্চ। মানুহবি-
লাক হ’ল ভাৱৰীয়া। বঙ্গমঞ্চলৈ যিদৰে
বিভিন্নজনে বিভিন্ন ভাও দিবলৈ আহে আৰু
ভাও দিয়াৰ শেষত যিদৰে তেওঁলোক ঘৰা-ঘৰি
গুচি যায়, ঠিক সেইদৰে বঙ্গমঞ্চৰ সঙ্গ-
বলৈ বিভিন্নজনে আহি বজা-প্ৰজা, সুখী দুখী,

সাধ-ভণ্ড আদিৰ নানা ভাও দিয়ে আৰু
ভাও দিয়াৰ শেষত সকলো জীৱি যায়।
অৰ্থাৎ সংসাৰখন হ’ল ছুদিনীয়া। এই ছু-
দিনীয়া সংসাৰত মানুহে ইজনে-সিজ্ঞনক চিনি
পায়। আপোন বুলি ভাবে, মৰম-চেনেহৰ
আদান-প্ৰদান কৰে। কিন্তু মৃত্যুৰ পাছত
কোনেও কাকো চিনি পাবলৈ, কোনেও কাকো
আপোন কৰি লবলৈ, কোনেও কাকো মৰম
যাচিবলৈ নাই। এওঁলোক স্মাৰ্থো ছুদিনবহে
চিনাকী। সেয়ে নিঃসঙ্গ কবিয়ে জগতৰ
বাস্তৱতাখিনি স্বীকাৰ কৰি লিখিছে—

কোন কাৰ জগতৰ, কোন কাৰ মৰমৰ
চকুৰ চিনাকী দুদিনৰ,
অসীমৰ ৰূপ-তৃষ্ণা অসীমত বুৰ যাৰ
খহি গ’লে ছৰী মৰমৰ।
নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাবিলাকক
চাৰি ভাগত বিভক্ত কৰিব পাৰি— (১) শোক
কবিতা, (২) স্বদেশ প্ৰেমমূলক কবিতা, (৩)
প্ৰকৃতি বিষয়ক কবিতা আৰু (৪) অতীতবাদী
কবিতা।

নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাৰ সুৰ, বৰ্ণ-
নাৰ ক্ষমতা আৰু ভাৱৰ গতি-বিধি মানৱীয়
ভাৱৰ উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন। তেখেতৰ সকলোবিলাক
কবিতাৰ মাজত শব্দৰ সফুৰা, হৃদয় ৰক্ষাৰ আৰু
ভাৱৰ প্ৰাচুৰ্য বিশেষ মন কুৰিবলগীয়া। তেখেতৰ
কবিতাবিলাকত আধ্যাত্মিকতা আৰু জাতীয়
ভাৱ ৰন্ধে ৰন্ধে জিলিকি উঠিছে।

নলিনীবালা দেৱীক ভাৰত চৰকাৰে
দিয়া পদ্মশ্ৰী উপাধি, তেখেতৰ কেৱল ব্যক্তিগত
সম্মানেই নহয়, সমগ্ৰ জাতিৰে সম্মান।

১৯৭৭ চনৰ ২ ডিচেম্বৰ তাৰিখে এই
গৰাকী মহান কবিয়ে সকলোৰে অন্তৰত শোকৰ
ছাপ বহুৱাই চিৰদিনৰ বাবে বিদায় ল’লে।

ফুটবল খেল আৰু খেলপথাৰৰ জোখ-মাখ

শ্ৰী নবীন গগৈ (প্ৰবীণ)
স্নাতক, ৩য় বৰ্ষ।

পৃথিৱীৰ ভিতৰতে ফুটবল খেল এটা অতি জন-
প্ৰিয় খেল। ফুটবল খেল আৰু খেলপথাৰৰ কিছু-
মান নিয়ম (Law) আছে। এই নিয়মবোৰ তলত
উল্লেখ কৰা হ’ল।

(ক) খেল পথাৰৰ জোখ :
সাধাৰণতে ফুটবল প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে খেল-
পথাৰখনৰ দীঘ—২০ মি:ৰ পৰা ১১০ মি: হ’ব লাগে।
প্ৰস্থ—৪৫ মি: পৰা ৯০ মি: হ’ব লাগে। কিন্তু
আন্তৰ্জাতিক প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে দীঘ—১০০ মি: ৰ
পৰা ১১০ মি: আৰু প্ৰস্থ ৬৪ মি:ৰ পৰা ৭৩ মি:ৰ
হ’ব লাগে।

সাধাৰণতে ফুটবল খেলপথাৰখন উত্তৰ-দক্ষিণমুৱা
হ’ব লাগে।

- (খ) গ’ল পোষ্টৰ জোখ :
- (১) মাটিৰ পৰা পোষ্টৰ উচ্চতা হ’ব ২’৪৩ মি:
বা ৮ ফুট।
 - (২) একে লাইনত এটা পোষ্টৰ পৰা আন এটা
পোষ্টলৈ দূৰত্ব হ’ব ৭’৩০ মি: বা ২৪ ফুট।
 - (৩) দুটা পোষ্টৰ ওপৰত এডাল ক্ৰেচ বাৰ থাক।
ই ১’২ ছে: মি: বা ৫ ইঞ্চি ডাঠ হ’ব
লাগে।

(গ) ফুটবলৰ জোখ :
বলটোৰ ব্যুতৰ জোখ সাধাৰণতে ৭১ ছে: মি:
বা ২৮ ইঞ্চি হোৱা উচিত, কিন্তু কমেও ৬৮ ছে:

মিটাৰ বা ২৭ ইঞ্চি হ’লেও হয়।

(ঘ) ফুটবলৰ ওজন :
বলটোৰ ওজন ৩৯৬—৪৫৩ গ্ৰাম নাইবা ১৪—
১৬ আউন্স হ’ব লাগে।

(ঙ) খেলৰ নিৰ্ধাৰিত সময় :
৪৫ মিনিট প্ৰথম অংশ, + ৫ মিনিট জিৰণি
+ ৪৫ মিনিট। দ্বিতীয় অংশ তথা শেষ অংশ =
৯৫ মিনিট।

(চ) বে’ফাৰি :
ছ-দল ফুটবল খেলুৱৈৰ মাজত খেলখন পৰি-
চালনা কৰাৰ দায়িত্ব যিয়ে লয় তেওঁক বে’ফাৰী বুলি
কোৱা হয়। বে’ফাৰিয়ে প্ৰচলিত নিয়ম অনুসৰি খেল
পৰিচালনা কৰে। খেলপথাৰত তেওঁৰ নিৰ্দেশ চূড়ান্ত
বুলি ধৰি লোৱা হয়। বে’ফাৰী হ’বলৈ হলে খেলৰ
নিয়ম সম্বন্ধে পঢ়িব লাগিব আৰু পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ
হ’ব লাগিব।

(ছ) লাইনচমেন :
ফুটবল খেলৰ সময়ত দুজন লাইনচমেন
থাকে। এই দুজনে খেলপথাৰৰ লাইনৰ বাহিৰত
থাকি, বে’ফাৰিক খেল পৰিচালনা কৰাত সহায় কৰে।
এওঁলোকে প্ৰেচ, কৰ্ণাৰ, অফ্‌চাইড আদি দেখুৱাই
দিয়ে। লাইনচমেন হ’বলৈ হলেও খেলৰ নিয়ম
জানিব লাগিব।

(জ) খেলৰ দল :

একোটা ফুটবল দলত ১৬ জন খেলুৱৈ থাকে। ইয়াৰে ১১ জনেহে খেলে, বাকী ৫ জন অতিৰিক্ত হিচাবে থাকে।

(২) ফাউল আৰু ইয়াৰ শাস্তি :

(১) প্ৰতিপক্ষ দলৰ কোনো খেলুৱৈক হাতেৰে

টানিলে

(২) বল নোহোৱাকৈ প্ৰতিপক্ষ দলৰ খেলুৱৈৰ ওপৰত জপিয়ালে,

(৩) প্ৰতিপক্ষ দলৰ খেলুৱৈক অযথা আঘাত কৰিলে নাইবা পিচফালে ধাক্কা মাৰিলে,

(৪) প্ৰতিপক্ষ খেলুৱৈৰ অযথা গতিৰোধ কৰিলে,

(৫) হাত বা ৰাজৰ কোনো অংশৰে বল ধৰিলে বে'ফাৰিয়ে পৰোক্ষ ফ্ৰি-কিক মাৰিবলৈ দিয়ে।

(৬) ফ্ৰি-কিক :

ফ্ৰি-কিক দুবিধ— প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষ ফ্ৰি-কিক।

প্ৰত্যক্ষ ফ্ৰি-কিকেৰে খুঁটাৰে গ'ল কৰিব পাৰে আনহাতে

পৰোক্ষ ফ্ৰি-কিকৰ দ্বাৰা খুঁটাৰে পোনে পোনে গ'ল

কৰিব নোৱাৰে। পৰোক্ষ ফ্ৰি-কিক কৰাৰ পাছত বলে

প্ৰতিপক্ষ অথবা নিজদলৰ খেলুৱৈৰ দেহ স্পৰ্শ কৰিহে

গ'ল হ'ব পাৰে।

(৭) অফ্ চাইড :

কোনো দলৰ খেলুৱৈ যেতিয়া আন দলৰ গ'ল

বন্ধক আৰু এজন বেকৰ আগত থাকে আৰু বলৰ

গতি যদি সেই গ'লৰ ফালে হয় তেন্তে আক্ৰমণ-

কাৰী দলৰ বিপক্ষে আৰু আক্ৰান্ত দলৰ সপক্ষে

বে'ফাৰিয়ে অফ্ চাইড ঘোষণা কৰি আক্ৰমণকাৰীৰ

গতি বোধ কৰে। কোনো পক্ষৰ খেলুৱৈ যদি

আধা-পথাৰৰ বীপৰিত ফালে থাকে তেনেহ'লে বে-

ফাৰিয়ে অফ্ চাইড ঘোষণা কৰে।

(৮) থ্ৰো :

খেলৰ সময়ত বল যেতিয়া খেলপথাৰৰ লাইনৰ

বাহিৰলৈ যায়, তেতিয়া যি খেলুৱৈয়ে বল বাহিৰলৈ

পঠিয়াই তাৰ বিপৰীতে থ্ৰো ঘোষণা কৰে। থ্ৰো

কৰাৰ নিয়ম হ'ল— বিপক্ষ দলৰ খেলুৱৈয়ে যি

ঠাইৰ পৰা বল বাহিৰলৈ পঠাই সেই ঠাইৰ পৰা বল

দলিয়াই ভিতৰলৈ আনিব। এই থ্ৰো কৰাৰ সময়ত

খেলুৱৈজনৰ মুখ খেলপথাৰৰ ফালে থাকিব আৰু তেওঁৰ

দুয়োখন ভৰি লাইনত স্পৰ্শ কৰি থাকিব নাইবা

লাইনৰ বাহিৰত থাকিব। থ্ৰো কৰাৰ পাছত আন

এজনে বলটো স্পৰ্শ নকৰাকৈ থ্ৰোৱাৰে বল স্পৰ্শ

কৰিব নোৱাৰিব। থ্ৰো বলোৰে পোনে পোনে গ'ল

কৰা নাযায়। থ্ৰো বলত সাধাৰণতে অফ্ চাইড নহয়।

(৯) কৰ্ণাৰ কিক্ :

প্ৰতিপক্ষৰ আক্ৰমণৰ পৰা গ'ল বন্ধা কৰোতে

বন্ধাকাৰী দলৰ কোনো খেলুৱৈৰ গা স্পৰ্শ কৰি যদি

বল গ'ল লাইনৰ বাহিৰলৈ যায় তেতিয়া আক্ৰমণ-

কাৰী দলক গ'ল কৰাৰ বাবে এটি বিশেষ সুবিধা

দিয়া হয়। এই সুবিধাকে কৰ্ণাৰ কিক্ বুলি কোৱা হয়।

(১০) পেনাল্টি কিক্ :

গ'ল পোষ্টৰ সন্মুখৰ এটি নিৰ্দিষ্ট এলেকাক

পেনাল্টি এৰিয়া বুলি কোৱা হয়। এই সীমাৰ

মাজত আক্ৰমণকাৰী খেলুৱৈক বিধি নিষিদ্ধভাৱে যদি

প্ৰতিহত কৰে আৰু হেণ্ডবল কৰিলে আত্মবন্ধাকাৰীৰ

বিৰুদ্ধে পেনাল্টি কিক্ৰ নিৰ্দেশ দিয়া হয়। এনে

ক্ষেত্ৰত আক্ৰমণকাৰী দলৰ কিক্ মাৰোতা আৰু আত্ম

বন্ধাকাৰী দলৰ গ'ল বন্ধকৰ বাহিৰে কোনেও সীমাৰ

ভিতৰত থাকিব নোৱাৰে। আক্ৰমণকাৰী দলৰ খুঁটা

গ'লবন্ধকে ধৰিব নোৱাৰিলে, বল গ'লপোষ্টৰ ভিতৰ

ত সোমালে গ'ল হয়। ১৮৯৯ খৃঃ ৰ পৰা ইয়াৰ

প্ৰচলন হয়।

(১১) টাই ব্ৰেকাৰ :

টাই ব্ৰেকাৰ এটি পদ্ধতি। এই পদ্ধতি

অনুসৰি ফুটবলৰ নক্ আউট প্ৰতিযোগিতাৰ খেল

হ'লে খেলৰ চূড়ান্ত ফলৰ বাবে প্ৰতিযোগী দুয়ো

দলক ৫টা বা ততোধিক পেনাল্টি কিকেৰে গ'ল

কৰাৰ সুযোগ দিয়া হয়। এনে অৱস্থাত যি দলে

বেছি গ'ল কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়, সেই দলক জয়ী

বুলি ঘোষণা কৰা হয়।

চুটি গল্প

তিতাকুলৰ গোক

—দিগন্ত গগৈ

অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ।

গাড়ীখন চলিবলৈ এতিয়াও বহুত সময় বাকী। ডিমৌৰপৰা নিতাইপুখুৰীলৈ চলা গাড়ীবোৰ বেগেতে নেবে। গাড়ীৰ ভিতৰত মানুহ পান জপাদি জাপ খাব লাগিব। দুৱাৰমুখত আৰু পিছফালে ওলমিবলৈ ঠাই নোহোৱা হ'ব লাগিব। তেহে হেণ্ডিয়েনে গাড়ীৰ বডিত মস্ত ঢকা এটা মাৰি চিঞৰিব, “এই চলো!”

পুৰাবেলাতে আকাশত জুইহেন ব'দ। শাওন মাহ। গোকট গৰমত যাত্ৰীবোৰে উচপিচাইছে। ঘামত গাৰ কাপোৰ-কানিবোৰ তিত্তি গৈছে। মই আগৰ চিটত বহি আছোঁ। মোৰ কাষতে বহিছে এগৰাকী অচিনাকী শকত মহিলা। চিটবোৰো যে ইমান ঠেক! গাড়ীৰ ভিতৰত ভেকেটা-ভেকেট গোক ওলাইছে। কেইবাদিনো ঘামত তিত্তা কাপোৰৰ পৰা যেনেকুৱা গোক ওলাই— তেনেকুৱা গোক। মুখখন খিৰিকিৰ ফালে কৰি মই বাহিৰলৈ চাই আছোঁ। কেনিও গছপাত এখিলা লৰা নাই। সকলো নিখৰ। হেণ্ডিয়েনে ল'বাতোৱে চিঞৰি আছে, “হেই ... নিতাইপুখুৰী ... ৰজাবাৰী!” একোবাৰ সি খিৰিকিয়েদি গাড়ীৰ ভিতৰলৈ হাত ভৰাই থিয়হৈ থকা যাত্ৰীবোৰক নিৰ্দেশ দিছে, “আপোনালোক পিছলৈ চলি দিয়ক, চলি দিয়ক।”

গাড়ীখনৰ পিছৰ চিটত বহা যাত্ৰীএজনে অধনিবেপৰা অনৰ্গল কথা কৈ আছে। বাবে-ভচ্ছ কথা। মই আন এফালে চোৱাৰ অজুহাত দেখুৱাই ধাওকতে পিছলৈ ঘূৰি মানুহজনলৈ চলোঁ। চিনি নাশালো। চেহেৰা-পাতিত সাধাৰণ গাৰ'লীয়া খেতিয়ক মানুহ যেন ভাব হ'ল। মানুহজনে মদ খাই আহিছেনেকি বাক? কিন্তু এই বাতিপুৱাতে! খাবও পাৰে। নিচা লাগিলে কিছুমান মানুহে বেছি কথা কয়। আনে শুনক বা নুশুনক। আনে আমনি পালেও তেনেলোকৰ মুখ বন্ধ নহয়। চলিয়েই থাকে। কিন্তু মানুহজনৰ কথা কোৱাৰ চংটো নিচা লগা মানুহে কোৱাৰ দৰে নালাগেচোন!

ডাঙৰক পেলাই কৰি ভালপোৱা ছটা-মান পিলিঙা ডেকাই মাজে মাজে ছই এষাৰ টুলু-ঙা কথা কৈ মানুহজনক উচতাই দিছে। সিহঁতে হয়তো মানুহজনৰ বাবে বাংকৰা কথাত বৰ বস পাইছে। মোৰ কাষত বহি থকা শৰত মহিলাগৰাকীয়ে ভোব-ভোবালে, “কি যে মানুহ! ইমান গৰম, তাতে আকৌ বকুননি!”

ঘটকৈ ছৱাৰখন খুলি ডাইভাৰ উঠি আহি নিজৰ চিটত বহিলেহি। তেওঁ চাগে ইমানপৰে বাস্তাৰ সিটো পাবে থকা কোনোবা এজন হোটেলৰ চুকত বহি গাড়ীৰ ভিতৰত মানুহৰ ভিৰ হোৱালৈকে বাট চাই আছিল। ডাইভাৰে গাড়ী ষ্টাৰ্ট দিলে। যাত্ৰীবোৰে কিঞ্চে সকাহ পালে। কিন্তু গাড়ী নচলেহে নচলে। ডাইভাৰে খিৰিকিৰে মূৰ উলিয়াই পিছলৈ ঘূৰি চাইছে—জানোছা আৰু কোনোবা যাত্ৰী আহিছে! যাত্ৰীবোৰে হাই-উকমি লগাইছে। ভিৰৰ মাজৰপৰা দুজনমান যাত্ৰীয়ে ডাইভাৰক হুকি দিছে, “গাড়ী চলাই দিয়া, গাড়ী চলাই দিয়া, গৰমত মানুহ মৰিব নেকী?” ডাইভাৰে যাত্ৰীৰ কথাটো কাণ দিয়া নাই। মনতে চাগে ভাবিছে, “কোনে তোমালোকক গৰমত মৰিবলৈ কৈছে? ঘৰতে বহি নাথাকিলানে? কে’লে’ ফেনৰ হাৰা খাই!” সৰু বাকচ এটাত হেঁচি হেঁচি কাপোৰ-কানি ভৰোৱাৰ নিচিনাকৈ সৰু গাড়ীখনত যাত্ৰী উঠাইলৈ হেণ্ডমেনে চিঞৰিলে, “এই চলো।” অৱশেষত গাড়ী চলিল। বন্ধা তেওঁ!

মই নিতাইপুখুৰীতে থাকি তাৰ কলেজখনত শিক্ষকতা কৰোঁ। কালি ডিব্ৰুগড়লৈ গৈ ঘূৰি আহি ৰাতিটো মৰাণৰ মিতিৰৰ ঘৰত কটাই আজি পুৱাই কলেজ পোৱাকৈ আহিছোঁ। মই সাধাৰণতে গাড়ীত বহি থকা আৰু গৈ থকা সময়খিনি চিন্তা-ভাৱনা কৰিয়েই কটায়। আজি কিন্তু সেই স্তুবিধাও পোৱা নাই। উৎকট গৰম, তাতে পিছৰ চিটত বহি অহা

মানুহজনৰ মাতটো; যেন এটা টেপৰেকৰ্ডৰবহে বাজিছে।

পিচ দিয়া বাস্তাটুকুৰা পাবহৈ আহি গাড়ীখন কেন্দুগুৰিৰ ওচৰত শিল দিয়া বাস্তাত নামিলহি। নেবানেপেৰা বৰষুণ দিয়াৰ ফলত এই কেইদিন বাস্তাটোৰ অৱস্থা যিহে হৈছে! খেনো ঠাইত এজাঁঠু বোকা, খেনো ঠাইত গাঁত। পৃথিৱীৰ ভিতৰত এইটোৱে কিজানি আটাইতকৈ সাংঘাতিক বেয়া বাস্তা! গিনিজ বুক অৱ ৰেকৰ্ডত স্থান পাবলগীয়া। বাস্তা মেৰামতি কৰিবলৈ মাটি-বালি পেলাইছে এতিয়া। ফলত বাস্তাটো বেছিহে গেলিছে। বাৰি-যানো বাস্তা মেৰামতি কৰেনে! শুনা বাতৰি মতে-চৰকাৰৰ ঘৰৰ ফাইলত হেনো বাস্তাটো পিচ হৈ আছে। থাকিবও পাবে। আশ্বৰ্য ছুনিয়া।

পথকৰা বাস্তাইদি গৰুগাড়ী চলোৱাদি গাড়ীখন লটং-পটং, হেৰ্কেৰ-পেকেৰকৈ আগবাঢ়িছে। কোনোবা মূহূৰ্তত কফাল খাই উফৰি পৰিব খোজে। চিন্তাৰ আঁত হেৰাই যায়।

শুকানপুখুৰী, কমলদেপুল পাবহৈ আহি নহাটত বহি ভিৰ ফালি কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী এমখা গাড়ীৰ ভিতৰলৈ সোমাই আহিল। কোনোমতে পেঁপাকাটি কেইজনমান যাত্ৰী নামি গ’ল। নামিল যদি এগুণ, উঠিল দুগুণ। গাড়ীখন আকৌ চলিল। গাড়ীখনতকৈ যেন বেছি গতিত চলিছে পিচৰ চিটত বহা মানুহজনৰ মুখখন। কি কথা কৈ আছে জানো! গাড়ীৰ ঘেৰেৰণি আৰু জোঁকাৰণিত মই তত্ৰ ধৰিব পৰা নাই। ইমান কথা ক’ব পাৰেনে! মই দেখোন একেলেথাৰিয়ে ছটামান ক্লাচত লেকচাৰ দিওঁতেই ডিডি শুকাই শুকাই যায়। কিন্তু এই মানুহজনৰ মুখত দেখোন কথাবোৰ বহু সময়খিনি আঁঠে ফুটাৰ ফুট আছে। মুখ বিষুৱা নাইনে! পাগল নেকী আকৌ? হ’বও পাবে।

গাড়ীখন আহি বান্দৰমাৰিত বন্দহি। ফক্ ফকাই থকা মানুহজনৰ কথাবোৰ শুনি শুনি যাত্ৰীবোৰ

হয়তো অতিষ্ঠ হৈছে। মোৰ পিছৰ চিটত বহি অহা বুঢ়ী এগৰাকীয়ে পিছলৈ ঘূৰি চাই অলপ খংমুৰা-ভাবেই মানুহজনক কলে, “কি মানুহ হে তুমি? ইমান কথা ক’ব পাবানে? (বুঢ়ী আৰু মানুহজনৰ মাজত চিন্তা-জনা আছে যদিও নাজানো।) বুঢ়ীৰ কথা হয়তো শেষ নহ’লেই; মানুহজনে মুখপতি ললে, “পৃথিৱীত যদি খই নোযোৱা (ক্ষয় নোযোৱা) বস্তু আছে তেন্তে এই মুখখনেই। নমৰা দিনলৈকে মুখ চলিয়ে থাকিব।” বুঢ়ীগৰাকী মনে মনে থাকিল। নেথাকিনো কি কৰিব।

বান্দৰমাৰিত দুজনমান যাত্ৰী উঠোৱা-নমোৱা কৰি গাড়ীখনে আকৌ গতি কৰিলে। মানুহজনৰ কথাৰি শুনি মোৰ এজন শিক্ষক-বন্ধুলৈ মনত পৰিছে। ভুবছৰমানৰ আগতে তেওঁ ঢুকাল। ভালদিন তেওঁ অসুখত ভুগি আছিল। শ্বৰ পাই মই দেখা কৰিবলৈ গৈছিলো। সেইদিনা তেওঁ মোৰ লগত এষাৰো কথা পতা নাছিল। আচলতে তেওঁ তেতিয়া কথা ক’ব পৰা অৱস্থাত নাছিল। ডিঙিত হোৱা কেলাৰ বোগে তেওঁৰ বাক্যবন্ধ বিকল কৰি পেলাইছিল। যিজন মানুহে আগতে উদাস্তকণ্ঠে বিভিন্ন সংসমিতি আৰু শ্ৰেণীকোঠাত বক্তৃতা দিছিল, তেওঁ সেইদিনা মাথোন যত্নগাঁওৰ দৃষ্টিৰে মোৰ ফালে তথা লাগি চাই আছিল। কিবী ক’ব খুজিছিল। কিন্তু ক’ব পৰা নাছিল। তেওঁৰ অসহীষ্ণ অৱস্থাটো দেখি মোৰ মনটো সেমেকি উঠিছিল।

ইতিমধ্যে কণ্ঠাঙ্কৰ লৰাটোৱে দূৰৰ পৰাই হেঁপা-মেলি মেলি ভাবাবোৰ তুলিছে। কোনোবা এজন যাত্ৰীয়ে কৰ্কশ মাৰে কণ্ঠাঙ্কৰক ধমক দিছে, ব’ল ব’ল! নামোতে দিম। ভাৰা নিদিয়াকৈ পিছাই যাম নেকি? মই মোৰ ভাঁড়া আগবঢ়াই দিলোঁ।

গাড়ীখন আহি নিতাইপুখুৰী পালেহি। ইঞ্জিনক বন্ধ কৰি ডাইভাৰ নামি গ’ল। যাত্ৰীবোৰে ছৰ-মূৰকৈ নৰিমিবলৈ ধৰিছে। মোৰ কাষত বহি অহা মহিলা

গৰাকী কেতিয়ানো নামি গ’ল গমকে নাপালো। গড়গাৰ বৰনামঘৰৰ ওচৰত গাড়ীখন বখাইছিল। তাতে নামিল এতিয়া বেলেগ এজন যাত্ৰী-হে বহি আছে। যাত্ৰীবোৰ ক্ৰমে নামি শেষ হ’লত মই নামি আহিলো।

গাড়ীৰ পৰা নামি হঠাৎ দেখা পালো নবে-নক। নবেনো এইখন গাড়ীতে আহিছিল হবলা! মইহে দেখা নাছিলো। নবেন মোৰ পুৰণি ছাত্ৰ। নিতাইপুখুৰীৰ পৰা পূৰলৈ এমাইলমান দূৰত থকা ডিমৌ নদীৰ সিপাৰে সিহঁতৰ ঘৰ। নবেন পঢ়াত সিমানে ভাল নাছিল যদিও বেছাৰ জন্মায়িক ছাত্ৰ আছিল। সি মোক দেখি মাত লগালে, “চাব!” মই লক্ষ্য কৰিলো—পিছৰ চিটত বহি অনৰ্গল কথা কৈ অহা মানুহজন নবেনৰ ওচৰতে ঠিয়হৈ আছে। মানুহজনে ইতিমধ্যে কথা কৰলৈ এবিচুপ হৈ পৰিছিল। মই মানুহজনলৈ চাওঁ। “মানুহজনৰ চকুসহটা কোটীৰত মোমোৱাৰা নিস্তেজী-নত মুৰ্খীম শুকান। গালৰ হনু ওলোৱা। মানুহজনে ভাৱৰ লেশহীনভাৱে মোৰ ফালে চাই আছে। নবেনে চিনাকী কৰি দিলে, “চাব!” এখেত আমাৰ দেউতাক। মই নমস্কাৰ দিলো। মানুহজনেও নমস্কাৰৰ ভঙ্গীত হাত ছুৱনা দাঙিলে। মই নবেনক শুধিলো, “এতিয়া পিচত স্নাইলা ক’ব পৰা?” নবেনে অঙ্গপ ইতস্ততঃ কৰি ক’লে, “ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা আহিলো চাৰণ দেউতাৰ অসুখ। মেডিকেলত আছিল। আজি লৈ আহিলোগৈ।” মই আচৰিত হ’লো। অসুখীয়া মানুহেনো ইমান কথা পাতিব পাৰেনে! উৎসুক হৈ নবেনক শুধিলো, “কি হৈছে? কি ক’ব পাৰি?” নবেনে অলপ দুখমনে ক’লে, “ডাক্তাৰে দেউতাৰ ডিঙিত কেৰ্ফাৰ হৈছে বুলি কৈছে।” নবেনই দেউতাক ইতিমধ্যে আমাৰ কাষৰ পৰা আঁতৰি গৈছিল। নবেনে মোক আৰু জনালে যে, আজি কেইদিনমানৰ আগৰ পৰা মানুহজনৰ মগজুৰো বিকৃতি ঘটিছে।

বহুসময় অন্ধকারত গৰীক্ষা

পাকল আৰু দিলীপৰ আগমুহূৰ্ত্তত পাকল দুৱাৰত
 টোকৰ মৰা শুনিবলৈ পালে; কিন্তু কাণ পাতিও
 একো মূগুনাতে মনৰ ভুল বুলি ভাবি পুনৰ শুই
 থাকিল।

সেয়া পাকলৰ মনৰ ভুল নাছিল। এক
 মিনিটৰো কম সময়ৰ পূৰ্বে ঘৰৰ পৰা কিছু দূৰত
 জীপ এখন নিঃশব্দে আহি বৈছিল। তাৰ পৰা
 ক'লা সাজ পৰিধান কৰা ব্যক্তিজনে পোনে পোনে
 ঘৰৰ বারান্দাত উঠিলেহি। তাৰ পাছত দুৱাৰত সৰু
 সৰু দুটা টুকৰ মাৰি ঠিয় দি ব'ল। কেইটামান

ইতিমধ্যে পাকল আৰু দিলীপৰ বিয়া
 হোৱা হুমাৰ পৰা বহু গৈছে। প্ৰথমে নতুন কাঠাই
 নতুন ঘৰ আৰু নতুন জীৱন পাকলৰ খুব ভাল
 লাগিছিল। এতিয়াও বেয়া লগা নাই। মাত্ৰ দিলীপ
 কামত অক্ষম হৈছে। কিন্তু যোৱা কেইদিনা
 মানৰ পৰা দিলীপৰ খাবলৈ-শুৱলৈ সময় নাইকীয়া
 হৈছে।

দিলীপ ৰঞ্জন জৈধৰী চি, আই, ডি, ইন্সপেক্টৰ।
 নামকৰণৰ বেংক ডকাইতি কেছৰ অপৰাধীক ধৰিবলৈ
 পুলিচ বিভাগ সক্ষম নোহোৱাত কেছটো ইন্টেলি-
 জেন্স ডিপাৰ্টমেন্টলৈ ট্ৰেন্সফাৰ কৰা হয়। কাৰ্য্যভাৰ
 হাতত লোৱা হুমাৰ পাছতে দিলীপে অপৰাধীক
 ধৰিবলৈ সক্ষম হয়। ছটাক ধৰিলে যদিও লগৰ
 এটাক ধৰিব নোৱাৰিলে। ইয়াৰ পিছত দিলীপে
 কিছুদিন জিৰণি ললেও ইন্টেলিজেন্স ডিপাৰ্টমেন্টৰ

মুহূৰ্ত্ত পাৰ হৈ যোৱাৰ পাছত ব্যক্তিজনে দুৱাৰখন
 পৰীক্ষা কৰাৰ দৰে হাতফুৰালে। খৰখৰাই উঠিল
 দুৱাৰৰ পৃষ্ঠভাগ। সেই খৰখৰনি পাকলে স্পষ্ট শুনি-
 বলৈ পালে। ক্ৰমে খৰখৰনি বাঢ়ি যাবলৈ ধৰিলে।
 পাকলে বহুতো চিন্তা কৰিও ধৰিব নোৱাৰিলে, সেয়া
 কিহৰ শব্দ। অশচ শব্দৰ উৎস যে ঘৰৰ বাৰাণ্ডাৰ
 ফালৰ পৰা আহিছে সেয়া ঠিক। হঠাতে পাকলৰ
 দিলীপৰ সাৱধানবাণী দুৱাৰমান মনত পৰাত ভয়ো
 লাগিল। দিলীপে কৈছিল, 'চোৱা পাকল, চি, আই,
 ডি, বিভাগৰ লোক হিচাপে যিদৰে অপৰাধীয়ে
 আমাৰ পৰা জাতৰতে থাকে, সেইদৰে এক শ্ৰেণী
 অপৰাধী আমাৰ কাষ চাপিহে আছে। সিহঁতে
 সৰ্বক্ষণ আমাক চকুৰে চকুৰে বাখিব বিছাবে। ভেশ-
 ছন ধৰাত সিহঁত পাৰ্কেত। গতিকে পত্নী হিচাবে
 তুমিও কিছু সাৱধানে থকা উচিত। যি কোনো
 অচিনাকি লোকৰ সৈতে হঠাৎ আন্তৰিকতা গঢ়ি
 লুতুলিবা। কোনে জানে, কোনে বা কি মতলব লৈ
 আছে।

খৰখৰনি শব্দ নিশ্চয় কোনোবা মানুহৰে কাম।
 গম পাইছে দিলীপ ঘৰত অনুপস্থিত আৰু পাকল
 অকলশৰীয়া হৈ আছে আৰু সেই সুযোগ লবলৈ
 ইতিমধ্যে খৰখৰনি একেলেথাৰিয়ে হৈয়ে আছে;
 কিন্তু শব্দটো হঠাৎ কিছুসময়ৰ বাবে বৈ পুনৰ বৈ
 বৈ হবলৈ ধৰিলে। অৱশেষত পাকলে এবাৰ চাই
 অহাকে ঠিক কৰিলে।

ভিতৰত খটকৈ চুইছৰ শব্দ হ'ল। লাইট
 জ্বলিল। ব্যক্তিজনে হাতখন নমাই আনিলে। বাবা-
 ণ্ডাত তেতিয়াও অন্ধাৰ। ব্যক্তিজনে ইফালে-সিফালে
 চালে।

ছুকটো খুলি পাকলে বাহিৰলৈ ওলাল।
 বাওঁহাতত টৰ্চ আৰু সোঁহাতত এটা সৰু আধুনিক
 শক্তিশালি বিভলভাৰ। পাবুলৰ টৰ্চৰ পোহৰ পোনেই
 গৈ গেটৰ সিপাৰে থকা ডাঙৰ জোপোহাটোত পৰি-

শ্ৰীবিকাশ গগৈ

উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বৰ্ষ

বহুসময় অন্ধকারত গৰীক্ষা

বহুসময় অন্ধকারত গৰীক্ষা

মুহূৰ্ত্ত পাৰ হৈ যোৱাৰ পাছত ব্যক্তিজনে দুৱাৰখন
 পৰীক্ষা কৰাৰ দৰে হাতফুৰালে। খৰখৰাই উঠিল
 দুৱাৰৰ পৃষ্ঠভাগ। সেই খৰখৰনি পাকলে স্পষ্ট শুনি-
 বলৈ পালে। ক্ৰমে খৰখৰনি বাঢ়ি যাবলৈ ধৰিলে।
 পাকলে বহুতো চিন্তা কৰিও ধৰিব নোৱাৰিলে, সেয়া
 কিহৰ শব্দ। অশচ শব্দৰ উৎস যে ঘৰৰ বাৰাণ্ডাৰ
 ফালৰ পৰা আহিছে সেয়া ঠিক। হঠাতে পাকলৰ
 দিলীপৰ সাৱধানবাণী দুৱাৰমান মনত পৰাত ভয়ো
 লাগিল। দিলীপে কৈছিল, 'চোৱা পাকল, চি, আই,
 ডি, বিভাগৰ লোক হিচাপে যিদৰে অপৰাধীয়ে
 আমাৰ পৰা জাতৰতে থাকে, সেইদৰে এক শ্ৰেণী
 অপৰাধী আমাৰ কাষ চাপিহে আছে। সিহঁতে
 সৰ্বক্ষণ আমাক চকুৰে চকুৰে বাখিব বিছাবে। ভেশ-
 ছন ধৰাত সিহঁত পাৰ্কেত। গতিকে পত্নী হিচাবে
 তুমিও কিছু সাৱধানে থকা উচিত। যি কোনো
 অচিনাকি লোকৰ সৈতে হঠাৎ আন্তৰিকতা গঢ়ি
 লুতুলিবা। কোনে জানে, কোনে বা কি মতলব লৈ
 আছে।

খৰখৰনি শব্দ নিশ্চয় কোনোবা মানুহৰে কাম।
 গম পাইছে দিলীপ ঘৰত অনুপস্থিত আৰু পাকল
 অকলশৰীয়া হৈ আছে আৰু সেই সুযোগ লবলৈ
 ইতিমধ্যে খৰখৰনি একেলেথাৰিয়ে হৈয়ে আছে;
 কিন্তু শব্দটো হঠাৎ কিছুসময়ৰ বাবে বৈ পুনৰ বৈ
 বৈ হবলৈ ধৰিলে। অৱশেষত পাকলে এবাৰ চাই
 অহাকে ঠিক কৰিলে।

ভিতৰত খটকৈ চুইছৰ শব্দ হ'ল। লাইট
 জ্বলিল। ব্যক্তিজনে হাতখন নমাই আনিলে। বাবা-
 ণ্ডাত তেতিয়াও অন্ধাৰ। ব্যক্তিজনে ইফালে-সিফালে
 চালে।

ছুকটো খুলি পাকলে বাহিৰলৈ ওলাল।
 বাওঁহাতত টৰ্চ আৰু সোঁহাতত এটা সৰু আধুনিক
 শক্তিশালি বিভলভাৰ। পাবুলৰ টৰ্চৰ পোহৰ পোনেই
 গৈ গেটৰ সিপাৰে থকা ডাঙৰ জোপোহাটোত পৰি-

লগৈ। ইতিমধ্যে ব্যক্তিজনে বাবে বৰ্তে চেপেটা লাগি
 বৈ আছে। জোপোহাটো বকাৰতে ধুপুচকৈ সৰু শব্দ
 এটা হ'ল। পাকল কিছু আগুৱাই গৈ টৰ্চৰ পো-
 হৰ পেলাই দিহা হৈ চাবলৈ ধৰিলে। ভালেমান
 সময়লৈকে কোনো শব্দ নোহোৱাত পাকল ঘূৰিল।
 তথাপিও আৰু দুৱাৰমান ইফালে-সিফালে টৰ্চৰ
 পোহৰ পেলাই চালে। বাবাণ্ডাৰ বাহুটো ফিউজ
 হৈ আছে কাৰণে বাবাণ্ডাত অন্ধকাৰ। পাকল ঘূৰিল।
 দুৱাৰ জপাই ভিতৰলৈ আহি বিছনাত বহিলেহি।
 বিভলভাৰটো গাৰুৰ তলত থৈ টেবুলৰ পৰা পানী
 এগিলাচ তুলি অলপ খালে। তাৰ পাছত লাইট
 অফ কৰি শুই পৰিল। কোঠাটোত মাথোন বিছা-
 ৰিত হৈ থাকিল। জিবো পাৰাৰ বাহুটোৰ পৰা
 অহা নীলাভ পোহৰখিনি

ঘড়ীৰ মিনিটৰ কাটা হৈছে। দুটামান ঘৰ অতি-
 ক্ৰম কৰাৰ পিছতে পাকলৰ দীঘল দীঘল শ্বীস-শ্ৰা-
 শ্বাস। শুনা গ'ল। বিছনাৰ তলৰ পৰা বহুসময়
 ব্যক্তি এজনৰ আৰ্হিভাৰ হ'ল। ব্যক্তিজনে দুইটামান
 মুহূৰ্ত্ত বিছনাখনৰ কাষত পৰিয়ালী থাকিল। আঠু-
 ৰাৰ ভিতৰত পাকল শুই আছে। জিবো

ব্যক্তিজনে যেন কিছুসময়ৰ বাবে জড়তাৰ কবলত
 বন্দী হৈ ব'ল। ক্ষত্ৰকৰ পিছতে হাতেৰে আঠুৰাৰ
 এচুকত টানিবলৈ ধৰিলে। সামান্য কঁজা হৈ সোঁ-
 হাতখন আঠুৰাৰ মাজেৰে ভৰাই দিলে ব্যক্তিজনে।
 পিছগুহুতে ব্যক্তিজনে হাতত উঠি আহিল এটা বিভ-
 লভাৰ। কিছুসময়ৰ পাছত বিভলভাৰটো পুনৰ আগৰ
 স্থানত থৈ ব্যক্তিজনে লাইটটো হুঁৱুৱাই দিলে।
 অন্ধকাৰে হঠাৎ আৰবি ধৰিলে সমগ্ৰ কোঠাটো।

ব্যক্তিজনেৰ ভৰিত লাগি হঠাৎ উফৰি
 পৰিল টুল এখন। সেই শব্দত পাকলে সাবপাই
 উঠিল। লগে লগে বে'ড চুইছটো টিপি দিলে।
 আঠুৰাৰ ভিতৰৰ পৰাই পাবুলে দেখিলে চুইছ
 বডৰ সন্মুখত সম্পূৰ্ণ ক'লা সাজ পিন্ধা এজন

মানুহৰ বৈ আছে হাতত বিভলভাৰটো। মানুহজনৰ
মুখখনৰ চকু আৰু নাকৰা বিস্তাৰ অংশৰ বাহিৰে
সম্পূৰ্ণ কাপোৰে জ্বাৰত কৰি কৰি। তেওঁ
আতংকত জড় হৈ পৰা পাকল বাহুজন
লুণ্ড হোৱাৰ দৰে হ'ল। অলপ সময় পাকল বিহ-
নাত বহি থাকিল। অধ্যয়ন কৰিবলৈ প্ৰচেষ্টা চলিলে
প্ৰাৰম্ভিক মানুহজন খিয়াই হৈ থাকোতেই পাকল
বিহনৰ পৰা নামামিল

চুপ! মুই কম, মই কোৱা তাঁৰ আগতে
শুনি লওক, খন্তেক পিছতে চিঃ আই, ডি, ইন্স-
পেক্টৰ দিলীপ বজ্জন চৌধুৰী আহি পাবহি। মই
জানো চৌধুৰী আপোনাৰ স্বামী। কিন্তু তাৰ
বাবে মোৰ কোনো সমস্যা নাই। প্ৰধান কথা চৌ-
ধুৰী মোৰ শত্ৰু। নিকপায় মই। এই পৃথিৱীৰ
ভিতৰৰ এজন আতৰিবই লাগিব।

কি? পাকল আতংকত চিঞৰি উঠিল।
নামাৰ চুপ। মানুহজন গজি উঠিল। কথা মই
ক'ম মেডাম। চিঞৰ-বাধ কৰিলে কথা বেয়া হ'ব
কিন্তু —

আকৌ পাকল চুপ হৈ থাকিল। মানুহজনে
কবলৈ ধৰিলে। দিলীপ বজ্জন চৌধুৰীয়ে মোৰ
বন্ধুক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি জেলত শাস্তিদি মোৰ সংবাদ
বাহিৰ কৰিবলৈ চেষ্টা চলাইছে। মানুহজনে পিস্ত-
লৰ নলীডাল পাকলৰ মুখত লগাই কবলৈ ধৰিলে।
আপুনি ভয় মহিলাৰ মূৰে ছদিনৰ আগত চৌধুৰীয়ে
দিয়া ফাইলটো ক'ত আছে কওক। কিন্তু মনত
বাখিব যদি কণমানো ছলনাৰ আশ্ৰয় লয় তেন্তে
পিস্তলৰ গুলি প্ৰথমে আপোনাৰ গাত সোমাব।

ফাইল? কিহৰ ফাইল?
উহু, উহু, কোনো পলম নকৰিব। সোন-
কালে কলে সুখী হম। সময় বৰ কম।

মানুহজনৰ কথাত পাকল চিন্তাত পৰিল।

ফাইল এটা খুঁজিবলৈ ধৰি দিয়া কথা পাকলে জানে।
কিন্তু মানুহজনে জানিলে কেনেকৈ! ভটুপৰি সেই-
টো দি দিলে দিলীপৰ বিপদত পৰাৰ সম্ভৱনাই
জৰিক। মনত এটা বুদ্ধি খেলালে পাকলৰ।
পাকলে আঙুলিয়াই দেখালে গুলিৰ বাকচটোলে।
বাকচটোত বহুতো কিতাপ-পত্ৰই হাঁহ খাই আছে।
দিলিয়াই দিয়া ছাবিকোছা আলাসতে খাপমাৰি খুৰি
মানুহজনে তলা খুলিবলৈ অগ্ৰসৰ হল।

এয়ে সুযোগ। চকুৰ পচাবতে গাকৰ তলৰ
পৰা পাকলে উলিয়াই আনিলে বিভলভাৰটো।
হাত তোল দস্যু।

মানুহজন ধমকি ব'ল। সোঁহাতখন পকেতত সোমো-
ৱাৰ খোজোতেই পাকলে গজি উঠিল— খবৰদাৰ!
গুলি চলাবলৈ মোৰ কণমানো সংকোচ নহব। তই
মুখা খোল। মানুহজন নীৰৱ।

তিনিলােকে গস্তি কৰিম। এক; তই ...।
তিনি কোৱাৰ আগত মানুহজনে মুখখন খুলি পেলা-
লে। বিষয়ত পাকল হতকাক হৈ ব'ল। হাতৰ
বিভলভাৰটোলে এবাৰ চালে। সৰি পৰিল বিভল-
ভাৰটো। তাৰ পিছত কিবা এটা কব খুজিও
দৌৰি গৈ মানুহজনক সাৱতি ধৰিলেগৈ। দস্যুকপী
দিলীপে তুহাতেবে পাকলক আকোৱালি ললে।
শ্ৰৱণ বেগে উচুপি উঠা পত্নীক শাস্ত কৰিবলৈ
দিলীপৰ বহু সময় লাগিল। অৱশেষত শাস্ত হো-
ৱাত দিলীপে সুধিলে— পাকল, খুউব ভয় খাণী
নহয়?

নাখাম কিয়? কি দৰকাৰ আছিল এইখি
লাকৰ? যদি গুলিয়াই দিলোহেঁতেন।

গুলি থাকিলেহে গুলীয়াবা। কেতিয়াবা
বাহিৰ কৰি থকো, তোমাৰ বিভলভাৰৰ গুলী।
দিলীপে হাঁহিলে।

তুমি কেনি সোমালো? বহু সময় নিৰাশ
থকাৰ পিছত সুধিলে পাকলে।

তুমি তুৰাৰ খুলি মই দলিয়াই দিয়া শিল-
গুটিটোৰ অনুসন্ধানত ব্যস্ত থাকোতেই সোমালো।
বাকীবোৰটো জানাই।

মুখা ক'ত পালো? পাকলে প্ৰশ্ন কৰিলে।
আজি অনুসন্ধানত যাওঁতে উদ্ধাৰ কৰিলো।

মোৰ হাততে থাকি গ'ল। প্ৰথমে তুৰাৰভট টোকৰ
মাৰিলো, কিন্তু তেতিয়াই প্লেটো খেলালে।
তোমাক বিভলভাৰটো উলিয়াবলৈ সুযোগ দিছিলো
ময়েই বুজিছা।

[১৭ পৃষ্ঠাৰ পাছৰ পৰা]

কেতিয়াবা জৰ্জনগল কথা কৈ যায় আৰু কেতিয়াবা
এয়াৰো কথা নপতাকৈ মনে মনে থাকে। মোৰ
এনে ভাৱ হ'ল— নিশ্চিত মৃত্যুৰ জীয়া যাত্ৰণাই
মানুহজনৰ মুখৰ মাতৰাৰ চিৰদিনৰ কাৰণে বন্ধ কৰি
দিয়াৰ আগতেই মানুহজনে হয়তো সকলো কথা

কৈ শেষ কৰি দিব খুজিছে! কথাৰ ভাবি অহে-
তুক কাৰণত মনটো মোৰ সেমেকি উঠিল। নৱেন
আঁতৰি গ'ল। মই কলেজলৈ বুলি খোজ ললো।
আজি বাক কি লেক্চাৰ দিমগৈ ক্লাচত !!!

অমৃত বাণী—

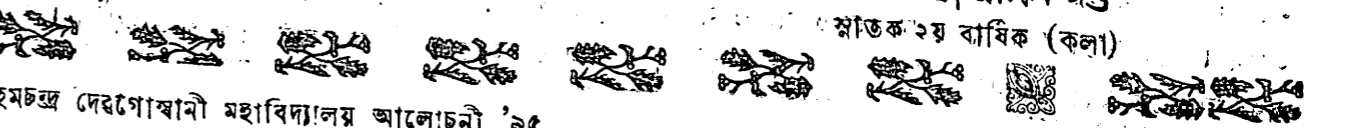
ছাত্ৰ হ'ল বৃন্দীজীৱী সম্পদায়ৰ আটাইতকৈ উৎসাহী অংশ। এওঁলোক বৃন্দীজীৱী এই
কাৰণেই যে এওঁলোক অত্যন্ত সচেতন, দৃঢ় আৰু এওঁলোক সঠিকভাৱে প্ৰেৰণী-স্বাৰ্থৰ
অগ্ৰগতি আৰু অৰ্থনৈতিক মতবাদৰ প্ৰতিফলন ঘটায়। —লেনিন।

মানুহৰ দুখ দুন্দ শান্ত বিবিলাকৰ প্ৰাণে নাকান্দে, সেই বিলাকক মানুহ বুলিব পাৰি
নে? পৰৰ দুখত যিজন কাতৰ হয়, পৰৰ দুখ দুৰ্গতি দূৰ কৰিবৰ বাবে যি
জনে নিজকে বিলাই দিয়ে, তেওঁহে প্ৰকৃত মানুহ। —স্বামী বিবেকানন্দ।

হয় সন্মুখৰ ৰণত মৰি স্বৰ্গলাভ কৰা, নহয় জয়ী হৈ ৰাজ ভোগ কৰা।
যি গৰাকীলোক আইন কানুন উল্লেখ কৰি স্বেচ্ছাচাৰী হৈ কৰ্মত প্ৰবৃত্ত হয়, তেওঁ
সিদ্ধি লাভ কৰিব নোৱাৰে। সদুখো নাপায়। তেওঁৰ সদগতিও নহয়। —গীতা।

সংগ্ৰাহক : — শ্ৰী আনন্দ চন্দ্ৰ

স্মৃতিক ২য় বাৰ্ষিক (কলা)

হেৰুৱা দিনৰ সপোন

দুল'ভ গগৈ

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

ট্ৰেইনখন আহি এটা ষ্টেচনত বৈ যোৱাত সন্ধ্যাৰ তন্দ্রায়তা ভাগি গ'ল। তাই হাতৰ ঘড়ীলৈ চালে, নিশা দহ বাজিছে। কাষৰ আসনখনত প্ৰতীমে ভেতিয়া টুপনিয়াবলৈ ধৰিছে। ষ্টেচনটোৰ নামটো আৰু ঠাই টুকুৰাৰ নামটো জানিবলৈ ইচ্ছা গৈছিল যদিও তাই নুশুধিলে। প্ৰতীমৰ টুপনিত ব্যাঘাট জন্মাবলৈ তাইৰ ইচ্ছা নগ'ল। যোৱা নিশাও প্ৰতীমে ভালদৰে শুবলৈ নাপালে। সিহঁতৰ কম্পাৰ্টমেণ্টৰ বাকী দুজন যাত্ৰী সেইটো ষ্টেচনতে নামি গ'ল।

ষ্টেচনত মুহূৰ্ত্ত ব্যস্ততাই বিৰাজ কৰিছে। দুই এজন যাত্ৰী নামি গৈছে দুই এজন উঠিছে। বহি, শুই সন্ধ্যাৰ আমনি লাগিছে। পুৱা চাৰিমান বজাত বেলখন গুৱাহাটী পোৱাৰ কথা। তাই মনতে হিচাপ কৰি চালে, আৰু ৬ ঘণ্টা এইদৰে থাকিবই লাগিব। গুৱাহাটীৰ মোমায়েকৰ ঘৰত সোমাবলগীয়া নোহোৱা হলে কোনোবা চুপাৰ এখনত গধূলি গধূলি ঘৰ পোৱাকৈ গুছি যাবগৈ পাবিলেহেঁতেন। কিন্তু আকৌ জানো মোমায়েকৰ ঘৰলৈ আহিবলৈ সময় পাব? মোমায়েকেও বহুত দিনৰ পৰা মাতি আছে। তাইৰ বিয়াতো যাব নোৱাৰিলে। প্ৰতীম আৰু তাইক দুয়োটাকৈ একেলগে চাবলৈ মন। তাই প্ৰতীমকো কথাটো কৈছে, ভেঙে সন্মতি দিছে, গতিকে সোমাই যোৱাটোকে তাই সিদ্ধান্ত ললে। প্ৰতীম উদ্ধাৰ মনৰ, সেই কাৰণেই তাইৰ ভাল লাগে। ঘৰ উত্তৰ প্ৰদেশৰ এখন চহৰত যদিও সৰুৰে পৰা অসমতে থকা, অসমতে শিক্ষা লাভ কৰি এতিয়া

অসমতে চাকৰি কৰে। অসমীয়া ভাষা মাতৃভাষাৰ দৰে হৈ পৰিছে।

প্ৰথমতে তাই বিয়াত বহিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিছিল যদিও মাক-দেউতাক আৰু মোমায়েকৰ হেঁচাত পৰিয়ে বাধ্য হ'ল। দুয়োটাই একেখন কলেজতে চাকৰি কৰে। অৱশ্যে প্ৰতীমৰ লগত তাই আশা কৰাতকৈ বেছিহে সুখী হৈছে। এখন বহল অন্তৰ, অফুৰন্ত মৰমে উপচি থকা এখন হৃদয়। কিন্তু ইমান-খিনি পায়ো যেন তাই কিবা এটা নাপালে। ক'ৰবাত যেন ভুল হৈ গ'ল। তাই কথাবোৰ ভাবি থাকোতেই পুনৰ এটা দীঘলীয়া উকি মাৰি ট্ৰেইনখনে লাহে লাহে ষ্টেচন এৰি যাবলৈ ওলালে। তাইৰ চিন্তাত যতি পৰিল। কাষৰ চিহ্নিত প্ৰতীম ভেতিয়া গভীৰ নিদ্ৰাত।

এনেতে হাতত এৰিষ্ট্ৰ'কেট লৈ সিহঁতৰ কম্পাৰ্ট-মেণ্টলৈ সোমাই অহা যাত্ৰীজন দেখি সন্ধ্যা উচপ খাই উঠিল।

নীলম! সন্ধ্যাই ঊঠ ফুটি ওলাই আহিব খোজা শব্দটো কোনোমতে চেপি ৰাখিলে। তাইৰ অৱস্থা ডেউকাভগা পক্ষীৰ দৰে হ'ল। লাজ, শংকাৰ তাই স্তিমমান হৈ গ'ল।

কিন্তু সমানে আচৰিত হ'ল তাইক দেখি তলমূৰকৈ আহি থকা যাত্ৰীজনো। পিছলৈ ঘূৰি চালে কিন্তু ইতিমধ্যে ট্ৰেইনখনে পূৰ্ণগতি লাভ কৰিছে নহলে হয়তো সি জপিয়াই নামি গ'লহেঁতেন। অগত্যা

সি সন্ধ্যাৰ বিপৰীত ফালে থকা আসনখনতে বহি পৰিল।

অপৰাধী অপৰাধী দৃষ্টিৰে তাই নীলমলৈ চালে। গাৰুটোতে আঁউজি ভৰিকেইটা মেলি চকুকেইটা মুদি আছে। নাই, কোনো অভিব্যক্তিয়েই তাৰ মুখত ফুটি উঠা নাই। বাস্তৱজগতখনৰ কোনো বিষয়ৰ প্ৰতিয়েই যেন তাৰ আসক্তি নাই। তাৰ চৌদিশে যেন বিৰাট এটা শূন্যতা। এই পাঁচটা বহৰতে তাৰ বহুত পৰিবৰ্তন হৈ গৈছে।

অনুশোচনাত তাইৰ মনটো সেমেকি গ'ল। তাই প্ৰতীমলৈ চালে। প্ৰতীম তেতিয়াও নাক মাৰি শুই আছে। বাতিৰ নিস্তন্ধতাৰ মৰ্মভেদী আন্ধাৰ ৰজনীৰ সেঙতা ফালি ছবন্ত গতিত ট্ৰেইনখন আগ-বাঢ়িছে। এৰি অহা ষ্টেচনবোৰ আৰু দ্ৰুত গতিত পাৰ হৈ যোৱা গছ-গছনিবোৰ আন্ধাৰত বিলীন হৈ গৈছে, অতীত হৈ গৈছে।

সন্ধ্যাই জীৱনৰ পথত এৰি অহা চৌবোৰ পুনৰ লগ পাইছেহি, সেইবোৰে তাইৰ স্মৃতিৰ পটত কঁপনি তুলিছেহি। মনটো উৰি গৈছে দূৰ অতীতৰ এৰাস্মৃতি ৰিচাৰি। তাই পাহৰি থাকিব বিচাৰিলেও কোঠাটোলৈ নীলমৰ আগমণে সঘনাই মনত পেলাই দিছে তাইৰ অতীতখিনিক। পাঁচ বছৰমানৰ আগৰ কথাবোৰ জীৱন্ত উপন্যাসৰ পাত্ৰৰ দৰে তাইৰ আগত ভাঁহি উঠিল।

তাই সেইবাৰ অসমীয়া বিষয়ত মেজৰসহ 'সোণপৰ কলেজত' স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিকত এডমিচন লৈছিলহি। আগতে সোণাৰিত পঢ়িছিল, কিন্তু সেইবাৰ পাহাৰীয়া নদীখনৰ কাষত থকা সিহঁতৰ ঘৰটো গৰাখনীয়াই উটুৱাই নিয়াৰ সন্ভাৱনা দেখি সিহঁতৰ পৰিয়ালটো উঠি আহিছিল কলেজখনৰ কাষৰ এই গাৰ্ভখনলৈ। পৰিয়াল বুলিবলৈ কেৱল তাই আৰু মাক বাপেক। ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা বৰ টনকিয়াল নাছিল বাবে দেউতাকে তাইক এই স্থানীয় কলেজখনতে পঢ়াবলৈ কৈছিল।

হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনী, '৯৫

প্ৰধানকৈ মাক-দেউতাকৰ তায়েই একমাত্ৰ সন্তান বাবে অশেষ কষ্ট কৰি হলেও পঢ়াইছিল। অৱশ্যে কলেজ-খনত তাই কোনো অস্বস্তিকৰ পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হোৱা নাছিল। বৰঞ্চ ভালেই লাগিছিল। দুই এটা বেগিং, দুই এটা কটাফ্ৰ চাৰনি আৰু তাইক জোকৰাৰ উদ্দেশ্যে পৰোক্ষ অৰ্থত কোৱা দুই এটা উদ্ধৃতি। এখন কলেজততো এইবোৰ একেবাৰে স্বাভাৱিক কথা, তাৰোপৰি কলেজখনৰ গাঁৱলীয়া পৰিবেশটো আৰু তাত পঢ়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বিলাকৰ সহজ সবল কচিবোধৰ বাবে তাইৰ ভাল লাগিছিল। কাষেৰে বৈ যোৱা দিহীংখনৰ পাৰৰ মিচিং গাৰ্ভবোৰ আৰু তাৰ সিপাৰে থকা বিস্তৃত ঘাঁহনি ইত্যাদিবোৰে তাইৰ মনত এক সেউজ প্ৰতিচ্ছবিৰ সৃষ্টি কৰিছিল। দিহীংখনৰ ফালৰ পৰা অহৰহ বৈ থকা মুহূৰ্ত্ত মলয়া জাকে তাইক কলেজখনৰ প্ৰাকৃতিক আবেষ্টনীৰ লগত চিনাকি কৰাই দিছিল।

প্ৰথম কেইদিনমান তাই অকলশৰীয়া অহুভৰ কৰিছিল যদিও আৰতি নামৰ সিহঁতৰ ঘৰৰ কাষৰ ছোৱালীজনীৰ লগত স্বাভাৱিক বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠিছিল। কেইদিনমানৰ পাছত আৰতিয়ে তাইক অসমীয়া বিভাগৰ ছোৱালীবিলাকৰ লগত চিনাকি কৰাই দিছিল। সহজেই তাই সিহঁতৰ আন্তৰিকতাখিনি বুটলিবলৈ সক্ষম হৈছিল। লবাকেইটাই প্ৰথমে কিছু ইতস্তবোধ কৰিছিল যদিও এদিন সিহঁতিও চিনাকি হৈছিলহি। তাইক সিহঁতে নাম, ঘৰ, ডিভিজন, আগতে ক'ত পঢ়িছিল ইত্যাদি সৰু সৰু প্ৰশ্ন সুধিছিল। তায়ো সেইবোৰৰ যথাযথ উত্তৰ দি গৈছিল। অৱশ্যে তায়ো দুই এটা প্ৰশ্ন সিহঁতক সুধিছিল। নীলম কিন্তু মনে মনে আছিল। তাইক সি নামটোও সোধা নাছিল। সি মাত্ৰ প্ৰশান্তহঁতৰ আৰত থাকি শুনি গৈছিল তাইৰ উত্তৰবোৰ আৰু উত্তৰ দিওঁতে লাজত ইংৰু ৰঙচুৱা হোৱা তাইৰ স্নিগ্ধ মুখখন চাই আছিল। মাজে মাজে প্ৰশান্ত প্ৰবিত্ৰহঁতৰ ফাঁকেৰে সৰুকি অহা তাইৰ দৃষ্টিৰে তাক ধৰা পেলাইছিল। সি কিন্তু তাইৰ

দৃষ্টিৰ আঁৰ হবলৈও নিবিচাৰিছিল। এইদৰেই চিনাকিপৰ্ব শেষ হৈছিল। নীলমেও তাইক একো কুখিলে আৰু তায়ো ফলত সিহঁত দুটাৰ মাজত কোনো শৰদৰ আদান প্ৰদান নহ'ল।

বাস্তৱতাই আৰম্ভ কৰা নীলমৰ কথা শুধিছিল। আৰম্ভ কৰিছিল— “নাম নীলম, ধনী ঘৰৰ লৰা। বাপেক-বিটায়োৰ্ড পুলিছ অফিচাৰ, ককায়েক ইঞ্জিনিয়াৰ, পঢ়া স্কুলতো বেণ্ট, অৱশ্যে ধনী ঘৰৰ যদিও ভেম চেম নাই।”

সেইদিনা আৰম্ভ কৰা কথাকেইটাই তাইৰ মনৰ গোপন অনুভূতিখিনিত টেঁচপানী ঢালিছিল যদিও আৰম্ভৰ আগত তাই একো অভিযুক্তি প্ৰকাশ কৰা নাছিল।

তাইৰ মৌনতালৈ লক্ষ্য কৰি পুনৰ আৰম্ভ কৰি কৈছিল— “কিয়ন্তোৰ লগত চিনাকি হোৱা নাইনিকি?”

আৰম্ভৰ প্ৰশ্নত তাইৰ মনটো ঝোকোজা লাগি গৈছিল। তাই কোনোমতেহে কৈছিল— “নহয় মানে চিনাকি হ'ব লগীয়া পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হোৱা নাই। মই তোৰ এনেয়ে কথাটোহে শুধিছোঁ।”

“কালিলৈ মই বাকু চিনাকি কৰাই দিম। অৱশ্যে যদিহে তোৰ ইচ্ছা আছে।”

চিনাকি হোৱাৰ ইচ্ছা আছিল যদিও আৰম্ভ কৰা হস্তক্ষেপ কৰি তাই কৈছিল— “নাই নাই, চিনাকি কৰি দিব লাগিছে কিয়? একেখন কলেজৰ বেতিয়া এদিন নিশ্চয় চিনাকি হ'ম। তাতে আকৌ একেই ডিপাৰ্টমেন্ট।”

কিন্তু যিমান দিনবোৰ অতীতৰ পিনে চাপলি মেলিলে, সময়ৰ হিচাপবোৰ যিমানেই স্পষ্ট হৈ আছিল, নীলম আৰু তাইৰ মাজত চিনাকি হোৱাৰ সম্ভাৱনাখিনি যিমানেই অস্পষ্ট হৈ আহিছিল। প্ৰথম দিনাৰ সেই পৰিস্থিতিটোৱে দুয়োটাকো আঁতৰাই লৈ ফুৰিছিল।

তাই ভাবিছিল নীলম ধনী ঘৰৰ লৰা, নিজৰ

অভিজাত্যটোক সদায় মূৰৰ ওপৰত তুলি লৈ ফুৰিবলৈ বিচাৰে। আনৰ পৰা কিঞ্চিৎ হলেও সন্মান পোৱাৰ উচ্চাকাঙ্ক্ষা তাৰ মনত আছে। কিন্তু তায়ো তেনে উচ্চাকাঙ্ক্ষা পূৰণ কৰি উচ্চাকাঙ্ক্ষীৰ প্ৰিয়পাত্ৰ হবলৈ নিবিচাৰিছিল।

আচলতে তাইৰ সেই ধাৰণা ভুল আছিল। চিনাকি পৰ্বৰ দিনা তাইক মাতিব নোৱাৰা দোষে নীলমক তাইৰ পৰা আঁতৰাই লৈ ফুৰিছিল। বহুতবাৰ নীলমে তাইক সকলো বুজাই ক'ব বুলি আহিও তাইৰ সন্মুখত একো ক'ব নোৱাৰি উলটি গৈছিল। কথোপকথন নহলেও দুয়োটাৰ মাজত যেন এটা পাৰস্পৰিক আকৰ্ষণ প্ৰথমৰ পৰাই অনুভূত হৈছিল। চিনাকিপৰ্বৰ দিনা নীলমৰ সেই নিৰ্ভীক চাৰনিয়ে তাইক বোমাঞ্চিত কৰি তুলিছিল আৰু তাইৰ সেই ক্ষণিক গোপন দৃষ্টিয়ে নীলমৰ হৃদয়তো আলফ লীয়া পৰশ এটা বুলাই দিছিল।

সিদিনাৰ পৰাই এটাই আনটোৰ উপস্থিতিটোক বৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰিছিল। কিন্তু এদিন নীলমে তাইক সকলো মনৰ কথা খুলি কৈ দিছিল। সেইদিনা তাই অলপ সোনকালে কলেজ পাইছিলগৈ। নীলমক সদায় লগ পোৱাৰ হেপাহতেই নে অথবা কাৰণতেই বন্ধৰ দিনবোৰ তাইৰ বাবে বৰ নাযায় লুপুৰাই যেন লাগিছিল। সেয়ে দুদিন বন্ধৰ পিছত তাই নিৰ্দিষ্ট সময়তকৈ আগতেই কলেজ পাইছিলগৈ। লগৰকেইজনী আহি নোপোৱাত তাই মেজৰ ক্লাচৰ কমটোতে বহি আছিল। নীলমৰো হয়তো তাইৰ দৰে একেই অৱস্থা হৈছিল সিও আনদিনাতকৈ সোনকালে আহিছিল। তাইৰ দৃষ্টি খিবিকীয়ে প্ৰসাৰিত হৈ দীঘল পদূলিৰে আহি থকা নীলমৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীভূত হৈ গৈছিল। লাহে লাহে নীলম আহি তাইৰ কথা কমটোত প্ৰৱেশ কৰিছিলহি। তেতিয়াও তাই ডেকখনতে খুতৰিটো লগাই বাহিবলৈ চোৱাৰ চলেৰে তালৈকে চাই আছিল। কিন্তু নীলমৰ দৃষ্টি তাইৰ ওপৰত এনেভাৱে স্থিৰ হৈ গৈছিল যে লাজত তাই তলমূৰ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল।

সেইদিনা নীলমে তাইক বহু কথাই কৈ পেলাইছিল। প্ৰথম দেখাৰে পৰাই তাইক ভালপোৱাৰ কথা গোপনে গোপনে তাইৰ সান্নিধ্য বিচাৰি ফুৰাৰ কথা, তাই কলেজলৈ নোযোৱাৰ দিনা তাৰ ক্লাচত মন নবঢ়াব কথা, বহুদিনৰ পৰাই তাৰ মনৰ কথাবোৰ ক'ম ক'ম বুলি ভ'ৰি থাকিলেও কেনেকৈ তাইৰ সন্মুখীন হলেই সকলো পাহৰি যায়, লাফত একো কব নোৱাৰা হয় ইত্যাদি বহু কথাই তাইক কৈছিল। তাই মাথো তলমূৰ কৰি লাজ লাজকৈ কথাবোৰ শুনি আছিল। কথাবোৰ কৈ কৈ আবেগত সি তাইৰ হাতখন নিজৰ হাতত তুলি লৈছিল। খুতৰিত ধৰি সি তাইৰ মুখখন ওপৰলৈ তুলি ধৰিছিল।

নীলমৰ স্পৰ্শত তাইৰ দেহ মনত অচিন পুলক জাগিছিল। ভৰিৰ পৰা মূৰলৈকে এক কব নোৱাৰা শিহৰণ বৈ গৈছিল। তাৰ কথাবোৰে তাইৰ হৃদয়ৰ গোপন অনুভূতিবোৰ চঞ্চল কৰি তুলিছিল। তথাপি তাই তলমূৰ কৰিছিল। নীলমৰ মৰমৰ গভীৰতা বুজিবলৈকে প্ৰতিবাদ কৰিছিল। নীলমৰ হাতৰ পৰা নিজৰ হাতখন আঁতৰাই আনি তাই কৈছিল— “দুখীয়া ঘৰৰ চোৱালী, মা-দেউতাই বহুত কষ্টত পঢ়াইছে। যোৱাৰ উদ্যম গতিত পৰি প্ৰেমৰ নামত প্ৰভাৱৰ বলি হ'ব নিবিচাৰো। আমাৰ দৰে ছোৱালীবোৰৰ যোৱাৰহে মূল্য আছে, জীৱনৰ মূল্য নাই। তুমি মোক বেয়া নাপাবা, মই এনে কৰিব নোৱাৰোঁ।” কিন্তু নীলমে তাইৰ কোনো যুক্তিকেই মানি ল'ব নুখিিলে। পুনৰ অমুচ্ছ কৰ্তে তাইক অমুকুৰ কৰিছিল— “তুমি মোক বিশ্বাস কৰা সক্ষ্য। প্ৰকৃত মৰমে সেইবোৰ নিবিচাৰে, মোক কেৱল তোমাৰ মৰম লাগে, তোমাক লাগে। তুমি মোৰ প্ৰতি ইমান নিষ্ঠুৰ নহবা সক্ষ্য। তুমি মোক ভুল বুজাবা, প্লীজ সক্ষ্য। প্লীজ। তুমি মোক অস্বীকাৰ নকৰিবা সক্ষ্য। তুমিয়েই মোৰ প্ৰথম নাৰী যাক মই এনে প্ৰস্তাৱ এটা দিছোঁ। কোৱা সক্ষ্য মোক তুমি অলপো ভাল নোপোৱা?”

নীলমৰ কথাবোৰত তাইৰ মন গলি গৈছিল। আবেগৰ অভিযাত তাই বিহ্বল হৈ পৰিছিল। মুখেৰে নামাতি তাই মাথো চকুৰে সন্মতি দিছিল।

সেই সময়তে আৰম্ভিত কমটোলৈ সোমাই অহাত সি আত্ম তৃপ্তিৰ হাঁহি এটা মাৰি ওলাই গৈছিল।

নীলমক তাইৰ ভাল লাগিছিল। সি তাইক সীমাহীন মৰমৰ মাজত ডুবাই ৰাখিছিল। সকলো সময়তে সি তাইক চকুৰ আগত চাই থাকিবলৈ বিচাৰিছিল। তায়ো নীলমক পাহৰি থকাৰ কথা ভাবিবই নোৱাৰিছিল। পৃথিৱীত হাজাৰটা প্ৰলয় আহিলেও যেন সিহঁতক বিচিন্ন কৰিব নোৱাৰিব। তাইৰ সান্নিধ্যক চিৰদিন আপোন কৰি লোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল নীলমে। তাইৰ ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা ভাল নাছিল বাবে নীলমে তাইক কিতাপ পত্ৰ দি সহায় কৰিছিল। তাই লবলৈ অস্বীকাৰ কৰিলেও সি নামানিছিল। গতিকে বাধ্য ছোৱালীৰ দৰে গ্ৰহণ কৰিছিল। তাইৰ সৰু সৰু অভিমানবোৰ, গোপন স্থিৰ চাৰনি ইত্যাদিয়ে নীলমৰ ভাৱনাত বোমাঞ্চক আকাশ এখন আঁকি দিছিল। কেতিয়াবা তাইৰ অভিমানী মুখখন চাবলৈকে সি কলেজলৈ পলমকৈ গৈছিল। সেইবোৰতেই যেন তাৰ সীমাহীন তৃপ্তি।

এইবোৰতেই প্ৰকাশ পাইছিল সিহঁতৰ পাৰস্পৰিক প্ৰেম ভালপোৱা। এইদৰেই সিহঁতৰ স্বপ্নাতুৰ আত্মা দুটাই যুগ্মভাৱে দুটা বসন্ত অভিক্ৰমী বহু দূৰ আগবাঢ়ি গৈছিল।

কিন্তু সিহঁত দুটাৰ দুয়োটা পৰিয়ালৰ মাজত থকা অৰ্থনৈতিক পাৰ্থক্যখিনিয়ে সিহঁতৰ সম্পৰ্কটোৰ মাজত বাধা হৈ থিয় দিলে। দুয়োটাৰ মাজত যেন এটা অটল গছৰ। নীলমহঁতৰ ঘৰখনত এটা দামী অভিজাত্যৰ প্ৰলেপ আছিল। সিহঁতৰ ঘৰখনে তাইৰ ভালপোৱাক সহজভাৱে ল'ব নোৱাৰিলে। ফলস্বৰূপে তাই নীলমৰ ওচৰৰ পৰা নিষ্ঠুৰ ভাৱে আঁতৰি আহিব লগীয়া হ'ল।

পূজাৰ বন্ধত নীলম গুৱাহাটীৰ দদায়েকৰ ঘৰত থাকিবলগীয়া হৈছিল বিশেষ কাৰণত। সি এটা নিৰ্দিষ্ট তাৰিখত ঘূৰি অহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দি গৈছিল তাইক। তাই বন্ধৰ দিনবোৰত ক্লাচৰ কিতাপ পঢ়াৰ উপৰিও নীলমে দি যোৱা উপহাসখনো পঢ়িছিল। পঢ়াৰ মাজতেই নীলম ঘূৰি আহিব লগীয়া সেই নিৰ্দিষ্ট দিনটোলৈ অপেক্ষা কৰিছিল। এদিন বতৰটো অলপ গোমা আছিল। দিনমণিয়ে চটিয়াই দিয়া ভীক্ষু উত্তাপৰ ব'দমুঠিও দুৰ্বল হৈছে পৃথিৱীত পৰিছিল। আগন্তুক ব্ৰহ্মপাতৰ ভয়ত তন্ত্ৰমান হৈ চঞ্চল ভাৱবোৰে আশ্ৰয় বিছাৰি দৌৰিছিল আকাশৰ এটা দিগন্তৰ পৰা আনটো দিগন্তলৈ। সেই দিনটোতেই আহিছিল তাইৰ জীৱনলৈ অনাকাঙ্ক্ষিত নিষ্ঠুৰ মূৰ্ত্তখিনি। গমগমাই সিহঁতৰ চোতালত হিব'হোণ্ডাখন দেখাই নীলমৰ ককায়েকে গধুৰু জোতাৰ শব্দ কৰি সোমাই আহিছিল। ভিতৰৰ পৰা তাইৰ দেউতাকে কোনোবা গণ্য-মাণ্যলোকৰ আগমন বোধ কৰি কান্ধত গামোছাখন লৈ ওলাই আহিছিল। তাই ভিতৰৰ পৰা চাই আছিল। অজান আশংকাত তাইৰ অন্তৰাশ্বা কঁপি উঠিছিল।

নীলমৰ ককায়েকে ধিঁয়ে ধিঁয়ে তাইৰ দেউতাকলৈ এক বিদ্ৰূপৰ দৃষ্টিৰে চাইছিল আৰু পকেটৰ পৰা কেইখনমান চিঠি উলিয়াই তাইৰ দেউতাকৰ সন্মুখলৈ দলিয়াই দি কৈছিল, “জীয়েকৰ চিঠি চাই লোৱা, আৰু কালৈ দিছিল মাতি সুধি লোৱা। বাওনা হৈ চললৈ হাত মেলে। জীয়েক কৰা, ভঙা পঁজা আৰু ওখ বিল্ডিৰ মাজত বহুত পাৰ্থক্য আছে।”

দেউতাকে গভীৰ গতি থকাখুঁকি মাত-ৰাৰে কৈছিল, “আমি কেনেকৈ কম বোপাই, কোনে কালৈ চিঠি লিখিছে। হ'ব পাৰে মাক-বাপেক; আমিতো তাইৰ পিছে পিছে ঘূৰি ফুৰা নাই। তত্পৰি ডেকা-গাভৰুৰ মন, সিহঁতবোৰো স্বাধীনতা বোলা কথা এয়াৰ আছে।”

“হুঁ, স্বাধীনতা! গাভৰু! বৰ গাভৰু ওলাইছে। মোৰ ভাইটো এইখন কলেজত পঢ়া আজি চাৰি বছৰ হ'ল বুজিছা। কোনো গাভৰু নোলাল ভাৰ মন ভুলাবলৈ আৰু এতিয়া তোমাৰ সেই অপেশ্বৰীজনী— আচলতে চৰিত্ৰ ভাল বুজিছা। শুনা আজিৰ পৰা মই যদি পুনৰ গম পাওঁ, কথা কিন্তু ভাল ন'হব জীয়েকক কৈ দিবা।

কথাখনি বৈয়ে নীলমৰ ককায়েকে একে-কোবেই হোণ্ডাখন ষ্টাৰ্ট দি পুনৰ ধমধমাই গুচি গ'ল। ইঞ্জিনটোৰে এৰি যোৱা শব্দবোৰত যেন যুদ্ধ জয়ৰ ঘোষণা প্ৰতিধ্বনি হৈ ব'ল। তাইৰ বৃদ্ধ দেউতাকে পুনৰ থুকাখুঁকি মাতেৰে কিবা এটা ক'ব বিচাৰিছিল যদিও ইঞ্জিনটোৰ শব্দই বাধা দিলে। তায়ে চিঞৰি চিঞৰি কিবা ক'বলৈ লৈও যেন বাকবন্ধ হৈ গ'ল।

মাকৰ শেঁতা পৰা চকুকেইটা চলচলীয়া হৈ গৈছিল। দেউতাকৰ মুখমণ্ডলত পৰাজয়ৰ অভিব্যক্তি ফুটি উঠিছিল। চকুৰ পৰা নিৰ্মল পানীবোৰ বাগৰি থকাৰ বাহিৰে তাই মাতএৰাবো মাতিব পৰা নাছিল। অনুতাপত তাইৰ অন্তৰ দহিবলৈ ধৰিলে।

তাই মাক-বাপেকৰ একমাত্ৰ সন্তান। কেৱল তাইক লৈয়ে মাক-বাপেক জীয়াই আছে। অথচ আজি তাইৰ বাবেই এজন পুত্ৰ সদৃশ যুৱকৰ ওচৰত অপমানিত হ'ল তাইৰ মাক বাপেক। যি মাক-বাপেকে তাইক চকুৰমনি যেন জ্ঞান কৰে, যুৰ্দ্ধ অভিযোগৰ বাহিৰে প্ৰায় একোৱেই নকয় তেনে মাক-বাপেকক তাই আজি কি উপহাস দিলে!

অনুতাপ আৰু গভীৰ অপৰাধবোধত তাইৰ সেইদিনা অন্তৰ জ্বলি-পুৰি গৈছিল। তাই সেই দিনা সিদ্ধান্ত লৈছিল, প্ৰয়োজন হ'লে তাইৰ জীৱন-যৌৱনকে আত্মকান কৰিব তথাপি মাক-দেউতাকৰ মনত আঘাত লাগিবলৈ নিদিয়। নীলমক তাইৰ জীৱনৰ পৰা আঁতৰাই পঠাব।

নীলমক পাহৰি থাকিব লাগিব বুলি ভাৱি ভাৱি তাইৰ মনটোৱে হাঁহাঁকাৰ কৰি উঠিছিল। বেদনাৰ নীৰৱ ক্ৰন্দনত গাৰুটোও তিত্তি গৈছিল। কাষৰ বিছনাখনৰ পৰা অহা মাকৰ দীৰ্ঘনিশ্বাসবোৰে কোঠাটোৰ আন্ধাৰখিনিৰ মাজত স্থিতি বিছাৰিছিল।

তাৰ পাহৰ পৰাই তাই নীলমক পাহৰি থাকিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। নীলমে এইবোৰ কথা একো গম পোৱা নাছিল। সেইবাবে তাৰ প্ৰতীক্ষাৰ অন্ত নাছিল। তাই কলেজলৈ যোৱাটো কমাই দিছিল। মাজে মাজে গৈছিল যদিও নীলমৰ পৰা আঁতৰি ফুৰিছিল। বহু দিনৰ অন্তত লগ পোৱাৰ হেঁপাহত থকা নীলমৰ হৃদয়খন হতাশাই আৱৰি ধৰিছিল। সি আৱতিক তাইৰ পৰিবৰ্তনৰ কাৰণ সুধিছিল। কেইবাখনো চিঠিও দি পঠিয়াইছিল আৱৰ্তিৰ হাতত। বহুতো তনুৰয় বিনয় কৰিছিল। কিন্তু কেনেকৈ যে তাই নীলমৰ ওপৰত ইমান নিষ্ঠুৰ হব পাৰিছিল সেই কথা ভাবিলে আজিও তাইৰ মিজৰ নাৰিছৰ ওপৰত থিকাৰ ওপজে। তাই তাক তাৰ অলক্ষিতে হৈ যোৱা কথাবোৰো ন'কলে। চিঠিবোৰো কোনো প্ৰত্যুত্তৰ নিদিলে। তাৰ পাছতো নীলমৰ বৃথা চেষ্টা।

সময়ৰ গতিত সিহঁত পুনৰ দুটা স্তূতিত পৰিণত হ'ল। লাহে লাহে তাই স্বাভাৱিক হ'ব পাৰিলে। কিন্তু নোৱাৰিলে নীলমে। সি নীৰৱ চকুলোৰ ওচৰত মূৰ দোৱাইছিল। তাইক পাহৰি থাকিবলৈকে, অতীতে আমনি কৰাৰ বাবে সি মদ খাইছিল। কলেজ এৰি সি সামৰিক বাহীনিৰ কামত সোমাই পৰিছিল। হয়তো বিলাতী মদৰ গোক আৰু খাৰ-বাৰুদৰ মাজতেই তাইক পাহৰি থাকিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল।

কিন্তু তাই! তাই জানো সঁচাকৈ নীলমক পাহৰি থাকিব পাৰিছিল? কেতিয়াবা নীলমৰ স্মৃতিয়ে তাইক ইমান বেছি আঘাত দিছিল যে পঢ়ি

থকা কিতাপখনৰ ওপৰতেই টোপ টোপকৈ চকুলো-বোৰ সৰি পৰিছিল। মাজনিশাৰ সুপোনত হঠাতে উচুপি উঠিছিল। বিশেষকৈ তাইক পাহৰিবৰ বাবেই সি মদ খাই, সেই কথাই তাইক বৰ আঘাত দিছিল।

তাৰ পাহৰ পৰাই তাইৰ জীৱনটোও অধিক পঙ্কিলতাৰ ফালে গতি কৰিছিল। বহু কষ্টেৰে শিক্ষাৰ লগত সম্পৰ্কতো বন্ধা কৰি আছিল। ভাগ্যে স্নাতক ডিগ্ৰীটো লোৱাৰ পাছত মোমায়েকে তাইক এম, এ,টো পঢ়োৱাৰ দায়িত্ব ললে। মোমায়েকৰ সেই-কণ দয়াত তাই এম, এ টোও কিছু সুখ্যাতিৰেই ললে। সোণাপুৰ কলেজখনৰ অধ্যক্ষজন তাইৰ মোমায়েকৰ সুসম্পৰ্কীয় আছিল, গতিকে চাকৰিটোও সহজেই পাইগ'ল। অধ্যাপিকা হিচাবে নিযুক্তি পোৱা তাইৰ আজি ছুবছৰেই হ'ল। তুমাহৰ আগত বিয়াও হৈ গ'ল ইংৰাজী বিভাগৰ অধ্যাপক প্ৰতীমৰ লগত।

নীলমৰ খবৰ আজি পাঁচ বছৰে তাই পোৱা নাই। প্ৰয়োজনো বোধ কৰা নাই। কিন্তু অবাঞ্ছনীয় ভাৱেই লগ পাই গ'ল আজি। বহুত পৰিবৰ্তন হৈছে সি এই পাঁচটা বছৰত। উদাস হৈ পৰিছে। গাল ছখন সোমাই মুখৰ হাড় ওলাই গৈছে। তাই আজি ভাবিবলৈ বাধ্য হৈছে, জীৱনত যেন ভুল কৰিলে। প্ৰলয়ঙ্কৰী ধুমুহাৰ দৰে যেন তাই নীলমৰ সকলো সন্তোক হত্যা কৰিলে। তাইৰ শিৰত লাগি থকা সেন্দূৰকণ আৰু কাষৰ আসনখনত শুই থকা প্ৰতীমৰ প্ৰতিচ্ছবিখন দেখি নীলমে হয়তো বৰ কষ্ট পাইছে। তাই মূৰটো আচল্লাই কৰা যেন লাগিল। চিঞৰি চিঞৰি কৈ দিবৰ মন গ'ল, “নাই, নাই, এইয়া মোৰ ভুল নহয়, এইয়া আমি জীয়াই থকা সমাজখনৰ পক্ষ দৃষ্টিভঙ্গী।” কিন্তু তাই নিচিঞৰিলে। মুখৰ পৰা মাত্ৰ অস্পষ্ট স্মৃতি ওলাই আহিল “নীলম তুমি মোক ক্ষমা কৰি দিয়া।” সপোন সপোন লগা তাইৰ মধুৰ অতীতখিনিৰ

ৰোমছনত পাহৰি গৈছিল বাস্তৱৰ কথা। স্থিতি-
বোৰৰ অনুভূতি যেন তাইৰ যুগ জীৱনৰ ফুলশৰ্ধ্যাৰ
ৰাতিটোতকৈ মধুৰ, তৃপ্তিদায়ক। ৰেলখন লাহে লাহে
বৈ যাবলৈ ধৰিলে। অলপ আতৰৰ পৰাই ষ্টেচন-
টোৰ মুহূ কোঢ়ালখিনি তাই শুনিবলৈ পালে।
সিহঁতৰ গন্তব্যস্থল পালেহি। তাই নীলমলৈ চালে।
সি টোপনী গৈ আছে যদিও গালেদি বৈ পৰা
শুকান স্ত্ৰুতি দুটা লাইটৰ পোহৰত স্পষ্ট হৈ
পৰিছে। তাইৰ খুউব ইচ্ছা গৈছিল, তাইৰ কোমল
হাত দুখনিয়ে তাৰ চকুত লাগি থকা অৱশিষ্ট
পানীখিনি মোহাৰি দিবলৈ। মন গৈছিল এৰাৰ
হেঁপাহ পলুৱাই তাৰ চকুলৈ চাবলৈ। কিন্তু এতিয়া
নীলমৰ প্ৰতি সেই অধিকাৰ নাই তাইৰ।

ৰেলখন বৈ গ'ল। তাই লৰালৰিকৈ প্ৰতীমক

জগাই দিলে। বস্ত্ৰ-বাহিনীবোৰ লৈ নামিবলৈ
সাজু হ'ল। শেষবাৰৰ বাবে তাই নীলমক চাই
ললে। বহুতো যাত্ৰীৰ লগতে প্ৰতীম আৰু তা-
ইকো নমাই থৈ ট্ৰেইনখন গুছি গ'ল। নীলমো
গুচি গ'ল। তেতিয়া গছৰ পাতৰ আঁৰত গুইথকা
চৰাইবোৰে কিবিলি পাৰি শেষ প্ৰহৰৰ জাননী
দিছে। দিগন্তৰ সিপাৰে নামি যাবলৈ লোৱা
জোনটোৰ বিৰহত গছৰ পাতবোৰৰ পৰা নিয়ৰবোৰ
অবিৰাম গতিত সৰি পৰিছে। পৰিত্যক্ত ষ্টেচনটোত
বহুতৰ মাজত থাকিও যেন তাই অকলশৰীয়া।
অদূৰত তেতিয়াও অস্পষ্টকৈ জিলিকি থকা ট্ৰেইন-
খনলৈ চাই নীলমৰ বেদনাসিক্ত মুখখন পুনৰ তাইৰ
চকুত ভাঁহি উঠিল। নিজৰ অলক্ষিতেই তাই চকু-
বোৰ চলচলীয়া হৈ গ'ল। ❀❀

অব্যক্ত প্ৰেম

পুলুমনি গগৈ

উঃ মঃ ২য় বাৰ্ষিক।

প্ৰতিদিনৰ দৰে আজিও সেই ল'ৰাজনক
বাছ ষ্টেণ্ডত বৈ থকা দেখিলোঁ। মই নাজানো
কিয় সেই ল'ৰাজনে সদায় কলেজলৈ যাওঁতে মোৰ
পিছ লয়। কিন্তু এইটো জানো যে, প্ৰায় দুমাহ
আগৰ পৰা সদায় ল'ৰাজন বাছষ্টেপেজত বৈ থাকে
আৰু মই উঠা বাছতেই উঠে। মই নামিলে তেওঁ
অৱশ্যে নানামে, গৈ থাকে। ল'ৰাজন সদায়
ক'লে যায় মই ক'ব নোৱাৰোঁ। কলেজত পঢ়া
ল'ৰা যেনো লাগে; কাৰণ পিছ জেপত সদায়
এখন বহী থাকেই। কিন্তু এটা কথাত বৰ আচ-
ৰিত লাগে, মই যিখন বাছত উঠোঁ, তেওঁও সেই-
খনতে উঠে যদিও মোৰ লগত একে চিটত বহা-
তো দুবৰে কথা মোৰ ওচৰৰ খালী হোৱা চিটতো
কেতিয়াও নবহে; লাগিলে থিয় হৈয়ে থাকিব।
দুবৰ পৰাই মোলৈ মৰম লগাকৈ চাই থাকে।
প্ৰথম কেইদিন মোৰ তেওঁক দেখিলেই খং উঠিছিল।
আজি-কালিৰ ল'ৰাৰ কোনো বিশ্বাস নাই! কিন্তু
এই এমাহমানৰ পৰা ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে ল'ৰাজনৰ
প্ৰতি মোৰ অন্তৰত কিবা যেন মৰম সোমাইছে।
ল'ৰাজনৰ সেই মৰমলগা চকুৰ চাৱনিত মই যেন কিবা
এটি বিচাৰি পাইছোঁ। মইয়ো আজি-কালি লুকাই-চুৰ-
কৈ তেওঁলৈ চাওঁ, নাচাওঁ নাচাওঁ বুলিও চাওঁ।
তেওঁক ভাল লাগে। বহু কথা পাতিবৰ মন যায়।

কিন্তু মই তেওঁক মুখেৰে একো ক'ব নোৱাৰোঁ।
এটা গভীৰ দুৰ্বিসহ যন্ত্ৰণাত চাৰি-ফুটি কৰি মই
যেন নিঃশেষ হৈ যাব ধৰিছোঁ। প্ৰথম প্ৰেমৰ
আবেশ বোলে যথেষ্ট গভীৰ হয়।

হৰ্ষাৎ পৰহি নিশাৰ ঘটনা এটাই মোক
ভক্তিৰ আগত বেয়াকৈ ধৰা পেলাই দিলে। এখোজ
ছুখোজকৈ বাছষ্টেপেজৰ সেই ল'ৰাজন মোৰ ওচৰলৈ
আহিছিল। মোৰ সমস্ত মৰম, ভালপোৱা তেওঁক
উজাৰি দিছিলোঁ। কিন্তু কি হ'ব, সেইয়া আছিল
মাজনিশাৰ এক সপোনহে। প্ৰকৃততে কাষতে থকা
ভক্তিজনীকহে মই সাৱতি লৈছিলোঁ। তথাপি
সপোন যে ইমান মধুৰ হ'ব পাৰে মই আগতে
জনা নাছিলোঁ। ভক্তিয়ে সাৰ পাই ঘটনাটোত বৰ
আমোদ পাইছিল আৰু বাৰে বাৰে সুখিছিল, মই
কাৰোবাৰ প্ৰেমত পৰিছোঁ নেকী? মোৰ অসহায়
অৱস্থাতো নিশ্চয় তাই বুজিছিল।

পিছদিনা। বাছষ্টেপেজত ল'ৰাজন অলপ দূৰৈত
বৈ আছে। চকুত আগৰ সেই একে চাৱনি।
মোৰ দেহৰ মাজেদি পাবহৈ গৈছিল এক ৰমণীয়
শিহৰণ। ইখন সিখনকৈ বাছ আহিছিল যদিও
বাছত মানুহৰ যথেষ্ট ভিৰ। বাছৰ কিবা ধৰ্মঘট
আছে বুলি বাতৰিত পাইছিলোঁ, গলিকে বাছ কম।
ভিৰ কমক বুলি অলপপৰ বাট চালোঁ। ল'ৰা-

জনো কোনো এখন বাছত উঠা নাই; বৈ আছে
আগৰ সেই একে ঠাইতেই। হঠাতে জানো ক'ব

পৰা ফেৰফেবীয়া বলিয়া বতাহ এজাক নামিলে,
লগতে আনিলে কিন্‌কিনীয়া বৰষুণ এজাকো।
বাছতপেজত কেবল ল'ৰাজন আক মই। ছাটিটো
ননাৰ বাবে নিজৰ ওপৰতেই খং উঠিছিল। তেনে-
তে দেখিলো ল'ৰাজন মোৰ পিনে আগবাঢ়ি আহিল
ঠিক আগনিশাৰ সপোনত অহাৰ দৰে। তেওঁৰ
হাতৰ ছাঁতিটো মেলি দিলে মোৰ মূৰৰ ওপৰত।
ল'ৰাজনৰ মুখলৈ চোৱাৰ সাহস মোৰ নাছিল।
তথাপি কেবাহিকৈ চালে, তেওঁৰ ওঁঠৰ একোণত
আছিল এক তুপ্তিৰ হাঁহি। সময় পাৰহৈ গৈছিল
পল, অল্পলকৈ। মনত ভাবিছিলো এই সময়ত
'সময়' বোলা মহাকালৰ চকৰিটো বৈ যোৱা হলে।
মোৰ হ'লে খঙো উঠিল, লগতে অলপ অভি-
মানো হ'ল। তেওঁতো কিবা এটা কবিতা পাৰে।
তেওঁৰ মবমবোৰ প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে।

এখন বাছ আহিল। মানুহবোৰ সে কেনে-
কৈ ওলমিব পাৰিছে এই বৰষুণটো। হঠাতে ল'ৰা
জনে হাতৰ ছাঁতিটো মোৰ হাতলৈ আগবঢ়াই দিলে,
লগতে এটা বগা এনভলপপো গুজি দিলে মোৰ
আনখন হাতত। তাৰ পাছত ল'ৰি গৈ বাছখনত
উঠিল। মোৰ সমুখৰ পৰা বাছখন আঁতৰি প'ল।
নিমিষতে বটা বটনাটোত মই বিমোৰ হৈ পৰিলোঁ।
কলেজলৈ যোৱাৰ আৰু ইচ্ছা ন'হল। ঘৰলৈ আহি
এনভলপটো মেলিলো। এখন চিঠি ওলাই পৰিল।

মবমব

তোমাক দেখাৰে পৰা কি জানে
হৈছে, মবমখিনিয়েচোন তোমালৈ বুলিয়েই দেউকা মেলিব
বিচাৰে। মই নিজ মুখেৰে কথাখিনি ক'ব নোৱা-
ৰা বাবে ভুল মনুজিবা। কাৰণ জন্মৰে পৰা মই
কথা ক'ব পৰা শক্তিৰ পৰা বঞ্চিত হৈছোঁ। এই
অৱস্থাতো মোক যদি গ্ৰহণ কৰা মোৰ কাষ
চাপিবা। ন'হলে আগৰ দৰে দূৰতে ব'বা। দূৰৰ
পৰাও তোমাক চাই মোৰ ভাল লাগে। মবমেবে

ইতি —
পাৰ্শ্বজীৱ।

পিছদিনা। মোৰ হিয়াত লানি নিচিগা
আশাৰ টো সৃষ্টি হৈ আছে। তেওঁ নিশ্চয় আন-
মনা হৈ আছে, সেয়েহে মোক দেখা নাই। বাছ-
তপেজৰ চিৰ পৰিচিত কোণলৈ য'ত তেওঁ থিয়হৈ
আছে তালৈ বুলি আগবাঢ়িলো। আগদিনা দিয়া
ছাঁতিটো তেওঁক আগবঢ়াই দিলোঁ। লগতে আগ-
বঢ়াই দিলো এটা এনভলপ যাৰ মাজত বন্দী হৈ
আছে মোৰ সেইজীয়া প্ৰেম। বহি থকা বিজ্ঞানকে
চলাবলৈ ইংগিত দিলো চালকক। তেওঁ মোলৈ একে-
থৰে চাই থকাতেই থাকিল।

যথেষ্ট দূৰ আহিলোঁ, তেওঁ বাক চিঠিখন
পঢ়িছেনে? তেওঁ বাক মোক গ্ৰহণ কৰিবনে?
হায়! নিয়তিৰ পুৰিহাসত মোৰও বাক্যত্ৰ জন্মৰে
পৰাই তেওঁ দৰেই অচল।

দুৰ্গলীয়া

দেবানন্দ বৰুৱা

স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

অজিত আজি বৰিনৰ ঘৰলৈ যায়। কালি
আবেলি বৰীনে কোৱা কথা কেইটা মনত পৰি তাৰ
মনটো সতেজ সতেজ লাগিছে। "এই দৌষ্ট, এক-
দম পাহৰি গলি নহয়? কাইলৈ এবাৰ আমাৰ
ঘৰলৈ যাবিচোন। কেইবাদিনবেপৰা আমাৰ প্ৰেছৰ
মেছিনটো বেয়া হৈ আছে। তই চালে কিবা এটা
হ'ব যেন লাগে। আহিকি ভাই।" সানুনয়ে
কোৱা কথা কেইবাৰত যেন কিবা এটা নতুন হৈ আছে।
বৰীনে কিমান সলনি হ'ল। আহ: সি আৰু বৰীনে
যে একে বেঞ্চতে বহি পঢ়িছিল। য'লৈকে যায়
ছয়োটায়ে একেলগে গৈছিল। এতিয়া বৰীনে ইঞ্জি-
নিয়াৰিং পঢ়িছে আৰু সি, এ, পাহ কুৰি অজিত
ঘৰতে সোমাই আছে।

অজিতে আজি-কালি কাকো লগ নধৰে।
আবেলি এনেয়ে ওলায় যায়; চিয়োৰ দোকানত
বহে। চিয়োৰ লগত ইটো-সিটো কথা পাতি তাৰ
ভাল লাগে। সক দোকানখনৰ আগৰ বেঞ্চখনৰ
এটা চুক অধিকাৰ কৰি সি চাই থাকে চিয়ো
দোকানীয়ে নিপুন হাতেৰে বুঢ়া আৰু তৰ্কনী আঙু-
লি ছটাৰ মাজত তামোলটো ঘূৰাই ঘূৰাই বাকলি
গুচুৰা আৰু কুন্দুৰা চাই বৰ ভাল লাগে। গ্ৰাহক
আহিলে চিয়োৱে তললৈ চাইয়ে বস্তু দিয়ে। কোন
গ্ৰাহকে মাহেকত পইচা দিয়ে, কোন গ্ৰাহকে নগদ
দিয়ে; তালৈ তাৰ পুৰা নজৰ থাকে। মুখলৈ

চালেই যেন সি গম পায়, কোন গ্ৰাহকক কি
লাগে। কাক চাবনিৰ চিগাৰেট লাগে, কাক
খিন এম্বাকটৰ পেকেট লাগে মানুহজন দেখিয়েই যেন
বুজিব পাৰে। তাৰ মাজে-মাজে সি নিপুন হাতেৰে
তামোলটো কুটুকৈ ছফাল কৰি টিঙত ভৰাই, পাণ-
বোৰ বাপ্টিৰ পানীত জুবুৰিয়াই, কাটি বঙা-চালু
কানিখনৰ তলত থৈ দিয়ে। মানুহটো আদহীয়া
মিঠাবৰণীয়া, কথাবোৰত বস থকা। ওচৰৰ বেঞ্চ
খনত অন্য মানুহ বহিলে অজিত আৰু চিয়ো দো-
কানীৰ কথা বন্ধ হয়। লাহেকৈ অজিত উঠি
আহে কাকো নমতাকৈ।

আজি পুৱাই পুৱাই তাৰ বৰ সোনকালে
টোপনি ভাঙি গ'ল। সি এঙামুৰি দি উঠিল।
ওচৰৰ খিৰিকীখন খোলাই আছে। সদায় থাকে।
তাৰ ভয় নালাগে। বাহিৰত অলপ অলপ পোহৰ
হৈছে। সি উঠি বাহিৰৰ পৰা আহি আকৌ শুই
থাকিল। আঠুৱাখনৰ এডাল বছি ঝোল খাই থা-
কিল। মই এটাই কোন-কোন কৰিছে কাণৰ
ওচৰত। এনেয়ে সি গালত চৰ এটা মাৰিলে।
মহটো নমবিল। আকৌ ভৰিত পৰিল ইটো ভৰি-
বে খজুৰাই দিলে তাৰ পাছত তাৰ টোপনি আহিল।
"অজিত, চাই দিলো" — এসময়ত মাকে
কলে।

এইবাৰ সি ঘপহ কৰে উঠি পিছ চোতা-

ল'লৈ গৈ দাঁতকেইটা এণ্ডাৰ এটুকুৰাৰে মাজি মুখ
ধুবলৈ ললে। চোতালৰ মাজত ডাঙৰ টো এটাত
এলকাথিন পাইপ এডালেৰে মিউনিছিপেলিটিৰ পানী
চিৰ-চিবকৈ পৰি আছে। আমুলশ্ৰেণৰ খালী টিন-
টোৰে সি পানী লৈ মুখখন ধুলে। তাৰ পছত
ভিতৰলৈ গৈ গম ল'লে, দেউতাক আগফালেহে
আছে। কটি দুখনৰ লগত ভাজি অলপ লৈ খাই
গিলাচৰ চাহখিনি ঢোক ঢোককৈ পি সি ওলাই
গ'ল। মাকে মুঢ়াটো বেৰৰ দাঁতিত থৈ স্থমিলে,
“ঠাণ্ডা হ'ল নেকি?” ইতিমধ্যে সি তাৰ কোঠাৰ
ভিতৰ সোমাইছিলগৈ। সি আঠাৰ বাকী বহি
কেইডাল খুলি, ষ্টোপেলো এটাৰ মৰে কৰি আঠা-
ৰাখন ভৰি পথানত থৈ বেৰডকভাৰখন মেলি দিলে।
মাকে চিল্পই দিয়া পুৰণি বিছনা চাদৰ জাতীয়
কাপোৰখন ঢাক খাই গ'ল। আলনাৰ পৰা সি
ছাৰ্ট এটা ললে। কলারটো ডিঙিত লাগি থকা
অংশ বৰ লেতেৰা। নীলা বঙবটোৱেই অলপ ভাল।
তাৰে ওপৰ জেপটোৰ তলৰ চিলাই ওচৰত আই
ওলোৱাৰ দৰে হৈছে। সেইটোকৈ সি পিন্ধিলে।
জোতা সি বহুত দিন পিন্ধা নাই; আজি পিন্ধে
পিন্ধিবই লাগিব। ছেণ্ডেলযোৰ ছিগিলা অলপ
স্বাভাৱিক কৰা হলেই হয়; তাকে কৰিবলৈকে
মুছি এটা দেখা নাই। যেতিয়া দৰকাৰ হয়, সিহঁ-
তৰ দেখা দেখি নাই; এনেয়ে আকৌ দহটামান
ঘূৰি ফুৰিব। মোজাযোৰৰ গোৰোহাটো ফটা;
পিন্ধিলে বহল হৈ পৰে। জোতামোৰে ঢাকি ৰাখি-
ব চিন্তা নাই। এতিয়া যোৱাটোহে চিন্তা। দেউ-
তাক আগফালে আছে, মাক ভিতৰত আছে।
চেৰেককৈ শব্দ এটা হ'ল। বোধকৰো মাকে দাই-
লত তেল মাৰিছে। গোক এটা ভাঁহি আহিছে।
লোভ লগা গোক। সি লাহেকৈ ওলাই আহিল।
কোঠাটোত য'তে ত'তে কাকজ, মকৰা জাল।
ওচৰতে বাঁহৰ বাস্কেট এটা আছে। তাত এটুকু-

ৰাও কাকজ নাই। বাস্কেটটোৰ ওচৰে-পাজৰে মো-
হাৰি সামৰি গোল কৰা টুকুৰা। দূৰৰ পৰা দলি-
য়ালে বাস্কেটটোত নপৰে। মাকে কেতিয়াবা সাৰে;
নাইলৈ কোঠাটো বাহি হৈয়ে থাকে। সি তাৰ
কোঠাটোৰ বাহিৰে অন্য কাকো সোমাব নিদিয়।
বেয়া পায়। এনেয়ে। সি ভবিৰে চেণ্ডেলযোৰ
টোটাৰাই বাৰাণ্ডাৰ পৰা কোঠাত থৈ আহিলে।
হুৰাৰখনৰ লুকটো লাহেকৈ মাৰি সি আগফাল পালে-
হি। দেউতাকে বনবোৰ উভালি চাফা কৰিছে।
ককাঁলৰ চুটি চুৰিয়াখন কোঁচাই, খালী পিঠিখন বাটৰ
ফালে দি বহি আছে। সি সন্তৰ্পণে ওলাই আ-
হিল। দেউতাকে ডিঙিটো বেৰা কৰি ঘূৰি চালে;
তাৰ পাছত আকৌ কামত লাগিল। চাৰনিটো-
ৱেই যেন একাক্ৰমণসূচক। যেন কৈছে, “নৰাবৰ
বেটা গ'ল। মাকে নষ্ট কৰিলে, ভিতৰতে চাহ-
ভাত যোগাই। বায়ৱাহাৰুৰ মানুহ। সংসাৰৰ ল'ৰাই
চাকৰি কৰিছে, তালৈহে চাকৰি নাই। ঘূৰি ফু-
ৰিব। ৰাতি-দিন নাই।”
গেটৰ বাহিৰ ওলাই সি উভতি চাই দে-
খিলে দেউতাক উঠি গ'ল। বোধকৰো তেখেতৰ
স্কুললৈ ওলাবৰ সময় হ'ল।
এতিয়াহে সি পেটটোলৈ চালে। ঠিকেই
আছে। চলি যাব।
অজিতে ববীনৰ ঘৰ পাই কলিং বেলটোত
হুৰাব হেঁচা দিলে। তাৰ পাছত “কিনো দিগ-
দাৰ কৰি থাকে” এনে ভাৱত ছোৱালী এজনী
ওলাই আহিল। তাই বোধকৰো ঠাই মুচি আছিল।
সোঁহাতখন গাবপৰা আঁতৰত ৰাখি বাওঁহাতেৰে কা-
পোৰ ভাল কৰি কৰি তাই স্থমিলে—
—“কাক বিছাৰিছে?”
—“ববিন আছে?”
—“গা-ধুইছে বহক!” বুলি একে ভংগী-
বেই ড্ৰইং কমৰ ছোৱাৰখন মেলি তাই গুছি গ'ল।

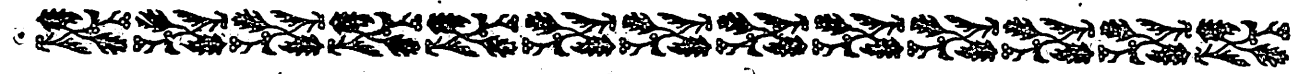
কোনখনত বহিব? চোফাত নে চকীত?
নে ডিভানখনত? ইমান ধুনীয়া! ইমান মসুন!
চুট-টাই-পেট পিন্ধি ঘোঁৰাত উঠি থকা সেয়া ববী-
নৰ দেউতাক। ডেকা কালৰ ছবি চাওঁগে। তলতে
মস্ত কচু একোপা। টাবত থৈছে। কেলেই থৈছে!
নখজুৱাবনে? পাতবোৰ ইমান ডাঙৰ ডাঙৰ।
কাবোৰৰ ভবিৰ পদ শুনি অজিত সংযত হৈ বহিল।
ধুমুহাৰ দৰে সোমাই আহিল ববিন।
—“হায় দোষ্ট, ভুল হ'ল। গা-ধুবলৈ গলো
জান।”
—“বাক ব'ল, কি চাব লাগে।” অজিতে
গুহিনাই ক'লে।
—“ব; চাহ খা। চুলাৰ বৃত্তাম মাৰি
মাৰি ববিনে ক'লে।
—“আগতে কাম। পাছত খাম। চাহ
খায়েই আহিছোঁ। ব'ল।”
অজিতৰ কথামতে ছয়ো গ'ল প্ৰেছ অভিমুখে।
অজিতে দেখিলে মেছিনটো স্তব্ধ হৈ আছে। সি
ছুইচটো টিপিলে, গ্লিয়েৰডালো লগাই চালে। আক
কিবা কিবি কৰি চালে। জলিব লগা ৰঙা ইণ্ডি-
কেটবটো জ্বলা নাই। সি হাতৰ টোলবস্তুটোৰ পৰা
জুড়াইভাৰটো লৈ অ'ত ত'ত খুট-খাট কৰি এস-
ময়ত ছুইচটো অন কৰি দিলে। লগে লগে লাইট
বোৰ জলি উঠিল। আক এটা ছুইচ টিপোতে
মেছিনটো চলিবলৈ ধৰিলে। ওচৰতে থকা ববিনৰ
হাঁহি ওলাই আহিল। সি অজিতক প্ৰথমে হাত
ধুৱাবলৈ নিলে, তাৰ পাছত তাক আকৌ ড্ৰইংকমত
বহুৱালে, চাহ আহিল। অজিতে পাপৰ এটুকুৰা চোবালে।
বৰ ডাঙৰ শব্দ হ'ল নেকি? এইবাৰ সৰু টুকুৰা
এটা মুখত লৈ চোবায় চাহৰ লগত গিলি দিলে।
আকৌ চাহৰ কাপটো ডাঙি লগতে দেখিলে ববি-
নৰ দেউতাকৰ লগত কোনোবা এজনে কথা পাতি
পাতি পাব হৈ গৈছে। অলপ পাছতে ববিনে

কোৱা শুনিলে, ‘দেউতা, আংকল; মেছিন ভাল হৈ
গ'ল। দেউতাকৰ লগৰ মানুহজনে ববীনৰ পিঠিত থপৰি-
য়াই থপৰিয়াই ক'লে, “চাব্বাছ! ভেৰিগুড, ভেৰিগুড,
মাই বয়।” তাৰ পাছত ববীনৰ দেউতাকে কলে,
“এনে ল'ৰাক ইঞ্জিনিয়াৰিং পঢ়াই ভাল কাম কৰিছে।
এদিন সি বৰ ডাঙৰ ইঞ্জিনিয়াৰ হ'ব চাব।”
ঘৰ পাই অজিতে স্বস্তিৰ নিশ্বাস এৰিলে।
সেই পিছফালৰ টোঁটোত তেতিয়া পানীৰে ভৰি
পৰিছিল। ওপৰত টিংটো ওপঙি ইফালে-সিফালে
লৰি আছিল। সি পানী অলপ লৈ মুখখন ধুলে,
ওচৰত মাকে বাঢ়নীৰে সৰা চিনবোৰৰ ওপৰত আম-
লখী কেইটামান সৰি পৰি আছিল। অ'ত ত'ত
হুটা এটা পাতো পৰি আছিল।
সি কোঠাটোৰ বিছনাখনৰ পৰা গাকটো
উলিয়াই বিছনাখনৰ ঘৰ শিতানৰ কাঠডালত থৈ
তাত ঘূৰ দি ভাবিলে— তাৰ কিয় এনে হ'ল?
সেই ববিনে ইঞ্জিনিয়াৰ হৈ এদিন তাৰ আগেদিয়ে
গাড়ী চলাই যাব, বিজু ডাক্তৰ হৈ তাক এদিন
চাবলৈ আহিব!
সেই স্কুলৰ দিনবোৰ!
লগববোৰে ইফালে-সিফালে চাওঁতেই সি
টপ কৰে অঙ্কটো কৰি অ'তাইছিল। বিজ্ঞানৰ মডে-
লেৰে ঘৰ ভৰাই পেলাইছিল। ক'ত বিজ্ঞানৰ মডে-
ল সাজি প্ৰদৰ্শনিত প্ৰাইজ পাইছিল। বিজ্ঞানৰ
কিতাপ পঢ়িছিল; প্ৰবন্ধ লিখিছিল। কিন্তু সি
চায়েন্সত চিট নাপালে।
ক'তা তাৰ দেখুনি ভুল কৰা মনতে নপৰে।
অতমুহূৰ্তক সি কিমান অংক শিকাইছিল, অথচ
সিহঁতেহে চায়েন্সত চিট পালে। আলমাৰীৰ বৈজ্ঞা-
নিক মডেলবোৰে বহুত দিনৰ মুৰত তাক যেন
উপহাস কৰিবলৈ ওলাই ওলাই আহি যেন কৈছে,
“ছাৰ্টফিকেট নোহোৱাকৈ ইঞ্জিনত হাত দিব নাপাই
নহয়।” সি প্ৰেছৰ মেছিনটো ভাল কৰি ভাল

কামাৰুণীনাথই।
 “অজিত চাহ ই” মাকে মৰমৰে কলে।
 সি গিলাচটো মাটিত থৈ আকৌ ভাবত বুৰ
 মলৈ। অলপ পাছত গিলাচটো নিবলৈ আহি দেখে

সি চাহ খোৱাই নাই।
 “কি হ’ল? চাহ দেখোন টেচা হ’ল। শুনি-

চনে অজিত
 “কি?”
 “কি?”

—আমৃত বাণী—

“বিয়ে তোমাৰ ভোকৰ ভাত, পিয়াহৰ পানী আৰু সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ভাষাক ধবংশ কৰিব
 খোজে তাক বিজুলি বজাপাত আৰু আগুৱে অশ্বেৰে আঘাত কৰা।”—অথৰ্ববেদ।

জীৱনত কৃতকাৰ্য্য হোৱাতো গোৱৰৰ কথা নহয়, কিন্তু অকৃতকাৰ্য্যৰ পৰা সফ-
 লতা লাভ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাতহে আমাৰ গোৰ্বৰ প্ৰকাশ পায়। —কালীইল।

সুগ্ৰহঃ ধানুৰায় দাস
 স্নাতক ওয় বাৰ্ষিক।

“কিহুমান মানুহে পোহৰতকৈ আন্ধাৰহে বেছি ভাল পায়, কিয়নো তেওঁলোকৰ
 কামবোৰ আন্ধাৰৰ দৰেই ভয়াৱহ। —বাইবেল।

সত্যৰ দৰ্শন অহিংসাৰ বিনে হ’ব নোৱাৰে, সেয়ে কোৱ হয়—
 “অহিংসাই পৰম ধৰ্ম।” —মহাত্মা গান্ধী।

“খং নকৰিবা নিজৰ সৰ্বনাশ হ’ব, অহংকাৰ নকৰিবা পতন হ’ব, ঘৃণা
 নকৰিবা নিজেও ঘৃণিত হ’বা।” —শ্বামী বিবেকানন্দ।

সুগ্ৰহঃ শ্ৰীমতী দেৱযানী গগৈ

“ভোক অথনি হেড-মাষ্টৰে মাতি পঠাইছিল।
 মৰমলৈকে থাকি।
 বোধকৰো দেউতাকে চাকৰিৰ বিষয়ে হেড-
 মাষ্টৰৰ লগত কথা পাতিছে।

গিলাচটো লৈ সি একে উশাহতে চাহখিনি
 পি পেলালে। খালখমৰ নাৰিকলৰ লাকটোলৈ চাই
 সি ভাবিলে, খাবনে নাথায়। ইতিমধ্যে পকৰা
 কেইটামানে লাকটো আক্ৰমণ কৰিছে। **

এক মিনিট সময়তে

মিষ্টু বুত্ৰাগোহাই
 স্নাতক ১ম বাৰ্ষিক।

হঠাৎ অকণেগৈ টেপটোত কেছেট এটা লগাই
 দিলে। চিঞৰি চিঞৰি টেপৰ পৰা ‘মোকাবলা’,
 মোকাবলা’ বুলি বাজি উঠিল। ঠাইডোখৰ গমগ-
 মীয়া হৈ পৰিল। নানা ঠাইৰ পৰা অহা পিকনিকৰ
 পাৰ্টিবোৰৰ হুলস্থূলত পৰিবেশটো অধিক আনন্দময়
 হৈ উঠিছে। সঁচাকৈয়ে পৰিবেশটো ইমান ভাল
 লাগিছে। তাতে আমি গোটেইখিনি লগৰ ল’ৰা-
 ছোৱালী। আজি আকাশখনো নিৰ্মল। ওচৰতে পাহা-
 ৰটো। পাহাৰটো, গাতে লাগি থকা নিজৰাৰ
 পাবে পাবে শাৰী-শাৰী গছ। জুৰিব পাবে-পাবে
 পৰি থকা ডাঙৰ ডাঙৰ শিলবোৰ! সঁচাকৈ বৰ
 ভাল লাগিছে পাই! আমি ইটোৱে সিটোৱে আ-
 লোচনা কৰিবলৈ ধৰিলো।

মোৰ লগৰে এজন শ্ৰেণী বন্ধু পবিত্ৰই চিঞৰি ক’লে,
 “এ অকণ, সেইটো বন্ধ কৰ আৰু এই ধুনীয়া
 ঠাইডোখৰত এগাক ফুবোগৈ আহ।” অকণে সেই
 মোকাবলা মোকাবলা চিঞৰটো বন্ধ কৰি ফুৰিবলৈ
 ওলালে। লগতে মোৰ বন্ধু ৰাতুল, শিৱানন্দ, দীপক,
 গোতম আৰু ময়ো ফুৰিবলৈ ওলালোঁ। কাৰিকৰক
 সকলো ষোগাৰ কৰি দি আমাৰ আনন্দৰ খানাটো
 তৈয়াৰ কৰিবলৈ ক’লো। দীপেন, হুলেনেও ‘অ-
 ৰ’ আমিও যাওঁ আৰু’, তহঁতে আমাক এৰি থৈ

যাৰ নেকি বুলি সিহঁতেও আমাৰ লগতে ফুৰিবলৈ
 ওলাল।

বাঃ কি সুন্দৰ জুৰিব দৃশ্য! ডাঙৰ ডাঙৰ
 শিলৰ ওপৰত আমি ইটোৰপৰা সিটোলৈ বগাবলৈ
 ধৰিলোঁ। আজি বৰ আনন্দৰ মাজেৰে সময়বোৰ
 পাৰ হৈ গৈছে। কাৰণ আনদিনা এনেদৰে লগৰ
 ল’ৰা-ছোৱালীৰ স’তে আনন্দ কৰিবলৈ সময় নাপাওঁ।
 হঠাৎ ৰাতুলে কলে, “অ’ই আমি পাহাৰত বগাওঁগৈ
 বৈ বৰ ভাল লাগিব।” সিহঁত আটাইমথা পাহাৰত
 বগাবলৈ বুলি চাপলি মেলিলে। অ’ই সিহঁতক নাযাওঁ
 বুলি কৈ এচতা ওখ শিলৰ ওপৰত ওপৰলৈ মাথ
 কৰি শুই পৰিলো।

ক’তো ডাৱৰ অকনমান নথকা সূৰ্যৰ উজ্বল
 পোহৰত নীলাহৈ থকা নিৰ্মল আকাশখনলৈ চাই
 বৰ ভাল লাগিছে। তাতে নিজৰাৰ জিব জিব
 শব্দ কাণত বাজি আছে নানা গন্ধীৰ গুৰলা
 গীত। সঁচাকৈয়ে মন-প্ৰাণ টানি ধৰে। সূৰ্যৰ
 কোমল পোহৰ, যুছ পৰন, পক্ষীৰ কাকলি, জুৰিৰ
 খলখলনি শুনি মোৰ চকুহাল আপোনা-আপোনি মুদ
 খাই খাই গৈ আছিল।

হঠাৎ মোৰ কাষত হুজন মানুহ আহি
 ওলালহি। মানুহ যদিও মহাভাৰত-ৰামায়ণৰ দেৱতা-

সকলৰ দৰে সুন্দৰ চেহেৰাৰ। তেওঁলোকে মোক জোৰ কৰি ধৰি লৈ যাবলৈ বিচাৰিলে। তৎক্ষণাত মোৰ চকুহালত ক'লা কাপোৰ মাৰি লৈ গুছি আহিল। মোক ক'লে আনিলে নিজে ক'ব নোৱৰো। মাত্ৰ এটা কথাই জানিব পাৰিছো যে জুৰিব খলুকনি মই শুনিয়েই গৈ আছোঁ। তাৰ পৰা মই অনুমান কৰিছো— মোক জুৰিব পাৰে পাৰে নি আছে।

যেতিয়া মোৰ চকুকেইটা খুলি দিলে তেতিয়া মই এক বিতোপন ঘৰ দেখি আচৰিত হ'লো। এক সুন্দৰ ৰাজপ্ৰসাদ। ঘৰটোৰ চাৰিওফালে চালো। কিন্তু মোৰ মুখৰ আগতে এজন ৰজা আৰু শেওঁৰ মন্ত্ৰীৰ্গ বহি আছে। মোক লৈ যোৱা মানুহ দুজনে কিবা বিং বাং কথা ক'ল। কি ক'লে মই বুজি নাপালো। মহাৰাজে তপবাই মোক অসমীয়া ভাষাতে সুধিলে, "তোমাৰ ঘৰ অসম ৰাজ্যত? মই তেতিয়াহে বুজিলো সেই লগুৱা দুজনে বাং বিংকৈ মোৰ ঘৰ অসমত আৰু ভাষা অসমীয়া বুলি কৈছিল। বজাক মই তপবাই উত্তৰ দিলো, "হয়, অসম ৰাজ্যত।" বজাই তেতিয়া ক'লে যে, অসমীয়া মানুহৰ আগৰ যি শক্তি, যি মিলাত্ৰীতি এতিয়া সেইবোৰ নাইকীয়া হৈ যাব ধৰিছে। মানুহে মানুহক চিনি পাবলৈ টান হৈছে। অহিংসা শব্দৰ অৰ্থ পাহৰি গৈছে।

এনেদৰে আৰু নানা ধৰণৰ অসমৰ বিপৰ্যয়ৰ কথা বৰ্ণনা কৰি যাবলৈ ধৰিলে। বহু বেলি অসমৰ কথা বৰ্ণনা কৰি এক প্ৰশ্ন সুধিলে— অসমত কিয় বিপ্লৱ হৈছে? মই অৰাক হৈ পৰিলো। কিয়নো অসমৰ প্ৰতিটো ঘটনাৰ বিষয়ে তেওঁলোকে জানেদেখোন! মই কি উত্তৰ দিম কি নিদিম বুলি ভাবি কলোঁ, মহাৰাজ! অসমৰ সম্পদ অসমীয়াসকলে ভোগ কৰিবলৈ নোপোৱাৰ কাৰণেই বিপ্লৱ হৈছে। মহাৰাজে পুনৰ কলে, উচিত শিক্ষা দিয়াৰ সত্বেও শিক্ষিত যুৱক কিছুমানে চৰকাৰৰ অধীনত চাকৰি পোৱা নাই কিয়? মই হাঁহি কলোঁ, মহাৰাজ! যাৰ ধন আছে তাৰ চাকৰিও আছে। দুখীয়া ঘৰৰ জনৰ উচিত শিক্ষা থাকিলেও ধন নাথাকিলে চাকৰি নাপায়। টকা থকাজনে উচিত শিক্ষা নাথাকিলেও চাকৰি পায়।

হঠাৎ কোনোবাই মোৰ কাণত ধৰি কাণ-মলা দিলে। তৎক্ষণাত মহাৰাজ আৰু মোক ধৰি নিয়া দুজন অন্তৰ্ধান হৈ পৰিল। মই দেখা পালো মোৰ ওচৰতে দীপক আৰু গোতম বৈ আছে। গোতমেই মোৰ কাণত ধৰিছিল। সিহঁত ঘূৰী আহি পুনৰ এইখিনি পাঠিছেহি। মই চকু ছুটা মেলি সিহঁতলৈ চাই এনেয়ে হাঁহি এটা মাৰিলো। বাং, এক মিনিট সময়তে কি যে আচৰিত সপোন দেখিলো! ❀❀

কবিতা :

কবিতা কানুন

(কবিতা কবিৰ সৃষ্টিশীল খনিকৰী
শিৰীষী হাতত সৃষ্টি হোৱা অমৰ অনুভূতি,
মধুৰ বচনভংগী কবিতা কবিৰ জীয়াই থকাৰ
অৰ্থাৎ প্ৰেৰণা)

ববীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ

" মানৱ মনৰ ভাৱ কল্পনা যেতিয়াই অনুভূতিবঞ্জিত
যথাবিহিত শব্দসম্ভাবেৰে ৰাস্তৰ সুবমামণ্ডিত
চিত্ৰাঙ্কণ ও ছন্দোময় ৰূপ
লাভ কৰে তেতিয়াই তাৰ
নাম কবিতা হিচাপে "
পৰিগণিত হয় ॥

" ঠাকুৰ ববীন্দ্ৰ নাথ "

কবিতা

(১)

এতিয়া বন্দুকে গৰজিলেই
 মই সাৰ পাই উঠো
 খামুচি ধৰো মনৰ আশাবোৰ।
 গভীৰ নিশা
 হৃদয়খনে কথা পাতে জন্ম মৃত্যুৰ সৈতে
 ভাবিছো
 কোৱাৰি চেলেকা
 সেই স্বাপদৰ দলটোৱে
 আজি বা কোন নৱ-পুষ্টিপতাৰ দেহত
 বাওচি জুৰে।

(২)

এতিয়া মোৰ দেশৰ চৌপাশে
 গৰজি উঠিছে মৃত্যুৰ হাবিয়াস
 তথাপি
 জীয়াই থকাৰ তাড়নাত
 হেৰাই যাব ধৰা প্ৰেমৰ দুহাতেৰে
 দুখৰ পথাৰতো সিঁচি দিছোঁ
 সোণালী দিনৰ বীজ।
 সৃষ্টি হওক
 সেউজীয়া দলিলাত
 কোনেও ৰুধিব নোৱাৰা
 নতুন এটি বিপ্লব।

এনিশাৰ সপোন

দুৰ্লভ গগৈ।
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

বহুদিনৰ অপেক্ষাৰ শেষত
 ময়েই এদিন তোমাক বিচাৰি গৈছিলো
 জোনাকবোৰৰ মাজত।
 এটা কফিনৰ ভিতৰত নিঃসাৰ নিশকে
 তুমি শুই আছিল। তেতিয়াও তোমাৰ হাঁহিটো
 আধামেলা খোপাটোতে ওমলি আছিল,
 বুকুৰ পৰা খহিপৰা বিহাখনৰ ভাঁজবোৰত
 আমাৰ মৰমবোৰ ডকা বান্ধিছিল,
 ভাগৰতে মই তোমাৰ কাষত বহি একেথৰে চাই আছিলো
 টোপনিৰ কেঁচা আমেজত
 ক্লান্ত হৈ পৰা তোমাৰ চকুযুৰিলৈ।
 তোমাৰ ওঁঠযুৰিৰ শেঁতা পাহীদুটা
 চুই তোমাৰ দুৰ্বাৰ বাসনাত
 মোৰ মন ভাগি পৰিছিল।
 ওচৰতে কৰবাত বজ্ৰপাত পৰিছিল,
 চেতনাৰ খচুমচনিত তোমাৰ কফিনটোও হেৰাই থাকিল
 ছয়াময়া সপোনৰ মাদকতা বিচাৰি
 মই আকৌ টোপনিয়াইছিলো
 কিন্তু তেতিয়া উষা আহি শিতানৰ খিৰিকিখন খুলিছিলহি
 বাহিৰত মৃষলধাৰে বৃষ্টি আহিছিল।
 বৰষুণে ধোৱা ফুলনিখনৰ মাজত তোমাক বিচাৰি নাপাই
 মোৰ উন্মাদ চকুযোৰ সেমেকি উঠিছিল।

- ১। শ্ৰীযুত ললিত তামুলি (অধ্যাপক) :- খেল বিভাগৰ উপদেষ্টা।
- ২। শ্ৰীযুক্তা মানসী গগৈ (অধ্যাপিকা) :- সাংস্কৃতি বিভাগ।
- ৩। শ্ৰীদেবানন্দ বৰুৱা (সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক)।
- ৪। শ্ৰীমুকুল সন্দিকৈ (উপসভাপতি)

(যোগা-যোগ কৰিও সময়মতে ফটো নোপোৱাৰ বাবে প্ৰকাশ কৰিব পৰা নগল)।

এই নদীয়েদি

পম্পী দূৰবাগঁগৈ
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

অযুত শব্দ জুৰি /
স্বপ্নৰ পানচৈত উঠি / কতজন আহিল তাহি /
পোৱা আৰু নোপোৱাৰ বন্যাত / কতজন গ'ল উটি /
এই নদীয়েদি। /

কেতিয়াবা / এনেয়ে ভাললগা /
কোনো এক প্ৰীতিময়ী অকুমাৰী ছোৱালীৰ দৰে /
নাচি নাচি গীত গাই / মচি নিয়ে / মনত চামনি পতা দুখৰ
মামৰ। /

কেতিয়াবা আবেলি বেলিয়ে / লাহৰি গগনা বজোৱা
নিজান ঘাটত / বিৰিৰঙি উঠে /
আঘোণৰ মুঠি মুঠি সোণগুটি হাঁহি /
আৰু কেতিয়াবা /
জঁই পৰা বেদনাৰ বলুকাত ঠেও ধৰি বৈ যায় জীৱনৰ
অচিনাকি ছন্দ। /

তথাপি কিয় জানো মোৰ /
ভাল লাগে এই নদী নিৰৱধি /
হয়তো পাব পাৰি / ইয়াৰ পাৰতে বহি /
সুগন্ধি কবিতাৰ সুবাসিত স্পৰ্শ /
অথবা / দিব পাৰি জলাঞ্জলি / জীৱনৰ যত প্লানি
এই নদীয়েদি। /

স্মৃতি

বিজু দত্ত
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

এনেকৈয়ে,
এনেকৈয়ে আমনি কৰে
অতিতৰ স্মৃতিয়ে
নিৰিবিলি ফ্ৰণৰ মনটো।
শেৰালিৰ সুবাসে ভবা
কিয়ে চিকুণ শৰতৰ পুৱা ?
বালিমাহী চৰাইৰ সতে
উৰি ফুৰা মনটো
আকৌ যেন উৰা মাৰে
শিশুৰ মাতত মুখৰিত হোৱা
সেই পথাৰখনলৈ।

প্ৰশ্নবোধক

শ্ৰীমতী জিতুমণি বৰগোহাই
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

আই! আৰু কিমান সহিবি
তোৰ সন্তানৰ
কেঁচা তেজৰ গোক্ক,
বন্দুক কামানেৰে
আলি নিয়া বুকুৰ
আৰ্ত্ত চিঞৰ ?
আৰু কিমান সহিবি তোৰ
পংজু সন্তানৰ যত্নণা,
নিষ্পেষিত নিৰ্যাতিত
জনতাৰ হাঁহকাৰ,
ধৰ্মিতা জীয়াৰীৰ
চকুলোৰ বেদনা ?
আই! কোনে আজি
মচিব তোৰ
চকুলোৰ নিজৰা।

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন :

জয় জয়তে হেমচন্দ্ৰ দেৱগোঁস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি ছাত্ৰ সমাজৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিছো।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সাধাৰণ সম্পাদকৰ গুৰু দায়িত্বভাৰ মোৰি উপবতন কৰাৰ আগতে ভাবিছিলো—সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব থাকি মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ সমাজৰ উন্নয়ণৰ বাবে বহুত কৰিম, কিন্তু ভবা মতে কবিব পৰা ন'হল। “আলচিলে নহয় সিদ্ধি, ৰীটত আছে কণা বিধি”—বহন ফাঁকিয়ে মোৰ কাৰ্য কালত পথৰ কণ্টকৰূপে আৱৰি ধৰিলে। সেয়ে মোৰ কাৰ্য কালত কি কৰিলো, কিমান সফল হলো বা কিমানখিনি কৰিবলৈ বাকী বৈ গ'ল, তাৰ বিচাৰৰ ভাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওপৰতে এৰিলো।

মহাবিদ্যালয় এখনৰ ছাত্ৰসকলে “ছাত্ৰ একতা সভা” গঠন কৰাৰ লগতে ছাত্ৰ একতা সভাক বিভিন্ন দিশত আগবঢ়াই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত পূৰ্ণাংগ সহযোগিতা আগবঢ়োৱাটো একান্ত কৰ্তব্য। এখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাখন প্ৰগতিবাদী আৰু সক্ৰিয় হ'বলৈ হ'লে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সকলো বিষয়ববীয়া আৰু সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহায়-সহযোগিতা তথা গঠনমূলক দিশা-পৰামৰ্শ, সমালোচনা একান্তই প্ৰয়োজনীয়। কিন্তু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত ইয়াৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হয়। সেয়ে এই সুযোগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতি এটা অনুৰোধ জনাওঁ যে, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়াসকলক নিৰ্বাচন কৰিয়েই কৰ্তব্য শেষ বুলি নধৰি তেওঁলোকে যাতে সকলো সময়তে ছাত্ৰ একতা সভাক সহায় সহযোগেদি আগবঢ়াই নিবলৈ যত্নপৰ হয়।

মহাবিদ্যালয়ত নিয়মিতভাৱে অনুষ্ঠিত হৈ অহা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, সুবস্তুতী পূজা, নৱাগত আদৰ্শ সভা আদি অনুষ্ঠিত কৰাৰ উপৰিও মোৰ কাৰ্যকালতে পোন প্ৰথম বাৰৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা আৰু নিতাইপুথুৰীৰ শাখা সাহিত্য সভাৰ যৌথ প্ৰচেষ্টাত “শিল্পী দিৱস” অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত পুৰিছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত চলোৱা অমানুষিক অত্যাচাৰৰ প্ৰতিবাদত সৰ্দৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ আহ্বান ক্ৰমে আমাৰ মহাবিদ্যালয়তো কলা পতাকা উত্তোলনেৰে প্ৰতিবাদ সাব্যস্ত কৰা হয়। আমাৰ কাৰ্যকালৰ বৰ্ষতে পলমকৈ হ'লেও মহাবিদ্যালয়ৰ ৰূপালী জয়ন্তী উদযাপন কৰা হয়। ৰূপালী জয়ন্তীত ছাত্ৰ একতা সভা তৰফৰ পৰা স্বেচ্ছাসেৱকৰ দায়িত্ব বহন কৰা হয়।

কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত মহাবিদ্যালয়ৰ অভাৱ-অভিযোগৰ সন্দৰ্ভত কৰ্তৃপক্ষৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি অহা হৈছে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অভাৱ-অভিযোগসমূহ হ'ল :

(ক) মহাবিদ্যালয়ৰ সুচল ঠাইত উপযুক্ত চাইকেল ষ্টেণ্ড এটা নোহোৱাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ চাইকেলবিলাক ব'দে-বৰষুণে তিতি থাকে। সেয়ে অনতিপলমে এটা উপযুক্ত চাইকেল ষ্টেণ্ড নিৰ্মাণ কৰা অত্যন্ত প্ৰয়োজন।

(খ) মূল পৰ্বৰ পৰা মহাবিদ্যালয়লৈ সোমোৱা বাস্তাটোৰ অৱস্থা বাৰিষা কালত অতি দুখলগা হয়। বাৰিষা ফলত খোজৰ কাটিবলৈকে অসুবিধা হৈ পৰে। সেয়ে উক্ত বাস্তাটো খালী কালতে পকী কৰা অতি প্ৰয়োজন।

(গ) মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰৰাজিৰ বাবে জিৰনি চ'ৰা নথকাটো পৰিতাপৰ বিষয়। যি বা এটা ছাত্ৰৰাজিৰ চ'ৰা আছে, তাৰ শিঙা উন্নতমানৰ হ'ব নহয়। সেয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বাবে দুটা উপযুক্ত ওখা উন্নতমানৰ চ'ক্ষি নিৰ্মাণ কৰিব লাগে।

(ঘ) মহাবিদ্যালয়ত পৰিষ্কাৰ পৰিমাণৰ খেলা-ধুলাৰ সামগ্ৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যিহে নিয়মিতভাৱে লাভ কৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(ঙ) ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্যালয়টো পকীকৰণ কৰিব লাগে।

(চ) সুখিৰ্ভালিত পৰিষ্কাৰ পৰিমাণৰ পাঠ্যপুথি আৰু আনুষ্ঠানিক পুথিৰ যোগান ধৰিব লাগে। লগতে বাতৰি কাকত, আলোচনী নিয়মীয়াকৈ পঢ়িবৰ বাবে এটা উন্নতমানৰ প্ৰকাশক ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(ছ) মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত বেৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(জ) মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত শৌচাগাৰ নিৰ্মাণ আৰু প্ৰসাৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(ঝ) মহাবিদ্যালয়ত টেলিফোনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(ঞ) মহাবিদ্যালয়ত এটা পেকাগৃহ নিৰ্মাণ কৰিব লাগে।

(ট) সকলো শ্ৰেণীকোঠাত বিজুলী পাত্ৰৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

(ঠ) দূৰণিবৰ্তীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে ছাত্ৰাবাস নিৰ্মাণ কৰিব লাগে।

উল্লেখযোগ্য যে ইতিমধ্যে কৰ্তৃপক্ষই চৰকাৰী সাহায্য লাভ কৰি এটা জনজাতি ছাত্ৰাবাস আৰু এটা আহল-বহল শ্ৰেণীকোঠাৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য চলাই আছে। প্ৰসাৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আন আন অভাৱ-অভিযোগসমূহ তৎকালে দূৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কৰ্তৃপক্ষই মনোনিবেশ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

সদৌ শেৰত মোৰ কাৰ্যকালত ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য সম্পাদন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত দিহা-পৰা মৰ্শ, সহায়-সইযোগিতা আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীকান্ত ডেকাৰ নেতৃত্বত

দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনী '৯৫

সভাৰ সভাপতি শ্ৰীযুত বাণীকান্ত গগৈ চাৰ, আলোচনী বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত দিগন্ত গগৈ চাৰ, বাকীসকল শিক্ষাগুৰু, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী আৰু কাৰ্যনিৰ্বাহক সতীৰ্থ-সকলে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনিত যিহে আগশাৰীৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ৰূপে সদায় জিলিকি থাকে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে একত্ৰ শিক্ষাৰে নিজকে গঢ় দি আনৰ মাজতো যিহে জ্ঞানৰ পোহৰ বিলাবলৈ সক্ষম হয় তাকে কামনা কৰিলো।

মোৰ কাৰ্যকালত জ্ঞানি বা নাজানি যদি কাৰোবাৰ ওপৰত দোষ কৰিলো— সেই দোষ নিজ গুণে মৰমিব বুলি আশা কৰিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰৰ উন্নতিৰ কামনাৰে—

শ্ৰী বাবুশান শইকীয়া
সাধাৰণ সম্পাদক।
ছাত্ৰ একতা সভা,
হে: চ: দে: গো: মহাবিদ্যালয়।

কুইজ

- কুকুৰা য'লৈ অসমত দেখা পোৱা যায়। মাছৰ য'লৈ ক'ত দেখা পোৱা যায়?
- চিনেমা জগতৰ প্ৰথম সবাক ছবি কি?
- পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ দামী শিল্পী কোন?
- পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ সৰু স্বাধীন ৰাজ্য কোনখন?
- স্টাম্প আৰু মদ্ৰাৰ পিছতেই কোন বস্তু সংগ্ৰহ কৰিব আটাইতকৈ জনপ্ৰিয়?
- ভাৰতৰ প্ৰথম মহিলা বিমান চালক কোন?
- পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ প্ৰাণীৰাজ্য কোনটো?
- বৰ্তমান অসমৰ ৰাষ্ট্ৰপতি হোৱাৰ অসমীয়া সাহিত্য সভাৰ অধিবেশন ক'ত ক্ৰেতিয়া আৰু সেই সভাৰ সভাপতি কোন আছিল?
- অসমীয়া গদ্য সাহিত্যৰ জনক কোন?
- মহাভাৰত কোনে অসমীয়া পদ্যত ৰচনা কৰিছিল?
- অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰথম নিদৰ্শম কি?
- অসমীয়া ৰোমাণ্টিক সাহিত্যৰ বাটকটীয়া কোন?
- অসমৰ প্ৰথম দৈনিক বাতৰি কাকত কোনখন?
- পণ্ডিতৰ কি কি?
- প্ৰাক-শংকৰী যুগৰ শ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া কাব্য কোনে?

উত্তৰ :

- থাইলেণ্ডত।
- The Jazz Singer.
- মাইকেল জেকচন।
- ভেটিকান চিৰিট।
- পোৰ্টকাভ সংগ্ৰহৰ?
- প্ৰেম মাথৰ (১৯৪৮ চনত)।
- ইউৰাইটেড স্টেট লাইব্ৰেৰী অফ কংগ্ৰেছত প্ৰাণিত বাল।
- চিলঙত, ১৯৫৩ চনত আৰু সেই সভাৰ সভাপতি আছিল সৰ্ব্বকুমৰভূঞা।
- শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ।
- ৰাম সৰস্বতীয়ে।
- খঃ অৰ্চন শতিকাৰ পৰা দ্বাদশ শতিকাৰ ভিতৰত ৰচনা কৰা চৰ্যাপদবোৰ।
- চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা।
- ১৯৩৭ চনত বাগুৰীৰ নীলনিৰি ফুকনে উলিওৱা 'বাতৰি'।
- আম, আহত, বট, অশ্বথ, ডিমৰু।
- মাধৱ কন্দলি।

সংগ্ৰাহক : শ্ৰীমতী ৰশ্মিৰেখা গগৈ

স্নাতক ২য় বৰ্ষ

ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

১৯৯৪-৯৫ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী

জয় জয়তে হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ১৯৯৪-৯৫ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰণি-চ'ৰাৰ সম্পাদিকা হিচাপে মোক বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাবে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ সুবিধা দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

আজি কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰা পাছতে 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' উপলক্ষে ছাত্ৰী জিৰণি চ'ৰাৰ উদ্যোগত বেডমিণ্টন, টেবুল টেনিছ, কেবম আৰু ডবাখেল প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈছিল। বহুতো ছাত্ৰীয়ে এই খেলসমূহত যোগদান কৰিছিল। সমূহ প্ৰতিযোগীলৈ মোৰ হিয়াভবা শুভেচ্ছা থাকিল।

মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হোৱা আজি ৩০ বছৰেই হ'লহি। কিন্তু ছাত্ৰী জিৰণি চ'ৰাটোৰ অৱস্থা অতিয়াও একেবাৰে অৰাজীৱ হৈয়ে আছে। জিৰণিৰ সময়ত মানসিক আনন্দৰ ঠাইত মানসিক অশান্তি

স্থিতি হয় বুলি কলেও বঢ়াই কোৱা নহয়। ছাত্ৰীসকলৰ সামান্য উপকাৰ কৰে যেন।

বিভাগীয় খেলসমূহ পৰিচালনা কৰাত ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি শ্ৰীযুক্ত বানীকান্ত গগৈচ'ৰা আৰু ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুক্ত কনিধৰ শইকীয়া চাৰে সহায়-সহযোগ, দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ বাবে তেখেতসকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ হৈ বুলোৱা বিভাগীয় কাম কৰ্ম সম্পাদনা কৰোঁতে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে সহায় কৰা কৰাইদেউ উপন, বিনোদ, গনেশ, বাবুল, দেৱা, কৰ্ণেশ্বৰ চৰ্ম্মাৰ প্ৰতিভা আৰু বিজু বাইদেউ তথা বান্ধী পুৰবীলৈ শুভেচ্ছাৰ লগতে অশেষ ধন্যবাদ থাকিল।

অৱশ্যেই মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰিলোঁ আৰু মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা ভুল-ত্রুটি অথবা বিৰোধৰ বাবে সৰ্কলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিলোঁ।

- ১. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ২. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ৩. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ৪. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ৫. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ৬. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ৭. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ৮. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ৯. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫
- ১০. ছাত্ৰীসকলৰ মাজত মিত্ৰতা বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে ১০৫

সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি-চ'ৰা।

ছাত্ৰ জিৰণি-চ'ৰাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

১৯৯৪-৯৫ চনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণীতে অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ বাবে যিসকল বীৰ শ্বহীদে জীৱন আহুতি দিলে সেই মহান শ্বহীদসকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলী জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

১৯৯৪-৯৫ চনৰ বছৰটোৰ বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰাৰ সম্পাদক হিচাপে বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাবে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিবলৈ সুযোগ দিয়া সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমানৰ পাছতে মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহ উলহ-মালহেৰে অনুষ্ঠিত হ'ল। এই ক্ৰীড়া সপ্তাহত বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰতিভা আৰু দক্ষতা প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰা বিভাগৰ দায়িত্বত থকা খেলসমূহ হ'ল— বেডমিণ্টন, টেবুল টেনিচ, কেবম আৰু ডবা। এই প্ৰায়বোৰ খেলতে যথেষ্ট সংখ্যক খেলুৱৈয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। খেলসমূহ অনুষ্ঠিত কৰাত যথেষ্ট অসুবিধা হৈছিল। কাৰণ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰৰ সংখ্যালৈ চাই ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰাটো যথেষ্ট সৰু। ইয়াৰ উপৰি ঘৰটোৰ মজিয়াখন কেঁচা হোৱাৰ বাবে টেবুল টেনিচ খেলত অসুবিধাৰ সৃষ্টি হয়। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰা মজিয়া প্ৰস্তুত কৰণ, আৱশ্যকীয় বৈদ্যুতিকৰণ আৰু প্ৰয়োজনীয় খেলৰ সামগ্ৰী যোগান, খৰি ছাত্ৰসকলৰ খেলৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাত সহায় আগবঢ়াৰ বুলি আশা কৰিছোঁ।

এই সুযোগতে মোৰ কাৰ্যকালত বিভাগীয় ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক মহোদয় শ্ৰী শিৱ বঙ্গন শৰ্মা চাৰে বিহা-সহায় আগবঢ়ালে তাৰ বাবে তেখেতৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ বুলোৱা লগতে বিভিন্ন দিশত মোক সকলো সময়তে সহায় কৰা ছাত্ৰবন্ধু শ্ৰীজিতেন বড়ি, বিনোদ কোঁৱৰ, নাৰায়ণ চাহ, নজমল আহমেদ, ক্ষীৰোদ বৰুৱা, শৈলেন মেধি আৰু ইন্দ্ৰ বড়িলৈ শলাগৰ সৰ্বাই আগবঢ়ালোঁ।

ষড়ো শ্ৰেয়ত, অনাগত দিনত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰাৰ এক সুন্দৰ বাতাবৰণ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

শ্ৰী কন্যাণ বড়ি
সম্পাদক,
ছাত্ৰ জিৰণি চ'ৰা, হেঃ চঃ দে: গোট মহাবিদ্যালয়।

ফলাফল

কলাকলা পাঠ-গীতী ছাৰ

নৱবিশিষ্টম মহাবিদ্যালয় জপ্তাহ

১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষ

ভাৰতীয় চৰকাৰৰ অধীনস্থ অসম চৰকাৰৰ অধীনস্থ মহাবিদ্যালয় জপ্তাহ

পূৰ্ব আৰু জাহিত্য বিভাগ :

- ১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষ
- ইংৰাজী কবিতা আৰুতি :
 ১ম স্থান—শ্ৰীমতী বশিৰেখা গগৈ
 ২য় ,, —শ্ৰী বঞ্জন গগৈ
 ৩য় ,, —শ্ৰী বিনোদ সন্দিকৈ
- অসমীয়া কবিতা আৰুতি—
 ১ম স্থান—শ্ৰীমতী বিজু বৰঠাকুৰ
 ২য় ,, —শ্ৰীমতী বিজু বৰঠাকুৰ
 ৩য় ,, —শ্ৰীমতী কলা শইকীয়া
 ৪য় ,, —শ্ৰী জিয়াউৰ-ৰহমান
- ভূগোল-
 ১ম স্থান—শ্ৰীদিলীপ গগৈ
 ২য় ,, —শ্ৰী বৈৰকান্ত দত্ত
 ৩য় ,, —শ্ৰী তপন বৰগোহাঁই
- আকস্মিক বক্তৃতা—
 ১ম স্থান—শ্ৰী অক্ষয় গগৈ
 ২য় ,, —শ্ৰী প্ৰশান্ত কৌৰব
 ৩য় ,, —শ্ৰী বৈৰকান্ত দত্ত
- স্ব-বচিত ইংৰাজী কবিতা—
 উদগনিমূলক—শ্ৰী বঞ্জন গগৈ
 শ্ৰীমতী বিজু বৰঠাকুৰ
- কুইজ প্ৰতিযোগিতা—
 ১ম স্থান—শ্ৰী বঞ্জন গগৈ
 ২য় ,, —শ্ৰী বিনোদ সন্দিকৈ
- শ্ব-বচিত গল্প—
 ১ম স্থান—শ্ৰীমতী তুলুমণি গগৈ
 ২য় ,, —শ্ৰী হুলাল বৰঠাকুৰ
 ৩য় ,, —শ্ৰী বিকাশ গগৈ
- উদগনিমূলক—শ্ৰী মিতু বৃঢ়াগোহাঁই
 ধলিতে লিখা বস-বচনা—
 উদগনিমূলক—শ্ৰী হুলাল বৰঠাকুৰ

- ধলিতে লিখা কবিতা—
 ১ম স্থান—শ্ৰী হুলাল বৰঠাকুৰ
 ২য় ,, —শ্ৰীমতী মিনাক্ষী ভূঞা
 ৩য় ,, —শ্ৰীমতী বিজু বৰঠাকুৰ
 ৪য় ,, —শ্ৰীমতী বশিৰেখা গগৈ
 ৫য় ,, —শ্ৰী হুলাল বৰঠাকুৰ

একাংকিকা নাটৰ পাণ্ডুলিপি—
 উদগনিমূলক—শ্ৰী হুলাল বৰঠাকুৰ

- ১০০ মিটাৰ দৌৰ (ল'ৰা) :
 ১ম স্থান—শ্ৰী খগেন গগৈ
 ২য় ,, —শ্ৰী প্ৰাঞ্জলপ্ৰতীম কৌৰব
 ৩য় ,, —শ্ৰী ললিত চন্দ্ৰ টায়ে

- ১০০ মিটাৰ দৌৰ (ছোৱালী) :
 ১ম স্থান—শ্ৰীমতী বিনুমাণি টায়ে
 ২য় ,, —শ্ৰীমতী জ্যোতি চেতিয়া
 ৩য় ,, —শ্ৰীমতী পৰিস্বিতা আৰুৰা

- ২০০ মিটাৰ দৌৰ (ল'ৰা) :
 ১ম স্থান—শ্ৰী খগেন গগৈ
 ২য় ,, —শ্ৰী ললিত চন্দ্ৰ টায়ে
 ৩য় ,, —শ্ৰী প্ৰাঞ্জলপ্ৰতীম কৌৰব

- ২০০ মিটাৰ দৌৰ (ছোৱালী) :
 ১ম স্থান—শ্ৰীমতী বিনুমাণি টায়ে
 ২য় ,, —শ্ৰীমতী জ্যোতি চেতিয়া
 ৩য় ,, —শ্ৰীমতী পৰিস্বিতা আৰুৰা

- ১৫০০ মিটাৰ দৌৰ (ল'ৰা) :
 ১ম স্থান—শ্ৰী চিৰঞ্জীৱ দাস
 ২য় ,, —শ্ৰী তনু দত্ত
 ৩য় ,, —শ্ৰী পদ্ম গগৈ

- ১৫০০ মিটাৰ দৌৰ (ছোৱালী) :
 ১ম স্থান—শ্ৰীমতী বিনুমাণি টায়ে
 ২য় ,, —শ্ৰীমতী বঞ্জুমণি ভঁৰালী
 ৩য় ,, —শ্ৰীমতী বশি গগৈ

- ১৫০০ মিটাৰ দৌৰ (ল'ৰা) :
 ১ম স্থান—শ্ৰী চিৰঞ্জীৱ দাস
 ২য় ,, —শ্ৰী তনু দত্ত
 ৩য় ,, —শ্ৰী পদ্ম গগৈ

- ১৫০০ মিটাৰ দৌৰ (ছোৱালী) :
 ১ম স্থান—শ্ৰী অজিত হাজৰিকা
 ২য় ,, —শ্ৰী যতিনাথ দেউৰী
 ৩য় ,, —শ্ৰী নিৰ্মল বড়ি

শ্ৰী (মিতু বৃঢ়াগোহাঁই)

শ্ৰীমতী বিজু বৰঠাকুৰ
 বচনা প্ৰতিযোগিতা—

- ১ম স্থান—শ্ৰী হুলাল বৰঠাকুৰ
 ২য় ,, —শ্ৰীমতী বশিৰেখা গগৈ
 ৩য় ,, —শ্ৰী হুলাল বৰঠাকুৰ

উদগনিমূলক—শ্ৰীমতী জ্যোতি টায়ে
 বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠা লেখক— শ্ৰী হুলাল বৰঠাকুৰ

খেল বিভাগ :

- ১৫০০ মিটাৰ দৌৰ (ছোৱালী) :
 ১ম স্থান—শ্ৰীমতী অনামিকা শইকীয়া
 ২য় ,, —শ্ৰীমতী বিনুমাণি টায়ে
 ৩য় ,, —শ্ৰীমতী নিক বৰগোহাঁই

- লং জাম্প (ল'ৰা) :
 ১ম স্থান—শ্ৰী মেঘনাথ ভোমি
 ২য় ,, —শ্ৰী পদ্ম গগৈ
 ৩য় ,, —শ্ৰী যতন দত্ত

- লং জাম্প (ছোৱালী) :
 ১ম স্থান—শ্ৰীমতী মিনাক্ষী ভূঞা
 ২য় ,, —শ্ৰীমতী চাহেদা বেগম
 ৩য় ,, —শ্ৰীমতী জ্যোতি চেতিয়া

- হাই জাম্প (ল'ৰা) :
 ১ম স্থান—শ্ৰী মেঘনাথ ভোমি
 ২য় ,, —শ্ৰী পদ্ম গগৈ
 ৩য় ,, —শ্ৰী খগেন গগৈ

- চটপুত খোঁ (ল'ৰা) :
 ১ম স্থান—শ্ৰী অজিত হাজৰিকা
 ২য় ,, —শ্ৰী যতিনাথ দেউৰী
 ৩য় ,, —শ্ৰী নিৰ্মল বড়ি

চটপুস্ত শ্ৰেণী (ছোৱালী) :

- ১ম স্থান—শ্ৰীমতী জ্যোতি চেতিয়া
- ২য় ,, —শ্ৰীমতী শিখাৰাণি দেউৰী
- ৩য় ,, —শ্ৰীমতী মিনাক্ষী ভূঞা

ডিছকাছ শ্ৰেণী (ল'ৰা) :

- ১ম স্থান—শ্ৰীযতি নাথ দেউৰী
- ২য় ,, —শ্ৰীৰমেশ্ব দেউৰী
- ৩য় ,, —শ্ৰীযত্ন দত্ত

ডিছকাছ শ্ৰেণী (ছোৱালী) :

- ১ম স্থান—শ্ৰীমতী অনামিকা শইকীয়া
- ২য় ,, —শ্ৰীমতী মিনাক্ষী ভূঞা
- ৩য় ,, —শ্ৰীমতী পৰিস্মিতা আৰন্ধৰা

জেভেলিন শ্ৰেণী (ল'ৰা) :

- ১ম স্থান—শ্ৰীকৃষ্ণনাথ দেউৰী

—ছাত্ৰ জিৰণি চৰ্চা বিভাগ—

- কেৰম (ছিংগল) :
চেম্পিয়ন—শ্ৰী কীৰ্ত্তি বৰুৱা
বানাৰ্চ — শ্ৰী মৰীন গগৈ
- বেডমিণ্টন :
চেম্পিয়ন—শ্ৰী শিৱানন্দ শৰ্মা
বানাৰ্চ — শ্ৰী বিনোদ কৌৰৱ
- ডবা :
চেম্পিয়ন—শ্ৰী বিনোদ কৌৰৱ
বানাৰ্চ — শ্ৰী নীলকান্ত বড়া
- টেবুল টেনিছ :
চেম্পিয়ন—শ্ৰী বিনোদ কৌৰৱ
বানাৰ্চ — শ্ৰী নেকিব আহমেদ
- শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ :
শ্ৰী বিনোদ কৌৰৱ

- ২য় ,, —শ্ৰীখগেনাগগৈ
 - ৩য় ,, —শ্ৰীকুলসুন্দৰকৈ
- জেভেলিন শ্ৰেণী (ছোৱালী) :**
- ১ম স্থান—শ্ৰীমতী পৰিস্মিতা আৰন্ধৰা
 - ২য় ,, —শ্ৰীমতী শিখাৰাণি দেউৰী
 - ৩য় ,, —শ্ৰীমতী মিনাক্ষী ভূঞা

- মাৰাধান বেছ :**
- ১ম স্থান—শ্ৰীঅজয় গগৈ
 - ২য় ,, —শ্ৰীমনোৱৰ্জম গগৈ
 - ৩য় ,, —শ্ৰীজীৱন গগৈ
 - ৪র্থ ,, —শ্ৰীজীৱ ফুলকোঁৱৰ
- শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ—শ্ৰীখগেন গগৈ**
- শ্ৰেষ্ঠা খেলুৱৈ—শ্ৰীমতী বিকুমণি টায়ে**

—ছাত্ৰী জিৰণি চৰ্চা বিভাগ—

- কেৰম (ছিংগল) :
চেম্পিয়ন—শ্ৰীমতী দীপাঞ্জলী চাংমাই
বানাৰ্চ — শ্ৰীমতী শ্ৰীতা দত্ত
- বেডমিণ্টন :
চেম্পিয়ন—শ্ৰীমতী দীপাঞ্জলী চাংমাই
বানাৰ্চ — শ্ৰীমতী মিনাক্ষী দত্ত
- কেৰম (ডবলছ) :
চেম্পিয়ন—শ্ৰীমতী পৰিস্মিতা আৰন্ধৰা
শ্ৰীমতী মিনাক্ষী দত্ত
বানাৰ্চ — শ্ৰীমতী শ্যামলী কৌৰৱ
শ্ৰীমতী শ্ৰীতা দত্ত
- ডবা :
চেম্পিয়ন—শ্ৰীমতী পৰিস্মিতা আৰন্ধৰা
বানাৰ্চ — শ্ৰীমতী শ্ৰীতা দত্ত
- টেবুল টেনিছ :
চেম্পিয়ন—শ্ৰীমতী দীপাঞ্জলী চাংমাই
বানাৰ্চ — শ্ৰীমতী চাহেদা বেগম

সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগ :

লোকগীত—

- ১ম স্থান—শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা
- ২য় ,, —শ্ৰীভৱেশ্বৰ টায়ে
- ৩য় ,, —শ্ৰীমতী স্বৰ্ণ শইকীয়া

জ্যোতি সংগীত :

- ১ম স্থান—শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা
- ২য় ,, —শ্ৰীদিলীপ গগৈ
- শ্ৰীমতী সংগীতা শৰ্মা

ৰাভা সংগীত :

- ১ম স্থান—শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা
- ২য় ,, —শ্ৰীদিলীপ গগৈ

পাৰ্বতী প্ৰসাদ :

- ১ম স্থান—শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা
- ২য় ,, —শ্ৰীপূৰ্ণন্দৰ বুঢ়াগোহাঁই
- শ্ৰীমতী জ্যোতি চেতিয়া

আধুনিক গীত :

- ১ম স্থান—শ্ৰীপ্ৰাঞ্জল শৰ্মা
- ২য় ,, —শ্ৰীপূৰ্ণন্দৰ বুঢ়াগোহাঁই
- শ্ৰীৰতন দেউৰী

মিছিং ক্ৰীতম :

- ১ম স্থান—শ্ৰীমতী জ্যোতিকা টায়ে
- ২য় ,, — ,, বিংকু টায়ে

বিহু নৃত্য :

- ১ম স্থান—শ্ৰীমতী উম্মিলা বড়া
- ২য় স্থান— ,, পূৰ্ণলিমা চাংমাই
- শ্ৰীপৰিস্মিতা আৰন্ধৰা

ছদ্মবেশ ধাৰণ :

- ১ম স্থান—শ্ৰীমতী বশ্মি গগৈ
- ২য় স্থান—শ্ৰীমতী বিষ্টি ফুকন

একক অভিনয় :

- ১ম স্থান—শ্ৰীপ্ৰশান্ত কোঁৱৰ
- ২য় স্থান—শ্ৰীবিকাশ বৰুৱা
- শ্ৰীনৱ ফুকন

মূক অভিনয় :

- ১ম স্থান—শ্ৰীতপন বৰগোহাঁই
- ২য় স্থান—শ্ৰীজয়ন্ত লাহন

ব্যংগ অভিনয় :

- ১ম স্থান—শ্ৰীবজ্জিত বড়া
- শ্ৰীবিনোদ কৌৰৱ
- শ্ৰীমতী মিনাক্ষী দত্ত

২য় স্থান—শ্ৰী তপন বৰগোহাঁই

শ্ৰী টুট বড়া

বৰগীত :

- ১ম স্থান—নাই
- ২য় স্থান—শ্ৰীমতী স্বৰ্ণ শইকীয়া

নাটক :

- শ্ৰেষ্ঠ নাটক—'অভিশপ্ত ছলিয়াজান'।
- পৰিচালক —শ্ৰীমতী মুনমুন ছুৰবা।
- অভিনয়ত : প্ৰশান্ত কৌৰৱ, বজ্জিত বড়া,

- বিজয়াউৰ ৰহমান, বিনোদ কৌৰৱ, তপন বৰ-
- গোহাঁই, নৱ ফুকন, স্বৰ্ণ শইকীয়া।

- শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত : শ্ৰী বজ্জিত বড়া।

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

১৯২৪-২৫ চন

— ১ —

ইতিহাসে গৰাকী যোৰা আমাৰ হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ জ্ঞানীস্বৰ্গী সুপ্ৰিয় সতীৰ্থ-সকলৰ কষ্টসাধ্য স্বীকাৰোক্তিৰ ফলত মই ১৯২৪-২৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰূপে তুমুল প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচিত হলো। যিসকলে মোক নিৰ্বাচনত জয়-যুক্ত কৰাই এই মহান অনুষ্ঠানটি সাংস্কৃতিক দায়িত্ব পালনৰ সুবিধা দিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

ছাত্ৰ একতা সভাই পালন কৰিবলগীয়া প্ৰতিটো কাৰ্যসূচীক সক্রিয়ভাৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো। ভালসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয়-সপ্তাহ আৰু ডিগবৈত অনুষ্ঠিত আন্তঃমহাবিদ্যালয় সংগীত প্ৰতিযোগিতাৰ নানান প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি সুনাম কঢ়িয়াই আনিবলৈ সক্ষম হয়। ইয়াৰ উপৰিও মোৰ কাৰ্যকালতেই হেঃ চঃ দেঃ গো মহাবিদ্যালয়ৰ ৰূপালী-জয়ন্তী উদ্‌যাপন কৰা হয়। এই উদ্‌যাপনত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ "মোৰ আই" নাটখন সঞ্চালিত কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত মোক সক্রিয়ভাৱে সহায় কৰিছিল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ বন্ধু শ্ৰীশ্ৰীশান্ত কোঁৱৰ আৰু অধ্যাপক শ্ৰীযুত শিববৰ্জেন শৰ্মাচাৰে। উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা যোগাইছিল মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত ডয়কধৰ নেওগ চাৰে।

মোৰ কাৰ্যকালত যিসকল শিক্ষাগুৰু আৰু বন্ধু-বান্ধৱীয়ে বিভিন্ন দিশত সহায়-সহযোগ, দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়ালে তেখেত সকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ। অধ্যাপক শ্ৰীযুত ফণীধৰ শইকীয়া, শ্ৰীযুত দিগন্ত গগৈ, শ্ৰীযুত সুধীৰ বৰ্জেন দাস, শ্ৰীযুত শিববৰ্জেন শৰ্মা, শ্ৰীযুত নোমল কোঁৱৰ, শ্ৰীযুত অৰ্পূৰ গোহাঁই, অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা মালিকা দিহিঙীয়া বৰুৱা, শ্ৰীযুতা মানসী গগৈ, শ্ৰীযুতা অঞ্জলী গগৈ, শ্ৰীযুতা ভদ্রাৱতী গগৈ — এই সকলোৰে প্ৰতি মই চিৰকৃতজ্ঞ। শিক্ষাগুৰুসকলৰ উপৰিও বন্ধু প্ৰশান্ত বিনোদ, হৰেণ, পুলিন, বাহুল, বিশ্বজিত, গণেশ, বাবুলাল, নবীন, বাৰু মিনাকী, চাহেদা, অৰ্চনা, বশি এইসকলোৰে প্ৰতি আন্তৰিক কৃতজ্ঞতাৰ শব্দই আগবঢ়ালো। মোৰ এই প্ৰতিবেদনত বৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। ১৯ বৰ্ষ বিলাকৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নৱ-নিৰ্বাচিত ছাত্ৰ একতা সভা আৰু মোৰ প্ৰিয় সংগীত বিভাগটোৰ উজ্জল কামনাৰে মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিগো।

শ্ৰী বজ্জিত বড়া
সাংস্কৃতিক সম্পাদক,
হেঃ চঃ দেঃ গোঃ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই যিসকল বীৰেন্দ্ৰীক্ষিত্বৰ জীৱনকো তুচ্ছ জ্ঞান কৰি দেশ মাতৃৰ হক জীৱন উৎসৰ্গি শ্বহীদ হ'ল সেইসকল মহান শ্বহীদলৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাচিছোঁ।

দ্বিতীয়তে মোৰ প্ৰতি আস্থা ৰাখি উত্তেজনাপূৰ্ণ নিৰ্বাচনত চাৰিজনৰ মাজৰ পৰা মোক যিসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ১৯২৪-২৫ চনৰ হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে সাংবিধানিক নীতিৰে নিৰ্বাচিত কৰিলে, সেইসকল ছাত্ৰ-বন্ধুলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

শিৱসাগৰ জিলাৰ উত্তৰ-পূৰ্ব দিশত প্ৰকৃতিৰ এক মনোৰম পৰিবেশৰ মাজত শিক্ষা-সাংস্কৃতিৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ প্ৰতিহাসিক নিজাইপুখুৰীত হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়খন অৱস্থিত। এনে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহঃ সাঃ সম্পাদক হিচাপে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদটোৰ অধিকাৰী হৈ মহাবিদ্যালয়খনলৈ কি সেৱা আগবঢ়াব পাৰিলো অথবা নেৱাৰিলো সি বিচাৰ্য বিষ্ণু আৰু তাক সংশ্লিষ্ট সকলোৰে বিচাৰ্য কৰিবলৈ সহঃ সাঃ সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিবলৈ মহাবিদ্যালয়খনক উদ্বুদ্ধ কৰাৰ উদ্দেশ্যে হেঃ চঃ দেঃ গো পৰোদ্যোগিতা চেষ্টা কৰিছিলো। অৱশ্যে কসীমাধৱী ক্ষমতা আছিল প্ৰতিবন্ধকী।

মই সৰ্বজন মতত অটল বিশ্বাস ৰাখি মোক দায়িত্ব নিষ্ঠা সহকাৰে পালন কৰিবলৈ গৈছিলো। সাঃ সম্পাদকৰ অনুপস্থিতিত মই বহুকেইটা কাৰ্যসূচী সফল ভাৱে ৰূপায়ণ কৰিবলৈ আহিছোঁ। ছাত্ৰ-সভাৰ ভিতৰত অনুষ্ঠিত কাৰ্যসূচীটো হৈছে স্ব-সামৰিকিতাক প্ৰসন্ন কৰা, অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি ডঃ মহেশ্বৰ নেওগদেৱৰ যত্নত তেওঁৰ আত্মাৰ চিৰ শান্তি বিচাৰি শোক সভা পাতিছিলো।

মোক সৰ্বমুঠে সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱা মোৰ প্ৰস্তাৱক আৰু সমৰ্থক শ্ৰীমতী বিজু কোঁৱৰ আৰু শ্ৰীমতী ভাবতী গগৈক আছুতীয়াকৈ মৰম আৰু আন্তৰিক শুভেচ্ছা যাচিছোঁ। বিশেষ ভাৱে মোক দিহা-পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত ডয়কধৰ নেওগ, প্ৰবক্তা শ্ৰীযুত ললিত তামূলি, শ্ৰীযুত বাণীকান্ত গগৈ, শ্ৰীযুত নোমল কোঁৱৰ আৰু শ্ৰীযুত দিগন্ত গগৈ চাৰিলে সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা আগবঢ়াইছোঁ।

মাননীয় শিক্ষাগুৰুসকলৰ উপৰিও বন্ধু — তপন, বাতুল, হুগা, নৰ, বিশ্বজিত, বজ্জিত, বদন, ভবেশ, চৈতন্য, জিতুল, জয়প্ৰকাশ আৰু বাৰুৰী বিজু, বিনিতা, জলী, চাহেদা, মণিকা, বিজু, বসন্তী, দীপা, ভাহু আৰু ভাইট পুণ্ডিত, পঙ্কজ, দীপক, ধৰ্মেন, পুলিন, বাতুল আৰু মিতু আৰু অজানিতে কলমৰ আগলৈ নাম নহী সকলৰ প্ৰতিও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

আত্মসংকট শ্ৰেয়তঃ এটাই অল্পবোধৰে প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ মহান উদ্দেশ্য আগত ৰাখিবলৈ মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতিৰ হকে কঠোৰ কাম কৰিবলৈ যোৱাৰ বাবে "জয় আই অসম" হস্ত পত্ৰক ল'বলৈ উত্ৰাহত কৰাৰ বাবে মোক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

ক্রীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণীতে মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰি থকা অৱস্থাত 'যিসকল' বন্ধু-বান্ধৱীয়ে অকালতে প্ৰাণ হেৰুৱালে সেইসকলৰ স্মৃতিত সোৱৰিছোঁ।

জয় জয়তে নিতাইপুখুৰী হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈকে মোৰ আন্তৰিক হিয়াভৰা ওলগ জনালে। বিশেষকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত জয়ী হৈ যিসকল কাৰ্জনীৰ্বাহক সদস্য তথা উপদেষ্টা মণ্ডলীয়ে মোক ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক ৰূপে মনোনীত কৰিছিল তেখেতসকললৈও মই আন্তৰিক ধন্যবাদ যাচিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰিয়াবিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে মনোনীত হৈ মই যিবিলাক কাম কৰিব বিচাৰিছিলো, সেই সকলোবিলাককোম-বাস্তৱত ৰূপায়ণ কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে সদ্যোটিৰ ওচৰত প্ৰথমেই ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

আজিৰ যুগ প্ৰগতিৰ যুগ। উন্নত দেশ বিলাকত যেনেদৰে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোটি কোটি টকা খৰচ কৰি আহিছে, ঠিক তেনেদৰে খেলা-ধূলাৰ ক্ষেত্ৰটো তুলনামূলক হিচাপে কম নহয়। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষই খেলা-ধূলাৰ ক্ষেত্ৰত আন বিলাক দেশৰ তুলনাত সিমান পাবদৰ্শিতা দেখুৱাব পৰা নাই। যদি আমি ভাৰতবৰ্ষ তথা অসম খেলা-ধূলাৰ ক্ষেত্ৰত কিয় ইমান পিছপৰা বুলি নিজকে প্ৰশ্ন কৰো তেন্তে তাৰ উত্তৰ বিচাৰি চালে আমি নিজেই দোষী হ'ম। কাৰণ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰতেই চাৰ্টক—আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বহুবেকত এবাৰ খেল-ধেমালী পতাৰ বাহিৰে ইয়াত কোনো ধৰণৰ খেলা-ধূলাৰ অনুশীলন কৰিবৰ বাবে বিশেষ সুবিধা নাই।

দ্বিতীয়তে দেখা যায় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত খেলা-ধূলাৰ প্ৰতি যেনেদৰে আগ্ৰহ থাকিব লাগে তেনেদৰে আগ্ৰহ দেখা নাযায়। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহবোৰতেই সেই কথা দেখা দিবলৈ ওলাই পৰে। যিখন মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বাৰ/ভেৰশ সেইখন মহাবিদ্যালয়ত খেলা-ধূলাত অংশ গ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা হুখ লগা ভাবে কম। ই বৰ পৰিতাপৰ বিষয়। বিভিন্ন সময়ত দেখা যায় একেইজন প্ৰতিযোগীয়েই বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰে। মই ভাবোঁ প্ৰতিযোগিতাত হৰা বা জিকা এই দুটা শব্দ বিৰাজমান। সেয়ে প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি পুৰস্কাৰ লাভ কৰাটোৱেই আচল কথা নহয়। আচল কথা হ'ল খেলা-ধূলাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ থকাটোহে।

খেলপথাৰত স্থানীয় নিতাইপুখুৰী উ: মাঃ বিদ্যালয়ৰ খেল বিভাগৰ প্ৰশিক্ষক শ্ৰীযুত নৰেণ গগৈদেৱ, স্থানীয় ক্ৰীড়াৰাগী শ্ৰীকুমুদ শৰ্মা, ধনীৰাম চংমাই আদি কৰি কেইবাজনো ব্যক্তিয়ে মোক

প্ৰথম পৰা শেৰলৈকে ক্ৰীড়াসপ্তাহত সাৰ্বিক ভাৱে সহায় আগবঢ়াইছিল।

১৯৮৯-৯০ বৰ্ষত মই ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে কাৰ্জনীৰ্বাহ কৰিছিলো। সেই বৰ্ষতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেলুৱৈ দলে ডিঃ বিঃ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতাত "শ্ৰেষ্ঠ দল" হিচাবে বিবেচিত হয়। অতীত গোঁৱৰ অক্ষয় বাৰ্থি যোৱা ১৯৯০-৯৪ চনত আৰু এইবাৰ (১৯৯৪-৯৫) যোৱা ২৮/৯/৯৫ তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ খেলুৱৈ দলে বোকাখাতত অনুষ্ঠিত ডিঃ বিঃ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত 'বাগাৰ্চ আপ' সন্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

এইখিনিতে মই হুখ প্ৰকাশ কৰিছো যে— ইমান এটা গোঁৱৰ কঢ়িয়াই অনাৰ পিছতো মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষই তথা বিভাগীয় সম্পাদকে খেলুৱৈ দলটিৰ প্ৰতি কোনো সহায় নজনালে। খেলুৱৈসকলক উৎসাহ নিদিয়াটো বৰ পৰিতাপৰ বিষয়; কিয়নো ক্ৰীড়া জগতৰ ফালৰ পৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নাম ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মহাবিদ্যালয় বিলাকৰ ভিতৰত অতি উজ্জল।

এইখিনিতে আপোনালোকক জনাবলৈ পাই সুখী হৈছোঁ যে এই বছৰ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ফুটবল প্ৰতিযোগিতাখনি 'কলিকতা'ত অনুষ্ঠিত হ'ব আৰু উক্ত প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ হৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কেইজনমান নবীন খেলুৱৈ নিৰ্বাচিত হৈছে বুলি জানিব পাৰিছোঁ। মই আশা কৰিছোঁ উক্ত প্ৰতিযোগিতাত তেওঁলোকে নিজৰ পাবদৰ্শিতা প্ৰদৰ্শন কৰি যাতে আন্তঃ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত উপনীত হ'ব পাৰে।

উল্লেখযোগ্য যে, ১৯৯৪-৯৫ বৰ্ষৰ খেল বিভাগৰ সম্পাদকজনে কিবা প্ৰকাৰে পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হব নোৱাৰাৰ বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ জৰুৰী বৈঠকৰ সিদ্ধান্ত অনুসৰি খেল বিভাগৰ এই-বছৰ দায়িত্ব মোৰ হাতত অৰ্পন কৰে। এই দায়িত্ব বহন কৰি মই আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ফুটবল দলটি গঠনৰ অনুশীলনৰ কাৰ্য প্ৰথম পদক্ষেপ হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। এই কাৰ্যত আগুৱাই যাওঁতে মই বহু-সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছিলোঁ যদিও নিজস্ব চেষ্টা আৰু বন্ধু কেশৱ গগৈ আৰু স্থানীয় ক্ৰীড়া-অনুৰাগী ব্যক্তিৰ সহযোগত বাটৰ কটক জাঁতৰি গৈছিল আৰু আমি আগবাঢ়ি গৈছিলোঁ। 'বোকাখাত'ত অনুষ্ঠিত হোৱা আন্তঃ মহাবিদ্যালয়ৰ ফুটবল প্ৰতিযোগিতাৰ 'কোৱাৰ্টাৰ' ফাইনেল খেললৈ; য'ত আমি 'বাগাৰ্চ আপ' সন্মান অৰ্জন কৰিছিলো।

এই খিনিতে পূৰ্বে নিৰ্বাচিত খেল বিভাগৰ সম্পাদক মঃ নেকিব আহমেদ মোৰ ভাতৃ প্ৰতিমক স্নেহ যাচিলোঁ। কাৰণ তেওঁৰ দায়িত্ব বৈঠকতে মোৰ হাতত অৰ্পন কৰাৰ পাছত কৰ্মক্ষেত্ৰত আগুৱাই যোৱাত মোক সহায় আগবঢ়াইছিল।

ই অপ্ৰিয় হলেও সত্য যে আমাৰ কিছুমান খেলুৱৈয়ে খেল আৰম্ভ হোৱাৰ আগমূহূৰ্ত্তত কিছুমান বাগিয়াল দব্য সেৱন কৰি খেল পথাৰত প্ৰবেশ কৰিছিল। যিবোৰ দব্য আমাৰ খেলজগতৰ হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়, আলোচনী '৯৫

বাৰে অনুপযোগী; যাৰ স্পষ্টীকৰণ দিলে হয়তো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনেই অশ্ৰিয় যেন লাগিব। অথচ ই সত্য। মই আশা কৰিছোঁ অদূৰ ভৱিষ্যতে যেন খেলুৱৈসকলে এই বাগীয়াল দব্য সেৱনৰ পৰা বিৰত থাকি ক্ৰীড়াঙ্গণতলৈ আবিহণা যোগাৰ পাবে।

সদৌ শেষত মোক প্ৰথমৰ পৰাই প্ৰতি ক্ষেত্ৰতে সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে বিভাগীয় উপদেষ্টা আৰু শিক্ষাপ্তক শ্ৰীযুত ললিত তামূলীদেৱ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ স্থায়ী সভাপতি শ্ৰীযুত বাণী কান্ত শৰ্ম্মদেৱ, শ্ৰীযুত দ্বিগন্ত গগৈদেৱলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ বন্ধু সৰ্বক্ৰী কেশৱ গগৈ, জিতেন গগৈ, প্ৰমোদ গগৈ, মনোৰঞ্জন গগৈ, নৱ ফুকন, বাবুলাল শইকীয়া, কল্যাণ বড়ি, খগেন গগৈ, জয়ন্ত বৰুৱা, নীল বড়া আৰু কেইজনমান বন্ধু তথা ভাতৃৰ নাম মই নাজানো— এই সকলোলৈকে মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোক বিভিন্ন সময়ত সহায়-সহযোগ কৰা বাবে নিতাইপুখুৰী হে: চ: দে: গো: মহাবিদ্যালয়ৰ বিসকল শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন সময়ত সহায়-সহযোগিতা, দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল এই সুযোগতে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহত অলিম্পিক শিক্ষা প্ৰজ্ঞান ৰবা শ্ৰীখগেন গগৈ, শ্ৰীঅজন্ত গগৈ, শ্ৰীমতী পৰিশ্ৰুতা আৰুৱালৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

পৰিশেষত হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ খেলা-ধূলাৰ ক্ষেত্ৰখনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ ক্ৰীড়া / খেলবিভাগৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ। অজানিতে বৈ যোৱা ভুলৰ ববে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

এজন সুদক্ষ খেলুৱৈ জাতিৰ গোঁৱৰ, দেশৰ সম্পদ, এই মূলমন্ত্ৰেৰে “জয়তু হেমচন্দ্ৰ দেৱগো-স্বামী মহাবিদ্যালয়”

শ্ৰী নবীন গগৈ
সম্পাদক, ক্ৰীড়া/খেল বিভাগ।

হে: চ: দে: গো: মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা
১৯৯৪ ৯৫ চন

হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয় আলোচনী, '৯৫

Hem Chandra Dev Goswami College Magazine

Annual Publication
1994 - 95

ENGLISH SECTION

Prof In-Charg :
Shri Sudhir Kumar Das M. A.

Editor
Shri Nabin Ch. Gogol.

বাবে অনুপযোগী; যাৰ স্পষ্টীকৰণ দিলে হয়তো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনেই অশ্রিয় ঘেন লাগিব। অথচ ই সত্য। মই আশা কৰিছোঁ অদূৰ ভৱিষ্যতে যেন খেলুৱৈসকলে এই বাগীয়াল দব্য সেৱনৰ পৰা বিবত থাকি ক্ৰীড়াভাগতলৈ আৰিহণা যোগাব পাৰে।

সৰ্দৌ শেষত মোক প্ৰথমৰ পৰাই প্ৰতি ক্ষেত্ৰতে সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে বিভাগীয় উপদেষ্টা আৰু শিক্ষাগুৰু শ্ৰীযুত ললিত তামূলীদেৱ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ স্থায়ী সভাপতি শ্ৰীযুত বাণী কান্ত শৰ্ম্মদেৱ, শ্ৰীযুত দিগন্ত গগৈদেৱলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ বন্ধু সৰ্বশ্ৰী কেশৱ গগৈ, জিতেন গগৈ, প্ৰমোদ গগৈ, মনোৰঞ্জন গগৈ, নৱ ফুকন, বাবুলাল শইকীয়া, কল্যাণ বড়ি, খগেন গগৈ, জয়ন্ত বৰুৱা, নীল বড়া আৰু কেইজনমান বন্ধু তথা ভাতৃৰ নাম মই নাজানো—

এই সকলোলৈকে মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোক বিভিন্ন সময়ত সহায়-সহযোগ কৰা বাবে নিতাইপুখুৰী হে: চ: দে: গো: মহাবিদ্যালয়ৰ বিসকল শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন সময়ত সহায়-সহযোগিতা, দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল এই সুযোগতে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহত অলিম্পিক শিখা প্ৰজ্ঞান কৰা শ্ৰীখগেন গগৈ, শ্ৰীঅজন্ত গগৈ, শ্ৰীমতী পৰিস্মৃতা আৰুৱালৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

পৰিশেষত হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ খেলা-পূলাৰ ক্ষেত্ৰখনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ ক্ৰীড়া / খেলবিভাগৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ। অজানিতে বৈ যোৱা ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

এজন সুদক্ষ খেলুৱৈৰ জাতিব গোঁৱৰ, দেশৰ সম্পদ, এই মূলমন্ত্ৰেৰে “জয়তু হেমচন্দ্ৰ দেৱগো-স্বামী মহাবিদ্যালয়”

শ্ৰী নবীন গগৈ

সম্পাদক, ক্ৰীড়া/খেল বিভাগ।

হে: চ: দে: গো: মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা

১৯৯৪ ১৫ চন

Hem Chandra Dev Goswami College Magazine

Annual Publication
1994 - 95

ENGLISH SECTION

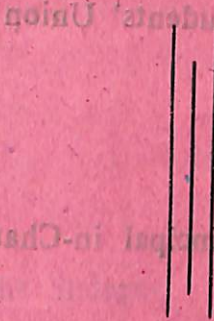
Prof In-Charg :
Shri Sudhir Kumar Das M. A.

Editor
Shri Nabin Ch. Gogol.

H. C. D. G. College Magazine

10th Issue — 1994-95

ENGLISH SECTION

: CONTENT :

- * **Democracy in Ancient India :**
Principal I/C D. D. Neog /page—1—4
- * **Influence of India on World Literature :**
by Sudhir Kumar Das / page—5—8
- * **Political Theory—A Perspective View :**
by Phanidhar Saikia / page—9—12
- * **Gatt and Indian Economy :**
by Sanjeev Bargohain / page—13—16
- * **Love :**
by Hemanta Khanikar / page—18
- * **Wonderful World :**
by Biju Borthakur / page—18
- * **My Dream Girl :**
by Ranjan Gogoi / page—19
- * **What are you afraid of :**
by Goutom Chetia / page—19
- * **Ragging a Social Disease :**
by Anil Dutta / page—20
- * **Editorial**
Editor Nabin Chandra Gogoi / page—22—23

Publisher :

H. C. D. G. College Students' Union

Editorial Board :

President :

Dambarudhar Neog, Principal in-Charge.

Adviser :

Sudhir Kumar Das

Editor :

Nabin Chandra Gogoi

Members :

Mukul Handiqui

Mintu Boraghain

Durlav Gogoi

Babulal Saikia

Rasmirekha Gogoi

Cover Page :

Tarun Gogoi

Printers :

Baruah Printers

Baruah Bhavan

Babupatty : Sibsagar

Phone — 22533

Democracy in Ancient India

By Prof. D. D. Neog, M.A.

Principal I/c Deptt. History.

Foreign as well as the indigenous Sources available give evidences of the existence of Kingless or republican states both in the North and the South of India for a very long time in the remote past. The Brahmanical, the Buddhist and the Jain texts and other indigenous literatures refer to the republics prevailed in ancient India. In the Mahabharata, there are references of some States stated as "Invincible states in which the rule of equality was observed." The Greek Scholars who accompanied Alexander, the Great mentioned in their "respective accounts of the existence of republics in India. But the real time of the existence (arising) of Indian republics is yet to be known. After the early vedic period the republican states seemed to have been existed, the evidences of which are available from the hymns of the Rig and the Arthava Vedas

and the views had and the tradition recorded in the Mahabharata and the account of Magesthenese, the Greek ambassador of the Court of Chandragupta Maurya of Magadha, respectively.

Prof. Rhys Davids in his treatise "Buddhist India" clearly states that the republican states existed in the time of Gautama Buddha. He listed ten such republics which he termed clan oligarchies as referred by the Buddhist scholars. Some of the republican states were the Sakyas of Kapilabasta, Moriyas of Piphaliwana, the Videhas of Mithila, the Licchavis of Vaisalis, who is said federated with other clans and formed the famous Uajjian Confederacy.

The Buddhist 'Sanghas' have a wider meaning as "Ganas" as the famous Gramarian Panini belonged probably to 4th Century B.C. clearly states that 'Sangha' denotes a "Gana"

The term 'Gana' used to denote a form of Government sharply distinguished from the monarchy. "Some provinces are ruled by "Ganas" so stated in a passage of Avadana Sataka. The Jain Ayaranga sutta refers to some states ruled by "Ganas". In the Acharanya Sutta of Hindu literature we find the term Ganarajani, the states ruled by "Gana"s or numbers. Ganarajya will naturally mean 'rule by many'. The heads of republics were designated as 'Rajan', 'Ganarajan' or the Sangha Mukhya'.

Kautilya in his 'Arthashastra' describes the republican states as 'Sanghas'. Religious Sangha was a copy of the political Sangha opined so by Dr. K.P. Jayswal. Sangha Originally meant a republic is also confirmed by the ancient Buddhist work Palitakas. Thus the available Sources clearly show that the 'Ganas' and the "Sanghas" were the terms used to mean the republican states of ancient India.

The Buddhist Sanghas were extremely democratic in its organisation. Gautama Buddha being himself a great champion of democracy organised his Buddhist Sanghas on democratic basis. Three Principles of democracy viz. Liberty, equality and Fraternity

found an important place in the organization or the Buddhist Sangha. Any one enjoyed the Liberty to express his views freely and every issue was decided by a majority. Buddhist Sutras and Pali texts threw light on the working of the Buddhist Sanghas with genuine democratic principles. As religious Sanghas were borrowed from the political sanghas (Dr. K.P. Jayswal) we may eliminate the religious aspect to have a clear picture of the working of the political Sanghas from the procedures followed in a religious Sanghas. The under mentioned facts will clearly show the same.

The meetings of the Sangha were held in a Hall or 'Santhagara' and the seats on a serious basis were allotted by a special officer in charge of the allotment of seats who had about ten years experiences as a monk. The seats in the dias were probably occupied by the executives and the members were seated in front of them group wise. Quorum system was also strictly followed. Buddha himself fixed a minimum Quorum not less than five members.

The Buddhist texts clearly mentioned the different members for the Quorum for different purposes. There

were five kinds of Sanghas as found in Buddhist records the Quorum of which consisted of four, five, ten, twenty or more than twenty. The lowest numbers which can constitute a Sangha was not entitled to performing important (political) act.

The chairman or the president of a Buddhist Sangha was not counted to constitute the Quorum. Novices and women were not entitled to vote or to constitute the Quorum. The Sangha must have required Quorum without which the same was incomplete and any act passed by the incomplete Sangha was invalid and so was out of transaction. A Sangha must have qualified persons as members to avoid invalidity of the proceedings of the Sangha. It should give its agenda and the motion should be announced in three times in the meeting. 'Ganalitha' and 'Sanghalitha' as referred by Panini were the persons whose attendance completed to the Quorum of the Sangha. The member completing a Quorum is called a "Ganapururakha."

Deliberations of the Sangha started with a motion in the following terms: "Let the venerable members hear me; if the time seem meet to

the Sangha, let it do." After this the mover moved the matter in the form of a resolution to be adopted by the Sangha. Those who were in favour of the motion were asked to remain silent and those opposed could speak. Resolutions were often put in to debate; Quarrel and disputes occasionally used to arise. But efforts were being made for unanimous decisions. Disputed matters were sometimes being solved by a Sub-Committee appointed to negotiate a disputed matter. The principle of representation was also followed in the appointed of the Sub-Committee formed to solve disputed matter.

For the settlement of the disputed matters amicably the case was referred to the whole Sangha as the last resort. The voters were taken and the majority view prevailed. This essential characteristic of democracy marked the working of political organization in ancient India.

Vote was called, "chahanda" having literary meaning as 'wish' or 'desire'. From this term it is clear that in voting a member was expressing his free will or desire. Voting was sometimes done in secret method; sometimes by whispering method

and sometimes by open method. Different colours of ballot papers were used. The fall of papers were called Salaka and the voting was called "Salaka Grahana". If one a question was decided in accordance with a valid procedure it could not be re-opened

In conclusion, the view may be held that the present days republics

contain the germs of the ancient Indian republic. Ancient Indian republics on Gana States were seemed to be functioning as different democracies within their respective Jurisdiction like the city states of ancient Greece.

It is really a matter of great pride that even thousands of years ago democratic Institutions prevailed in India. ●

It is a truth universally acknowledged, that a single man is possessing of a good fortune must be in want of a wife.

—Jane Austen.

It was the age of wisdom, it was the age of foolishness; it was the epoch of belief, it was the epoch of incredulity; it was the season of light, it was the season of darkness; it was the spring of hope, it was the winter of despair; we had everything before us, we had nothing before us.

—Charles Dickens

Influence of India on World Literature

Sudhir Kumar Das,

Lecture in English.

The world finds India fascinating because of her unfathomable mystery, of her heterogeneous society of her diverse culture and above all of her antiquity of history spreading over a period of some two thousand and five hundred years in the past. India is glad that she can boast of no Alexander or Caesar, no or Ghengis Khan, no Clive or Napoleon, but she can certainly boast of a Gautam Buddha, a Mahavir Jain, an Ashoka, a Vivekananda or a Tagore who carried the Indian thought and culture to the nook and corner of the world through their messages.

India since her inception in the form of Indus valley civilization, has been influencing the world literature down the ages. Vedas or we may say the vedic literature as a whole has an enormous influence on the world literature of all ages. Vedas represent one of the most ancient civilizations

of the world and undoubtedly it has left an indelible mark on the Greek mythology and literature. The Gods and Goddesses as presented in the Greek mythology hold a striking resemblance with the gods and goddesses of vedas whom it glorifies. Like the gods of vedas, the Greek Gods too are personifications of Sun, Moon, Stars and natural phenomena. The sky god Dyaush as described in the vedas bears a functional and linguistic relationship to Zeus of Greek mythology. Not only that the psalms of the Bible resembles the hymns of praise of the Rigveda. The translation of vedas and upanishadas from Sanskrit to English by an avid Indologist, F. Max Muller in the early part of twentieth Century opened new vistas of oriental knowledge for western intellectuals. The translations of vedas and upanishads by other scholars like R.T. H. Griffith too helped enormously the

western intellectuals to enrich their knowledge of ancient India and her culture.

Like vedas, the influence of upanishads are also no less on world literature. Upanishads are a series of mystical and philosophical prose works constituting the chief theological documents of Hinduism which emphasises on the conception of Brahma, the all-pervasive and the concept which is equated with him is 'Atman'. By devotion to the self or God within us, which is our real being one may ultimately achieve union or identification with 'Brahma' the upanishads came to be known in Europe during the eighteenth century. Since that time they have exerted considerable influence on the thought of such renowned men as Schopenhauer, Thomas Carlyle, Ralph Waldo Emerson and William Butler Yeats. Let us discuss one after another how far these great men of letters have been influenced by the upanishadic ideas.

Schopenhauer, the great German philosopher, considered that the visible and phenomenal world is not a reality but only an idea and that the ultimate reality both in universe and in man is the 'will'. But the will is

put into action by a feeling of some lack or in other words by a form of suffering the absence of any struggle too involves tedium which is again a form of suffering. The only alternative to suffering in the abandonment of the "will to live" or non-existence. This is a kind of thought very much in line with the concept of 'Moksha'.

Similarly, Ralph Waldo Emerson a great exponent of oriental transcendentalism, holds that man has faculties which transcend the senses that give him ideas and intuitions that transcend sensational experience. It does not conceive god in terms of man but like unitarianism conceives god as one, and christ is not divine but the highest realization on earth of man's potentialities. For Emerson God is immanent in man, is the omnipresent and benevolent over-soul a source of spiritual energy from which knowledge comes to man by intuition.

The Hindu concept of Trinity, the Creator, the preserver and the Destroyer is associated with the cyclical conception of nature. Creation, preservation and destruction are seen as the natural order of things. Thus it is believed, that the tenth and the final incarnation of God which is yet to

come will appear on the occasion in the form of Kalin Avatar riding a white horse. The great Symbolic Irish poet of modern age W.B. Yeats echoes this very idea in his poem "The Second Coming" when he says—

What rough beast, its hour come round at last,
Slouches towards Bethlehem to be born.

Thomas Carlyle the famous social philosopher of Victorian period who vehemently opposed the materialism of modern society was profoundly influenced by the doctrines of upanishads.

Going back to Indian influence on Greek literature 'Panchatantra' needs special mention. There is a striking similarity between *Panchatantra* and the *Aesop's Fables*. The characters of *Aesop's Fables* are typically animals endowed with the power of speech and clothed in virtue and vices of human beings same as in *panchatantra*. The purpose of both these were to teach a moral. Although we do not know the exact date of compilation of *panchatantra* and the oriental influence on *Aesop's Fables* is still debatable, but considering the cultural link between ancient India and Greece it does not seem an impossibility. *Pan-*

chatantra has not only influenced the Greek literature but also found wide popularity in China, Spain and parts of Europe for its simplicity of narration lucid language and didactic quality.

The influence of the two great epics *Ramayan* and *Mahabharat* is perhaps India's most substantive contribution to world literature. 'Ramayan' is popular all over the world and has been translated into almost all major languages of world so far for its complex characterisation and realistic portrayal of human values in testing situations like 'Ramayan' 'Mahabharat' has also left an indelible mark on the world literature. Considered as the longest verse epic at the world consisting of one lakh couplets, *Mahabharat* has been translated into more than forty languages so far for its religious intent, variety of episodes and treatises and didactic quality.

Bhagvat Geeta which is a part of *Mahabharat* is a dialogue between Arjun and Krishna represents the essence of Hinduism much as the "Sermon on the mount" presents the essence of the christianity. Lord Krishna's discourse on righteousness to Arjun in *Geeta* has great compatibility with christian philosophy as a result *Geeta* has found

great favour with the westerners which has been translated into more than forty languages.

The Hindu doctrine of transmigration of soul finds an echo in the work of Lucretius, the Great Roman of letters of first Century B. C. In his work *on the Nature of Things* written in about 55 B.C. he repeats the philosophy of *Geeta* that world is an illusion and soul is imperishable.

The great romantic poet of eighteenth Century William Wordsworth was profoundly influenced by the 'doctrine' of transmigration of soul of *Geeta*. In his "Ode on Intimations of Immortality from Recollections of Early childhood" written in 1807 he expresses the idea of an unconscious memory of a previous existence when he

says—
"Not in entire forgetfulness
And not in utter nakedness,
But trailing clouds of glory do
we come;
From God who is our home."

But the profoundest influence of *Geeta* on Wordsworth finds expression when he says "I see all in me and me in all" explaining the omnipresence of God.

But in the modern world literature India's decadent social values such as Sati or Casteism and religious fundamentalism or poverty in being highlighted. But in the words of Schopenhauer says, "The influence of Sanskrit literature will penetrate not less deeply than did the revival of Greek letters in fifteenth Century."

Nationality is not a matter of Political frontiers or round skulls and broad noses, but a matter of the heart and soul.
—Van Loon.
(The Story of mankind)

POLITICAL THEORY

(A Perspective View)

Phanidhar Saikia
Lecture in Political Science.

Theory plays an important role in the study of natural and social sciences. It is a systematic arrangement of facts with respect to some real or hypothetical laws. Moreover, it is an exposition of the general or abstract principles of any science or humanity which have been derived from practice.

"THEORIA"—which is the original Greek word for THEORY, literally meant-seeing or beholding or taking in. But it was actually used by philosophers like Plato and Aristotle in the sense of searching out intellectually the principles that comprised "epistome" or science inward seeing, through eye of man. The THEOROS or the theorist was the man whose role it was.

Political theory is simply man's efforts to understand and solve the problems of his group and organi-

zation. It is an intellectual tradition and its history consists of the evolution of man's thought about political problems and phenomena. Broadly it is a thinking about politics or to politics. It may be defined as a discipline to investigate political problems. It aims to relate people, objects and happenings linked with common good or common public interest. The most part of the political theory is associated with a philosophic scientific tradition and style of discourse. The origin of political theory is very old. Its origin can be traced to the 5th century B.C. So it is quite impossible to portray the whole nature of political theory. The nature of political theory stand as an extension of man's demands.

For the Greeks the theory of city was at once ethics, sociology and economics as well as politics. But it is also observed that the ideas or mean-

ings of a political theory is not always static, and is not universally accepted. It is an ideal arrangement of events, doctrines resting merely on speculation, contemplation and supposition etc. In case of physical or natural science basically deals with objects. Political theory mainly deals with subjective values of state and society. So it is value-oriented. By and large it is used to realise and understand political reality and condition of political events, to make the events easy on the basis of scientific knowledge and analysis. For Plato political theory is metaphysical in nature, a branch of philosophy which deals with the nature of existence and of knowledge. He applies systematic reasoning and critical enquiry to political ideas and institutions. For him politics is an art. So there is no difference between politics and medical science in its basic principles. Since it is based on knowledge for which he preached 'Philosopher King' in his Republic. For Aristotle it is a science of behaviour. The basic idea of his political theory is analysis systematic observation of political phenomena. Classification of ideologies and institutions are the basis function of the political theorists. His ana-

lysis of political theory is the outcome of values and norms of Greek city-states. Machiavelli follows the empirical method of observation. He expounds a theory of the art of Government rather than a theory of the state, which deals political technique and process.

Moreover political theory acts as an ideology, a government system, say capitalism. Theoretically it complies free-trade, private ownership etc. For Western sociologists like Weldon, the nature of political theory is explanatory which explains political events, concepts, and determine a definite meaning and expression of proposition. The meaning and definition of the concepts like democracy, oligarchy, aristocracy etc. are vague and indistinct. There is no universality in its acceptance.

Besides, political theory is used to denote a scientific system since it is going through systematic and methodological analysis observation explanation and prediction to any event natural or social in nature. Arnold Brecht opines that the knowledge of scientific analysis can transform one to another.

David Easton finds faults not

H. C. D. G. College Magazine, '95

with contemporary political theory but with the entire political theory as it had developed so far. A theory not only deals with values but facts also. It has certain elements factual or descriptive statement, pure or casual theory which tries to find out the assumed relationship between facts and value-theory, which lays down the inter related statements of preferences.

Natural Science—physics, chemistry or sociology have already reached the mature stage of developing a theory; but so far as social sciences are concerned economics is perhaps the only discipline on which some semblance of a theory has been evolved. Political sciences is centuries behind natural sciences and decades behind economics in theory building. All the giants in the history of political theory appear to have held strong views regarding the burning public issues of their time.

Say origin of the state— Which is still a mystery. Once it was believed to be Divine; is the product of Social Contract; some take it as growth of family, while for others it is the product of brute force. For rationalists it is the product of evolution. But it is most accepted that the pre-

sent form of state is the product of various social factors brought together with the passage of time. So the containing idea or meaning of a political theory or phenomenon is not always static accepted by the political philosophers. Since a political phenomenon by its various nature can't be subjected to any rigorous study. Human behaviour whether individual or social can't be studied with the objectivity which is necessary in the acquisition of scientific knowledge. If an effort is made to detach the political character from the economic social or natural character it wouldn't be possible to understand political aspect of its true nature.

All great political philosophers in the past— Mill, Bentham, Burke, Rousseau, Montesquie, Locke, Hobbes, Spinoza and even Plato and Aristotle wrote with a practical purpose with a view to influence actual political behaviour of state and society to justify a political system. Political theory Plato to Marx or Mill was essentially a branch of moral or ethics. For Marx theory is not only descriptive or explanatory but the necessary weapon demolition of class society and a blue-print for establishing a new world. Hobbes in his *Leviathan* was guided more by practical

than philosophical consideration.

Up to the beginning of the 19th century there was no distinction between facts and values. Individuals change, progress, reason freedom— these were the key concepts in the writings of the 19th century political philosophers. But the key concepts used by the social and political writers of today are disorganization, disintegration, decline, insecurity breakdown and instability of social phenomena.

Though controversies arise in the evolution of political theory, but

it can be summed up that theory is a generalised statement summarising the real or supposed action of a set of variables. These may be dependent or independent. It may be intervening also. Theory does not demand a proper and universal shape. It may cover a macro or micro aspect of a political system, phenomenon. Its very nature may be abstract, formal or concrete. Expectation is that the hindrances of a theory building in political science will wither away since man is a problem solving animal.

The next war will be fought with atom bombs, the one after that with bows and arrows.

—Harod Urey.

(American Physicist)

The inhabitants of the earth are of two sorts; those with brains but no religion, and those with religion, but no brains.

(Abul Alal-Marri, an Arab Poet of 11th cen)

The mind is its own place, and in itself can make a heaven of hell, a hell of heaven.

—John Milton.

GATT and INDIAN ECONOMY

Sanjeev Bargarhain

Lect. in Economics

GATT is an international body, with head quarters at Geneva. It came into operation in January 1948, embodying the key commercial principles—non-discrimination in trade, negotiated reduction in tariffs and gradual elimination of other barriers to trade. Under GATT negotiations for the reduction of tariffs in 1947 (Geneva), 1949 (Anney), 1950 (Torquay), 1956 and 1961-62 (Geneva) have followed the pattern established by earlier regional trade treaties of agreements between pairs of countries product by product. The sixth was the so called Kennedy round which began in 1964 and was concluded in July 1967. Under this round the largest reductions in tariffs occurred. After that another round of negotiations, known as Tokyo round lasted from 1974 to 1979. Its greatest contribution to the trade liberalisation efforts were made in the non-tariff areas.

The most recent round of negotiation is called Uruguay Round. It started in 1986 and concluded in 1993, with lots of controversies raised due to introduction of new items such as agricultural products, Trade Related Intellectual Property Right (TRIPS), Trade Related Investment Measure (TRIMS) Market access, textiles, anti-dumping and intellectual property, drug items which also include the issue of patents. Finally the agreement could be achieved on the basis of Arthur Dunkel Draft on April 15, 1994. A treaty was signed by 117 member countries including India, at the historic meeting in Marrakesh, Morocco. The treaty is to create a new World Trade Organisation (WTO) to succeed GATT and serve as the third pillar of the Bretton Woods system, along with the IMF and FBRD or World Bank, in order to monitor trade and resolve disputes before they can damage the world economy. It is being

said that this new international trade treaties are likely to bring in increased trade among the nations who would be ratifying this agreement. According to GATT chief, Peter Sutherland, the agreement "means more trade more investment more jobs and large income growth for all". In a nutshell, under the new agreement import duties would be cut by all nations signing this agreement by one-third, the service sector would be slowly opened-up, the textile trade will become quota free after ten years and that trade in agricultural products among the nations will get a big boost. Economists have estimated that trade liberalization holds out the promise of expanding global output by six trillion, over the next decade.

The signing of the GATT agreement has raised lots of controversies in India. Most of the controversies relate to the field of agriculture and primarily related to drugs. Some of the opposition political parties are of the view that GATT has not adequately addressed India's concerns related to trade in textiles, agricultural sector and the patent regime.

Considering the criticism labelled against agricultural sector, it is said that, the accord will force the govern-

ment to reduce subsidies given to the farmers. The farm subsidies (which include fertilizer subsidy etc.) are to be reduced by 20 percent over a period of six years. However, the agreement provides a subsidy level of 10 percent value of the agricultural produce. Presently the government of India provides subsidy which includes seed subsidy, minimum support price, minimum procurement price and food subsidy which does not exceed 10 percent of the value of the produce. There is an apprehension, if the gap between domestic and international prices of food grains narrow down, the scope for the subsidy may also reduce. The government of India's contention is that the subsidy part related to farm subsidy only and hence public distribution system (PDS) will not be affected by the agreement. Although fear is being expressed because of a statement in the draft agreement that government will have to procure farm products at market prices and sell them at hiked prices.

The government of India have ample opportunity to increase its exports of agricultural products. Since India's farm subsidy is still lower than the allowable 10 percent. In fact,

if India wishes, she can lower than its cost of products by increasing the subsidy. Only the European agricultural countries will be effected to some extent by this stipulation. In fact, Indian farmers can look forward to tapping the world market for farm produce because of its low cost of production with the lowering of tariffs on farm produce.

Another controversy arises out of the provision is that the government will have to import 3 percent of domestic demand for agricultural products, which is presently valid for six years. The Govt. of India however, feels that this provision is not applicable as it enjoys a balance of payment (BOP) cover. It may be that GATT proposals still stipulate that countries facing BOP crisis like India, need not open up their market to farm produce. So there is nothing to worry on this count.

The most controversial aspect is the patenting of seeds. An opposition prevails among our farmers that they will be forced to buy their seeds from multinational companies. But the seeds being used by majority of our farmers have either been developed in Indian agricultural uni-

versities and institutes like ICAR or at international institutes which are not patented. However, we must not forget that India have much advanced facilities for research and developments and could quickly bypass the developing countries in terms of advancement of research and development of improved varieties and products. The agricultural research institute should now concentrate more on research particularly breeding to find out high yielding varieties of seeds to face the threat of intellectual property rights of GATT agreement.

India was hoping that textile trade would be integrated within the GATT and the present quota system for textile trade under the Multifibre arrangement would be abolished. Though textile trade has now become part of GATT, yet the quota system would be after ten years. India can look forward to the abolition of quota system within the time frame and can use this period to modernise its textile industry and make it more efficient so that it can take on countries like China, Taiwan, Thailand, Mexico etc which have large stakes in textile exports.

As regards the patenting of drug and pharmaceutical products India along with other developing countries has not

succeeded in stalling this provision. The fear have been expressed that the price of drugs in India and other developing countries would rise. This is true only to a certain extent, because 90 percent of the 240 major allopathic drugs used in India were developed more than 20 years ago on which no patent law would apply. The GATT agreement proposals regarding patent of drugs states that it would be applicable to new drugs that would be developed in the next few years. If the prices of drugs rise it is also the responsibilities of our drug industry to strengthen its research and get patents for its drugs. The government has denied the fact that the domestic drug industry will face closure while foreign companies will gain monopoly. It is said that the national drug industry, which has grown to international levels, is capable to face the new challenges.

Regarding the provisions of TRIMS (Trade Related Investment Measures) under GATT, it is feared that the foreign multinationals would enter the country and grab the whole economy over-throwing the native industries. But the government of India clarifies that "It is entirely up to us

to decide in which areas we permit foreign investment and in which areas this is not to be permitted. The agreements only require that once a particular entity approved by our authorities is established — it should not be discriminated against compared to our national entities".

To keep pace with the changing world economic situation, the government of India, in view of this developments and compulsion of the economy — reformulated its economic strategy, which is better known as New Economic policy or Economic reforms programmes that include Fiscal correction, structural reforms and reforms of tax structure and monetary system. The NEP, in brief is the strategy of liberalisation, privatisation and globalisation. By abolishing industrial licencing, removing MRTP restrictions on expansion of large industrial houses, allowing unfettered entry of private sector, liberalising foreign investment, dismantling of inefficient and distorted trade restrictions and moving towards full convertibility of the rupee and market determination of foreign exchange rates; the Government has brought in greater flexibility of economic activity. Moreover the World Bank in its recent bulletin

appreciated the Indian Government's economic reforms which are taken since 1991 to restructure its economic scenario. However, liberalisation initiated in the wake of our NEP and the open invitation to the multinationals as a part thereof to participate in our ambitious and multi dimensional programmes of economic transformation seem to have sparked off the current phase of controversy. As regards performance of multinationals in India from the view point of net inflow of foreign capitals, establishing new industries, transmitting resources, technology and managerial skill and building up of physical and social infrastructure, required for rapid progress of a developing country, the picture at once turns but to be extremely dismal. Studies on foreign collaboration by the Reserve Bank of India reveal that "Firms with foreign equity participation have taken out more foreign exchange in the form of dividends, interest payments royalties,

other technical fees and imports than they have brought in through import of foreign capital, foreign loans and exports". Thus the developing countries must evolve effective guidelines for regulating and wherever needed, controlling the multifaceted functioning of the multinationals

The new market-friendly economic policies are expected to contribute to the country's repaid economic developments and strengthen our economic position internationally. Lessons of development also do not provide any conclusive evidence whether adjustment to the market-friendly approach could work efficiently in low income countries. One important lesson the world has received in the past decade is that adjustment efforts and economic reforms take time to yield results. To conclude it is a task for the policy makers of India, to restructure the Indian economy keeping in mind the different economic conditions of the country and it must be a result oriented one. ●

Women have the logic of emotion, men have the logic of reason. The two are complimentary and mostly in opposition. But the woman's logic of emotion is no less real and inexorable than the man's logic of reason. It only works differently.

[Give Her a Patten]

— D H. Lawrence.

LOVE

Shri Hemanta Khanikor,
H. S. II year.

Love, the undefinable stands for
Lake of joys,
Ocean of sorrows,
Valley of union or separation,
End of life
Everyone, loves someone, somewhere
In his life.
Do they understand what it means?
For some its physical,
for others a platonic experience.
From far, or near
Come let us fall in love,
And find out.
A new meaning of it
As there is nothing like
Falling in love

Wonderful World

Miss Biju Borthakur
T.D.C III Year

Have we ever brooded
How wonderful this world is?
Green forests majestic boasts,
Coloured birds gliding reptiles.
Make it beautiful most.
Green rivers, blue hills
Fertile lands and villages
All to make our living
Happy and rich.
Thank Him, who has granted
us all this
Not to squander it away mindless by.
His gifts, the elements
Should be taken care
As vital to our existence is
Nature and atmosphere.

My Dream Girl

Sri Ranjan Gogoi
T.D.C. II Year

The pillars of my dreams
Day and Night
I see you closing my eyes
And hear you in silence
Life seems an endless dream
Sweet in union and bitter
In separation.
How long, How long
Will this affair in
Dreams continue?
How far is my dream
From reality?
Is the road to realisation
As short as the gap between
My dream and breaking of it or
It would remain a dream
And eternally so?

What are you afraid of :-

Collected by Goutom Chetta, H.S. II Year

Agrophobia — Fear of open spaces.
Claustrophobia — Fear of closed spaces
Algophobia — Fear of pain.
Dendrophobia — Fear of trees.
Hydrophobia — Fear of water.
Xenophobia — Fear of strangers.
Phobophobia — Fear of fear.
Ailurophobia — Fear of cats.
Cynophobia — Fear of dogs.
Arachnophobia — Fear of spiders.
Zoophobia — Fear of animals.
Dromophobia — Fear of crossing roads.
Trypanophobia — Fear of injections.
Necrophobia — Fear of dead bodies.
Ergophobia — Fear of work.

RAGGING — A Social Disease

Anil Dutta

T.D.C II year

Ragging is a common practice originated in England about three hundred and fifty years back, through which the senior students of an educational institution get themselves introduced to the new comers. Its aim is no doubt praise worthy. But the approach is more or less defective. The approach should be with in a peaceful and courteous atmosphere. But in real practice this is not the case.

For the last few years we have observed that the degree of ragging especially in college hostels reached its peak. Ragging now a days means nothing but teasing and torturing sometimes no less than sodomy to the new comers which brings about so many social problems. The act of ragging has now become one of the serious social diseases.

The environment of the educational institution should be similar to that

of the home where sympathy kindness, love and attention should be the guiding stars. But ragging creates an environment where the seniors and the new comers become jealous of each-other, which hampers unity and ruins the study environment.

The new-comers are tortured in the most inhuman methods by the seniors not only mentally but also physically. As a consequences the life of a ragged student becomes quite miserable and painful. They found themselves helpless and some of them under compulsion give up pursuing studies pushing themselves towards darkness moreover, there are reports of some of the seriously ragged students becoming mentally unblanced and even go to the extent committing suicide.

From the above discussion it becomes crystal clear that ragging is a crime

as well as a social disease it is like a communicable disease from the point of view that inspite of almost universal criticism and codemnation the act of ragging has been passing on from one batch of students to another. Today's juniors become tomorrow's seniors; the victim turned perpetrator.

There cannot be two opinions

about the fact that staltily and progress of the society depends much upon the students who are the future citizens. So their action should be socially aimed. They should realise that ragging is too much injurious to the health of the society as well as to the healthy growth of one's personality.

All that glisters is not gold
Often have you heard that told
Many a mand his life hath sold
But my outside to behold.

—Shakespeare.

Editorial

I am immensely delighted to put before you this volume of our college magazine and I take this opportunity to thank all without whose active and sincere co-operation this magazine would not have seen the light of day.

The college magazine is an important vehicle for the intellectual and literary development of students. But the college must have a congenial atmosphere so that this latent creative talent of students can be developed. The college magazine is definitely a fruitful step in this direction as it provides an avenue for those raw articles of the students which otherwise would never have been in any way, seen in print. But with a growing sense of disinterest and awe for literature it has become hard to persuade my friends to contribute articles. They rightly or wrongly feel that literature has no real utility in the modern materialistic world. History tells the story of past, politics teaches us the science of government, economics enables us to plan our finances and to put commerce and industry on a sound footing, logic arms us to reason better and study of philosophy puts us in a position to solve problems of life and morality. But where does literature put us?

This brings us to a fundamental question: What is education? Broadly speaking it means the development of mind, bringing out the latent powers in us and giving them proper training. If this be the generally accepted aim of education we must test the value of every branch of study and see how far it helps to broaden and sharpen the mind. The primary aim of science as a subject is to add to the keenness of our intellect. Literature

too like any other practical subject, makes us place ourselves in imagining situations and learn to react in a rational way. Thus, by reading literature we understand life better. Our everyday environment has a narrowing effect on us. We are interested only in our immediate surroundings and these have a tendency to cramp our souls. Literature is a means of an escape from this prison of stunted views and through it we widen our horizon of outlook.

The college magazine helps in creating a literary awareness among the students which is so vital in broadening their outlook.

Many people have extended their kind Co-operation at various stages of the publication of this magazine. I am grateful to our esteemed Principal Mr. D. D. Neog and Secretary Mr. B. C. Dutta for their moral and financial help. I am thankful to those respected teachers who have contributed informative articles accepting my request generously. I am also deeply grateful to my friends who have helped me in whatever possible way they can in my effort.

I must make a special mention of the help extended by my respected teacher Mr. Sudhir Kumar Das, Advisor, English Section in drafting the manuscript. Painstakingly I am glad to put in your hands the fruit of our collective labour for your perusal.

Thanks.

Nabin Chandra Gogoi
Editor.

Editors of the College Magazine :

Name:	Issue	& Year
1. Mr Nityananda Dihingia	Ist	1974 - 75
2. Mr Sadananda Gogoi		
3. Mr Uma Dihingia	2nd & 3rd	1975 - 77
4. Mr Promud Konwer		
5. Miss Runu Bora		
6. Mr Mohendra Nath Sarmah	4th	1977 - 78
7. Mr Khagendra Konwer		
8. Mr Jadu Kt. Dutta	5th	1982 - 83
9. Mr Sailendra Dihingia	6th	1985 - 86
10. Miss Modhusmita Dihingia Baruah	7th	1987 - 88
11. Mr Ritu Hazarika	8th	1991 - 92
12. Mr Tapan Borgohain	9th	1993 - 94
13. Mr Nabin Chandra Gogoi	10th	1994 - 95

